Εντροπία

Τεύχος 4 / Ιούλιος 2014

Περιοδική έκδοση
Συσπείρωσης Ατάκτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ

1) Θέσεις για την κρίση και το ξεπέρασμα της εργασίας
2) Η εργατική-δουλική τάξη και η παγίδα του εργατισμού: Γιατί τα κινήματα και ο λαός δεν μπορούν να προχωρήσουν πέρα από τον εαυτό τους
3) Οι κυπριακές αγροτικές κολλεκτίβες
4) "ΒΙΟ.ΜΕ.: Δεν μπορείτε εσείς; Μπορούμε εμείς!"
5) Στο δρόμο για την αυτοδιαχείριση

ΠΡΩΤΗ ΠΟΡΕΙΑ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

6) Για τη συμμετοχή μας στην πρώτη Πορεία Υπερηφάνειας Κύπρου: Η ετεροκανονικότητα εν ένα πολιτικό καθεστώς που πρέπει να ανατραπεί
7) Πράιντ: για το δικαίωμα στες επιθυμίες τζιαι την έκφρασή τους
8) Τα ίντερσεξ σώματα ως τόποι εξουσίας

ΑΛΛΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ – ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ

9) Πρωτομαγιά
10) Παγκόσμια Ημέρα Δράσης ενάντια στη Μονσάντο – Γενετικά Μεταλλαγμένοι Οργανισμοί: Γιατί λέμε όχι
11) Κείμενο Αλληλεγγύης στ@ς Ζαπατίστας: Δικαιοσύνη για τον Γκαλεάνο

ΑΠΟΨΕΙΣ

12) Border-Football, μια "ευγενική" προσφορά της Carlsberg: όταν μια εταιρία κεφαλαιοποιεί τη διαίρεση "ανακαλύπτοντας" το Border-Football
13) Φτηνές Ζωές
14) Η ομοφοβία και τρανσφοβία στην παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Κύπρο
15) Επαναδιεκδικώντας τις αρχές – Προστατεύοντας τις δικές μας ουτοπίες

ΔΙΕΘΝΗ

16) Precarious Lives: Some notes from the fight against the commodification of education at the University of Barcelona

BEYOND EUROPE

17) Για το BEYOND EUROPE
18) Μια πρώτη επαφή με την κολλεκτίβα Plan C

ΛΟΓΟΣ & ΤΕΧΝΕΣ

19) Η Κατερίνα Γώγου και οι επικράτειες των «αποκειμένων»
20) Γάτα με Γάτα/Cunt on Cunt
21) Εξεγερμένος Υποδιοικητής Μάρκος. Τα πουλιά και τα αγάλματα της εξουσίας

- ★ Η Εντροπία αποτελεί συλλογικό εγχείρημα, ενώ επιχειρεί να εντείνει το διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος (χωρίς απαραίτητα οι απόψεις που εκφράζονται να συνιστούν θέσεις της συλλογικότητας) και να κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος και της οικοδόμησης μιας κοινωνίας αλληλεγγύης-αυτοοργάνωσης-ελευθερίας.
- ★ Η χρήση του @ στη θέση έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκείμενο εν γενικό, γίνεται προκειμένου να μεν αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή στην «καλύτερη» περίπτωση δύο φύλα) τζιαι τα άτομα που το εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, αποκλείοντας τζιαι περιθωριοποιώντας άλλα (εκτός που τα κυρίαρχα) φύλα, καθώς τζιαι τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

Θέσεις για την κρίση και το ξεπέρασμα της εργασίας

γράφει ο Χ.Μ.
19 Μαΐου 2014

«Αισθάνεται κανείς σήμερα ότι μια τέτοια εργασία είναι η καλύτερη αστυνομία, ότι χαλιναγωγεί τους πάντες και ξέρει να εμποδίζει δυναμικά την ανάπτυξη του λογικού, της επιθυμίας, του πόθου για ανεξαρτησία. Διότι ξοδεύει εξαιρετικά πολλή νευρική δύναμη, την οποία έτσι αφαιρεί από το στοχασμό, τον αναλογισμό, την ονειροπόληση, τις μέριμνες, την αγάπη, το μίσος».
Φρίντριχ Νίτσε, Οι Εγκωμιαστές της εργασίας.

1

Η ανθρώπινη δημιουργική δραστηριότητα που εκφράζεται με τη χρήση των φυσικών πόρων και το μετασχηματισμό του υλικού περιβάλλοντος αποτελεί την πηγή του πλούτου για οποιαδήποτε μορφή κοινωνικής οργάνωσης. Η εργασία είναι η εξαναγκαστική υπαγωγή αυτής της δημιουργικότητας στις απαιτήσεις της διαχωρισμένης εμπορευματικής παραγωγής.

2

Η παιγνιώδης διάσταση της τροφοσυλλεκτικής δραστηριότητας στις αρχέγονες κομμουνιστικές κοινωνίες αντανακλά τη σχετική τους αφθονία, η οποία οφείλεται στον ποιοτικό και ποσοτικό περιορισμό των αναγκών τους. Η εγκαθίδρυση των πρώτων αγροτικών κοινωνιών σηματοδοτεί το πέρασμα από την περισυλλογή φυσικών πόρων στην εργασία για την καλλιέργεια της γης, ενθαρρύνοντας έτσι μια διάθεση τιθάσευσης και κυριαρχίας στη θέση της προηγούμενης συμβιωτικής σχέσης με τη φύση. Παλεύοντας ενάντια στην αλλοτρίωση και την εχθρότητα των φυσικών φαινομένων, η νεολιθική γεωργική επανάσταση γεννάει την ατομική ιδιοκτησία και το εμπόρευμα ως βασικές συνθήκες της κοινωνικής αλλοτρίωσης.

3

Η λέξη "δουλειά" προέρχεται από την αρχαιοελληνική "δουλεία" που υποδηλώνει την κατάσταση της σκλαβιάς σε αντίθεση με εκείνη του ελεύθερου πολίτη. Η αρχική σημασία του όρου labour είναι "ποινή" και ο λατινογενής όρος travail κατάγεται από το tripalium, ένα όργανο που χρησιμοποιούνταν για το βασανισμό των σκλάβων. Οι πρώτοι εργάτες ήταν αιχμάλωτοι πολέμου που αναγκάστηκαν να υπηρετήσουν εκείνους που τους νίκησαν στο πεδίο της μάχης για να αποφύγουν την άμεση εκτέλεση. Ήδη από την αυγή του ιεραρχημένου κόσμου, η εργασία είναι συνώνυμη της σκλαβιάς που εξασφαλίζει μια άθλια επιβίωση θυσιάζοντας την προοπτική μιας ανθρώπινης ζωής.

4

Η εξοντωτική εργασία των σκλάβων και των δουλοπάροικων στις δουλοκτητικές και φεουδαρχικές κοινωνίες νομιμοποιείται από το μύθο της "ελέω Θεού" εξουσίας των αρχόντων. Ο μύθος αυτός συνιστά την ενοποιητική ουσία του φεουδαρχικού κόσμου κι επιτρέπει στους αφέντες να αντιμετωπίζουν την εργασία με την ίδια περιφρόνηση που τρέφουν για τις υπόδουλες τάξεις. Η εργασία ερμηνεύεται εδώ ως μια θεϊκή τιμωρία που επιβάλλεται στους φτωχούς εξαιτίας κάποιας ανεξιχνίαστης αμαρτίας και, ταυτόχρονα, αποτελεί ένα μέσο εξαγνισμού που θα επιτρέψει την είσοδό τους στη μεταθανάτια βασιλεία των ουρανών.

5

Η θανάτωση του Θεού από την αστική τάξη συντρίβει τον φεουδαρχικό μύθο και στερεί την ταξική κοινωνία από τη νομιμοποιητική της βάση. Αυτό το κενό αναπληρώνεται ως τα μέσα του 19ου αιώνα από την επίκληση της ανάγκης για αυξημένη παραγωγικότητα. Οι προσταγές της επιβίωσης συνεχίζουν να αναπαράγουν τη δικτατορία της εξαναγκαστικής εργασίας η οποία, ωστόσο, επιτελεί ταυτόχρονα μια κρίσιμη κατασταλτική λειτουργία καθώς εξουθενώνει το νεαρό προλεταριάτο κι εξουδετερώνει τις εξεγερτικές του διαθέσεις. Η Παρισινή Κομμούνα εγκαινιάζει την περίοδο όπου το προλεταριάτο εμφανίζεται στο

προσκήνιο της ιστορίας ως αυτόνομη δύναμη επιφορτισμένη με το καθήκον να μετατρέψει την καθημερινή ζωή σε μια παθιασμένη γιορτή. Όλες οι επαναστάσεις που ξεσπάνε στις αρχές του 20ου αιώνα (με προεξάρχοντα παραδείγματα τη Ρωσία και την Ισπανία) επαναφέρουν αυθόρμητα το ζήτημα της απελευθέρωσης της εργατικής τάξης από την εργασία μέχρι να ηττηθούν τελικά από τη συνδυασμένη δράση της δημοκρατίας, του φασισμού και του μπολσεβικισμού.

6

Τα ίχνη δημιουργικότητας που ενυπάρχουν στη χειροτεχνική παραγωγή ή ακόμα και στην ειδικευμένη εργασία του 19ου αιώνα εξαφανίζονται οριστικά με την εφαρμογή του τεϊλορισμού και την επικράτηση του φορντικού παραγωγικού μοντέλου στο καπιταλιστικό εργοστάσιο. Καθώς η εργασία μετατρέπεται σε μια εντελώς μηχανική κι επαναληπτική διαδικασία, ο αλλότριος χαρακτήρας της γίνεται ολοένα εμφανέστερος στις πολλαπλές του διαστάσεις: αποξένωση από το προϊόν της εργασίας, αποξένωση από την παραγωγική διαδικασία, αποξένωση από τους υπόλοιπους εργάτες και, τελικά, αποξένωση του εργάτη από τον ίδιο του τον εαυτό.

7

Η επιγραφή Arbeit Macht Frei στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Άουσβιτς δηλώνει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι η εργασία απελευθερώνει από τη ζωή και χρησιμοποιείται ως καθαρός μηχανισμός εξόντωσης των καταπιεσμένων. Ωστόσο, ήδη από τη δεκαετία του 1930 η αφθονία της εμπορευματικής παραγωγής προσδίδει στην εργασία μια καινούρια λειτουργία ως προθάλαμο συμμετοχής στη σφαίρα της κατανάλωσης. Καθώς αναλαμβάνει συστηματικά τη διαχείριση του “ελεύθερου χρόνου”, ο ανθρωπισμός του εμπορεύματος μετατρέπει τον περιφρονημένο εργάτη σε αξιοσέβαστο πελάτη. Η αλλοτινή θεϊκή υπόσχεση μιας ευτυχισμένης μεταθανάτιας ζωής αντικαθίσταται από την υπόσχεση εισόδου στον παράδεισο της καταναλωτικής ευδαιμονίας, η οποία αναλαμβάνει πλέον να κρατήσει τον μισθωτό σκλάβο δέσμιο της εργασίας και των ψευδαισθήσεών της.

8

Η μεταπολεμική εφαρμογή του κεϊνσιανισμού στις χώρες της καπιταλιστικής Δύσης διατηρεί ένα καθεστώς πλήρους απασχόλησης κι εξασφαλίζει την ομαλή ροή του κύκλου καπιταλιστικής συσσώρευσης για περισσότερα από είκοσι χρόνια. Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, ωστόσο, το προλεταριάτο διαρρηγνύει τον “σοσιαλδημοκρατικό συμβιβασμό” και προχωράει πέρα από τη διεκδίκηση μισθολογικών αυξήσεων σε μια ολοένα πιο ριζική αμφισβήτηση της ίδιας της μισθωτής σχέσης. Το κίνημα των καταλήψεων και η άγρια γενική απεργία στο Παρίσι το Μάη του 1968 διακηρύττει αμετάκλητα την κατάργηση της αλλοτριωμένης εργασίας ως μίνιμουμ πρόγραμμα του σύγχρονου επαναστατικού κινήματος.

9

Η αδιάκοπη τεχνολογική ανάπτυξη της εμπορευματικής κοινωνίας υπαγορεύεται από τη λογική τού αγοραίου ανταγωνισμού και επιφέρει μια μόνιμη τάση αντικατάστασης της εργασίας από το κεφάλαιο στην παραγωγική διαδικασία. Κατά συνέπεια, η πώληση της εργασιακής δύναμης γίνεται μια ολοένα πιο δύσκολη υπόθεση. Αν οι αγορές είναι πλήρως ανταγωνιστικές, η μείωση της εργασιακής αξίας του κεφαλαίου μεταφράζεται σε μια ανάλογη μείωση των τιμών που συρρικνώνει τα ποσοστά κερδοφορίας και γεννάει την καπιταλιστική κρίση. Αντίθετα, η ολιγοπωλιακή διάρθρωση των αγορών (ως απόρροια του ίδιου του ενδοκαπιταλιστικού ανταγωνισμού που εξαφανίζει τις πιο αδύναμες επιχειρήσεις) επιτρέπει τη διατήρηση των τιμών σε υψηλό επίπεδο παρά τη μείωση της εργασιακής αξίας. Η διαφορά ανάμεσα στην αρχική και την τελική αξία συνεχίζει να εμφανίζεται στην τιμολογιακή διάρθρωση των εμπορευμάτων με τη μορφή μιας πλασματικής αξίας. Όταν τα προϊόντα πωλούνται στις αγορές, η πλασματική αξία μετατρέπεται σε πλασματικό κεφάλαιο που συσσωρεύεται. Ωστόσο, η υπερτιμολόγηση των εμπορευμάτων δυσχεραίνει την πώλησή τους και δημιουργεί μια κρίση υποκατανάλωσης, η οποία γίνεται αντιληπτή ως πρόβλημα υπερπαραγωγής εκ μέρους των καπιταλιστών. Στην περίπτωση αυτή, η διατήρηση μιας επαρκούς ζήτησης καθίσταται δυνατή με την επέκταση του δανεισμού που επιταχύνει το ρυθμό αύξησης του χρέους. Η συνακόλουθη κρίση ρευστότητας (που οφείλεται στην αδυναμία αποπληρωμής των χρεών) οδηγεί στην κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και σε μια αλυσίδα χρεοκοπιών. Η καπιταλιστική ύφεση εκδηλώνεται με τη διακοπή της παραγωγής, τις μαζικές απολύσεις και την εκρηκτική αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Αυτή η λογική αλληλουχία εξηγεί την κρίση που εκδηλώθηκε το 1973 και συνέχισε να σιγοκαίει τις επόμενες δεκαετίες μέχρι το σκάσιμο της χρηματοπιστωτικής φούσκας το 2008, καταλήγοντας στη σημερινή ύφεση της παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομίας.

10

Η ανάκαμψη της κερδοφορίας του κεφαλαίου θεμελιωνόταν ανέκαθεν σε αρπακτικές μορφές “νέων περιφράξεων” που προσομοιάζουν στη διαδικασία της πρωταρχικής συσσώρευσης, καθώς περιλαμβάνουν την απαλλοτρίωση και λεηλασία του φυσικού και κοινωνικού πλούτου. Σε προηγούμενες ιστορικές περιόδους, ειδικότερα, η κρίση αντιμετωπίστηκε από το κεφάλαιο με μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μεθόδους:

(i) Λεηλασία του προκαπιταλιστικού κόσμου μέσω της ιμπεριαλιστικής επέκτασης και αποικιοποίησης.

(ii) Λεηλασία άλλων καπιταλιστικών χωρών μέσω του ενδοκαπιταλιστικού πολέμου.

(iii) Λεηλασία των φυσικών πόρων (νερό, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κ.λ.π.).

(iv) Λεηλασία του ίδιου του κεφαλαίου και της εργασίας (αυτοκανιβαλισμός), μέσω της άρνησης των καπιταλιστών να επενδύσουν σε σταθερά περιουσιακά στοιχεία και να αναλάβουν το μισθολογικό κόστος για την αναπαραγωγή της εργασιακής δύναμης.

Καθώς το εμπόρευμα έχει αποικίσει πλέον την παγκόσμια σφαίρα και ένας νέος παγκόσμιος πόλεμος θα οδηγούσε πιθανότατα στην ολοκληρωτική καταστροφή του πλανήτη, οι δύο πρώτες μέθοδοι καθίστανται ανενεργές σήμερα (μολονότι οι τοπικοί πόλεμοι εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται ευρέως). Κατά συνέπεια, το κεφάλαιο καταφεύγει με ολοένα πιο βίαιο τρόπο στη λεηλασία της φύσης και της ανθρώπινης δημιουργικότητας που διοχετεύεται στην εξαναγκαστική εργασία.* Καθώς μάλιστα εξαντλούνται τα περιθώρια εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων, η επίθεση στους εργάτες γίνεται συνεχώς οξύτερη. Δουλεύουμε περισσότερο και πληρωνόμαστε λιγότερο ή δεν πληρωνόμαστε καθόλου επειδή αδυνατούμε να βρούμε δουλειά. Εφόσον δεν εμφανίζεται ένας καινούριος τομέας για να απορροφήσει την πλεονάζουσα εργασιακή δύναμη (όπως, λόγου χάρη, ο τριτογενής τομέας των υπηρεσιών απορρόφησε κατά την περίοδο 1950-1980 τους βιομηχανικούς εργάτες που αποκλείστηκαν από το εργοστάσιο εξαιτίας της αυτοματοποίησης), η μαζική ανεργία συνυπάρχει με ένα τσακισμένο σώμα φτωχών εργατών και οδηγεί σε έναν φαύλο κύκλο συρρικνούμενης κοινωνικής αναπαραγωγής. Στο βαθμό που δεν ξεπερνιέται από τη συνειδητή παρέμβαση του προλεταριάτου στην ιστορία, ο καπιταλιστικός κόσμος σαπίζει μέσα στις εγγενείς αντιφάσεις του και βυθίζεται στη βαρβαρότητα.

11

Στη σημερινή εποχή όπου οι εργαζόμενοι καθίστανται περιττοί λόγω της αυτοματοποίησης και ψηφιοποίησης της παραγωγής, όλοι οι διαχειριστές του παλιού κόσμου συνεχίζουν να προσκυνάνε ευλαβικά το είδωλο της εργασίας. Με το δίκιο τους, εξάλλου: ο εκβιασμός του μισθού (ως προϋπόθεση για την αποφυγή της λιμοκτονίας) παραμένει ο αποτελεσματικότερος

μηχανισμός πειθάρχησης τόσο του πλεονάζοντος πληθυσμού όσο κι εκείνων που εργάζονται υπό συνθήκες δουλεμπορίου. Οι κάτοχοι των ελάχιστων θέσεων υψηλής εξειδίκευσης (διευθυντές, επιστήμονες, ερευνητές, προγραμματιστές, μηχανικοί κ.λπ.) δουλεύουν ασταμάτητα και αδιαμαρτύρητα, παραλυμένοι από το φόβο μήπως χάσουν τα προνόμιά τους στην κλίμακα της εργασιακής αθλιότητας. Οι υπόλοιποι εργάτες χρησιμοποιούνται ως μια ευέλικτη και αδιαφοροποίητη δύναμη στην περιφέρεια ή στα διάκενα (αλλά όχι πια στο επίκεντρο) της παραγωγικής διαδικασίας. Μετακινούνται από επιχείρηση σε επιχείρηση (ως πωλητές, σερβιτόροι, κούριερ, ανειδίκευτοι εργάτες, τηλεφωνητές, εποχικοί εργαζόμενοι κ.λπ.) ή παρέχουν "προσωπικές υπηρεσίες" (καθαρισμός, βοήθεια στο σπίτι, ιδιαίτερα μαθήματα, πορνεία, ψυχολογική υποστήριξη, κλόουν σε παιδικά πάρτι κ.λπ.) παραμένοντας κατακερματισμένοι και αδυνατώντας να συνενωθούν σε μια συγκροτημένη δύναμη. Την ίδια στιγμή, ο πλεονάζων πληθυσμός των ανέργων δαμάζεται ξοδεύοντας την ενέργειά του για την αύξηση της "απασχολησιμότητάς" του. Ο άνεργος βρίσκεται σε μια διαρκή κατάσταση σωματικής και ψυχικής κινητοποίησης σε σχέση με την εργασία (όχι ως δραστηριότητα αλλά ως δυνατότητα) και αφαιρεί τα τατουάζ, βγάζει τα σκουλαρίκια από τη μύτη ή παρακολουθεί σεμινάρια για να εμπλουτίσει το βιογραφικό του. Δίπλα του, οι φιλελεύθεροι διατρανώνουν την πίστη τους στο "αόρατο χέρι της αγοράς" για τη δημιουργία "νέων θέσεων εργασίας" (πιστεύοντας ίσως ότι βρισκόμαστε ακόμα στις ανταγωνιστικές αγορές του 19ου αιώνα) και οι σοσιαλδημοκράτες εξαγγέλλουν την επιβολή μιας νεοκεϊνσιανής ρύθμισης που θα επαναφέρει τη "χρυσή εποχή" της πλήρους απασχόλησης (παραβλέποντας ότι μια τέτοια ρύθμιση είναι ανέφικτη στο παγκοσμιοποιημένο καπιταλιστικό περιβάλλον). Στο μεταξύ, τα ποσοστά ανεργίας συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία. Η εργασία πεθαίνει αλλά το πτώμα της εξακολουθεί να βασιλεύει και να στοιχειώνει τον κόσμο.

12

Ο ιδιωτικός καπιταλισμός (το διάχυτο θεαματικό και το ενσωματωμένο θεαματικό ως σύγχρονη μετεξέλιξη που βασίζεται στην υπεροχή της αγοράς έναντι του κεντρικού σχεδιασμού) θέλησε να καταργήσει την εργασία – μέσω της τεχνολογικής ανάπτυξης – χωρίς να την πραγματώσει. Ο κρατικός καπιταλισμός (το συγκεντρωμένο θεαματικό) θέλησε να πραγματώσει την εργασία – μέσω της πλήρους απασχόλησης – χωρίς να την καταργήσει. Η κατάργηση και η πραγμάτωση της εργασίας είναι οι αδιαχώριστες όψεις μιας ενιαίας διαδικασίας που τείνει στο ξεπέρασμα της εργασίας προς όφελος μιας παιγνιώδους δημιουργικής δραστηριότητας.

13

Το ξεπέρασμα της εργασίας προϋποθέτει την κατάληψη των μέσων παραγωγής από συμβούλια (ενώσεις) ελεύθερων ατόμων που ομοσπονδιοποιούνται σε κομμούνες και αναλαμβάνουν την ευθύνη της κοινωνικής αναπαραγωγής. Η εξουσία των συμβουλίων καταργεί την αγορά και το κράτος ως μηχανισμούς κατανομής των πόρων. Στην εμπορευματική κοινωνία, τα αγαθά που παράγονται είναι μόνο εκείνα που ικανοποιούν τα κριτήρια της κερδοφορίας. Στην Κομμούνα, αντίθετα, οι αποφάσεις ως προς την παραγωγή και διανομή των αγαθών λαμβάνονται συλλογικά με βάση τις ανθρώπινες ανάγκες, οι οποίες αναδεικνύονται μέσα από διαδικασίες άμεσου διαλόγου.

14

Η οικειοποίηση του υπάρχοντος τεχνολογικού εξοπλισμού από τη χειραφετημένη κοινότητα θα αυξήσει τον διαθέσιμο χρόνο των ατόμων και θα αποκαταστήσει την ενοχοποιημένη κουλτούρα της σχόλης. Οι επιβλαβείς παραγωγικοί κλάδοι (όπως η αυτοκινητοβιομηχανία και η βιομηχανία όπλων) θα πάψουν να λειτουργούν και πολλές από τις σημερινές εργασιακές εξειδικεύσεις (πωλητές, λογιστές, εφοριακοί, διαφημιστές, επιστάτες, αστυνομικοί κ.λπ.) θα καταργηθούν ως άχρηστες, επιτρέποντας τη διοχέτευση ενέργειας σε ποιοτικά διαφορετικές δραστηριότητες όπως είναι ο έρωτας, η φροντίδα των παιδιών και του σπιτιού ή η προετοιμασία ενός νόστιμου γεύματος. Η απελευθέρωση από τον οικονομικό εξαναγκασμό θα επαναφέρει το παιχνίδι στο επίκεντρο της καθημερινής ζωής – όχι πια ως διαχωρισμένη και περιθωριακή δραστηριότητα αλλά ως αδιάκοπο πειραματισμό που διαποτίζει με πάθος το σύνολο του κοινωνικού χωροχρόνου. Στην Κομμούνα, το παιχνίδι θα απαλλαγεί οριστικά από τη λογική του κέρδους και του ανταγωνισμού που το διέπει σήμερα ως αντανάκλαση των ανταγωνιστικών σχέσεων της ταξικής κοινωνίας.

15

Ωστόσο, μεγάλο μέρος της καπιταλιστικής τεχνολογίας θα πρέπει να μετασχηματιστεί ριζικά διότι έχει σχεδιαστεί με γνώμονα τη μεγιστοποίηση του κέρδους και την πειθάρχηση της εργασίας. Οι μολυσματικές ή επικίνδυνες μέθοδοι γεωργικής καλλιέργειας και παραγωγής ενέργειας ή βιομηχανικών αγαθών θα αντικατασταθούν από άλλες μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον. Τα μέσα παραγωγής θα επανασχεδιαστούν κατά τρόπο ώστε η ίδια η παραγωγική διαδικασία να γίνει όσο το δυνατόν πιο απολαυστική για τα άτομα που τη διεξάγουν. Η πρακτική κριτική της υπάρχουσας τεχνολογίας θα καταλήξει αναπόφευκτα στη φυσική καταστροφή του καπιταλιστικού εργοστασίου και στην αντικατάστασή του από ένα ποιοτικά διαφορετικό σύμπλεγμα παραγωγικών μονάδων. Ένας τέτοιος μετασχηματισμός θα οδηγήσει επίσης στην κατάργηση της καπιταλιστικής πόλης και στη ριζική μεταμόρφωση του οικιστικού-χωροταξικού πλαισίου σύμφωνα με τα κριτήρια του παιχνιδιού, της μέγιστης απόλαυσης και της αρμονικής συμβίωσης με τη φύση. Σε τελευταία ανάλυση, το ξεπέρασμα της αλλοτριωμένης εργασίας και η ανασύνθεση της δημιουργικής δραστηριότητας μέσω της αναρχικής-κομμουνιστικής επανάστασης δεν απαιτεί τίποτα λιγότερο από τον καθολικό μετασχηματισμό του κόσμου.

---

*Με αυτή την έννοια, εξακολουθεί να είναι ακριβές ότι «η μόλυνση του περιβάλλοντος και το προλεταριάτο αποτελούν τις δύο συγκεκριμένες όψεις της κριτικής της πολιτικής οικονομίας» (Καταστασιακή Διεθνής - Θέσεις για την ΚΔ και την εποχή της).

Βιβλιογραφία

- Raoul Vaneigem, Η επανάσταση της καθημερινής ζωής.
- Guy Debord, Η κοινωνία του θεάματος και Σχόλια στην κοινωνία του θεάματος.
- Internationale Situationniste, Για έναν καταστασιακό ορισμό του παιχνιδιού.
- Gruppe Krisis, Μανιφέστο ενάντια στην εργασία.
- Αόρατη Επιτροπή, Η εξέγερση που έρχεται.
- Negation, Η άρνηση της άρνησης. http://thebaddayswillend.wordpress.com/2011/06/11/negation-the-negation-of-negation
- For Ourselves, History Repeats και Hard Times. http://www.lust-for-life.org/Lust-For-Life/History_Repeats/History_Repeats.pdf http://www.lust-for-life.org/Lust-For-Life/HardTimes/HardTimes.pdf
- Jaime Semprun, Notes on the Manifesto against labor. http://libcom.org/library/notes-manifesto-against-labor-jaime-semprun
- George Caffentzis, Το τέλος της εργασίας ή η αναγέννηση της σκλαβιάς; http://www.sarajevomag.gr/vivliothiki/cafentzis.html

Η εργατική-δουλική τάξη και η παγίδα του εργατισμού: Γιατί τα κινήματα και ο λαός δεν μπορούν να προχωρήσουν πέρα από τον εαυτό τους

γράφει ο Μέτριξ

Σε όλη τη διάρκεια της εξέλιξης οποιουδήποτε αγώνα, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία του είναι η συνεχής προσήλωση στις ίδιες τις βασικές επιθυμίες και ανάγκες που οδήγησαν στην απόφαση για τη διεξαγωγή του. Όταν το εργατικό κίνημα άρχισε τη ζωή του στα μέσα του 19ου αιώνα, οι αρχικές ανάγκες και επιθυμίες του λαού δεν ήταν απλά επιβίωση, «αξιοπρέπεια» ή (μόνο) οκτάωρο-πενθήμερο και καλύτεροι μισθοί. Η κομμούνα του Παρισιού, μόλις το 1871, ήταν η έκφραση των πραγματικών επιθυμιών: Οι καταπιεσμένοι να σταματήσουν να αποτελούν παρίες της κοινωνίας και να πάρουν επιτέλους πραγματικά τον έλεγχο των ζωών και του κόσμου που οι ίδιοι δημιουργούν, στα χέρια τους. Αυτό ήταν το πραγματικό όραμα των κομμουνιστών, των αναρχικών και οποιουδήποτε αποκαλεί δίκαια τον εαυτό του ριζοσπάστη.

Από τη γένεσή του, το εργατικό και γενικότερα το ριζοσπαστικό-απελευθερωτικό κίνημα, μετρούσε τα πρώτα χρόνια συνεχείς επιτυχίες. Καλύτερες εργασιακές συνθήκες, οκτάωρο-πενθήμερο, κατάργηση των μοναρχιών, μέχρι και τις πρώτες προσπάθειες οργάνωσης της κοινωνίας προς όφελος όλων (παρισινή Κομμούνα, ρωσική Επανάσταση, αναρχική Ουκρανία, αναρχική Καταλονία). Δυστυχώς, ένα μεγάλο μέρος του κινήματος (που θα αποτελούσε την εξουσιαστική Αριστερά) από την αρχή έκανε ένα σημαντικό λάθος αρχών: Η οποιαδήποτε κοινωνική αλλαγή δε θα αρχίσει από την αλλαγή των υλικών συνθηκών αλλά από την αλλαγή των συνειδήσεων, της κοσμοαντίληψης, του τρόπου σκέψης και γενικότερα της όλης συνείδησης των καταπιεσμένων, του καθενός ξεχωριστά. Οποιοσδήποτε σοβαρός επαναστάτης γνωρίζει ότι αν δε σταματήσει ο καταπιεσμένος να σκέφτεται σαν δούλος, να θεωρεί τον εαυτό του δούλο, να υιοθετεί αξίες δούλων και ως αποτέλεσμα να συμπεριφέρεται σαν δούλος, δεν αλλάζει τίποτα.

Ξανά δυστυχώς, η εξουσιαστική Αριστερά, ξεχνώντας τις ίδιες τις ρίζες των κινημάτων, παρασύρθηκε από τις «παλιές αξίες», τις αξίες δούλων: Κάθετη κοινωνική οργάνωση, ιεραρχία, καθοδήγηση. Σύμφωνα με την εξουσιαστική «αριστερή» λογική, ο εργάτης και γενικότερα ο καταπιεσμένος, μεγαλωμένος στον καπιταλισμό και έχοντας εσωτερικεύσει πλήρως τον τρόπο σκέψης που του επέβαλαν και υπέβαλαν, δεν μπορεί να ξεφύγει από το πώς τον κατασκεύασε το σύστημα και δεν είναι ικανός ο ίδιος για αυτοοργάνωση και αλλαγή της κοινωνίας, άρα απαιτούνται «καθοδηγητές», οι οποίοι για να μην έχουν οι ίδιοι κατασκευαστεί με τον ίδιο τρόπο, πρέπει ουσιαστικά να...μην ανήκουν καν στην εργατική τάξη! Ακόμη και η κοινή λογική λέει ότι η πραγματική επιτυχία τέτοιων κινημάτων ανήκει στη σφαίρα της φαντασίας.

Η συζήτηση περί του ρόλου της εξουσιαστικής Αριστεράς στην αυτοκαταστολή, τη διαστρέβλωση των πόθων και επιθυμιών των καταπιεσμένων και τελικά το ξεπούλημα και τις συνεχείς ήττες είναι θέμα που δε χωρεί καν σε εκατοντάδες τόμους. Εδώ το εξεταζόμενο είναι το πώς η αντίληψη του εργάτη/καταπιεσμένου στην αντικειμενική πραγματικότητα (όπως αναγκάζεται να είναι από το σύστημα) ως εργάτη και στη νοοτροπία (δηλαδή με νοοτροπία δούλου), η οποία σχετίζεται άμεσα με την πιο πάνω αντίληψη, αποτελεί την πραγματική αιτία της ήττας των κινημάτων, επιπλέον των ρεφορμιστικών (σοσιαλδημοκράτες στα εργασιακά, φιλελεύθεροι στα κοινωνικά-ατομικά δικαιώματα) και αριστερών εξουσιαστικών-κρατικιστικών («υπαρκτός σοσιαλισμός») ηγεσιών, οι οποίες ηγεσίες δε θα είχαν λόγο ύπαρξης χωρίς την πιο πάνω νοοτροπία.

Από τη στιγμή που ο εργαζόμενος θεωρεί τον εαυτό του εργάτη πρώτα και ξεχωριστή προσωπικότητα με τις δικές του πλευρές και επιθυμίες έπειτα, αυτόματα ταυτίζεται με τη δουλεία του. Η ζωή του πλέον δεν έχει νόημα χωρίς τα δεσμά του, και μέρος του φόβου του για την ανεργία είναι όχι μόνο οικονομικό, αλλά και θέμα υπαρξιακό, θέμα ταυτότητας. Στην καπιταλιστική κοινωνία του παραγωγισμού, ο «τεμπέλης», ο «σκάρτος» θεωρείται ένα μηδέν. Η αξία του καθενός μας είναι μόνο όση η αγοραία αξία των προϊόντων που μπορεί να παράξει ή/και των υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει, και εν συνεχεία των προϊόντων/υπηρεσιών που μπορεί να καταναλώσει. Εδώ ταιριάζει γάντι η νοοτροπία

του ίδιου του «πατέρα» του «μοντέρνου» τρόπου βιομηχανικής παραγωγής, Χένρι Φορντ, ο οποίος έδιδε κάπως υψηλότερους του τότε συνηθισμένου μισθούς στους εργάτες του για να...μπορούν να αγοράζουν τα αυτοκίνητά του! Ο καπιταλισμός βασίζεται σε αυτόν το φαύλο κύκλο παραγωγής-κατανάλωσης όχι προς ικανοποίηση αναγκών, αλλά για τη διατήρηση του ίδιου του εκτός ελέγχου συστήματος.

Οι σημερινές αντιδράσεις πολλών είτε ρεφορμιστικών αριστερών οργανώσεων, είτε λαϊκιστών της δεξιάς, είναι στο ότι αυτός ο φαύλος κύκλος δεν μπορεί πλέον να συνεχιστεί: Το σύστημα καταρρέει.

Στη δεκαετία του '30, ο (υποστηρικτής του καπιταλισμού) οικονομολόγος Κέυνς υποστήριξε, παρά την «ορθοδοξία» και τη γενική συναίνεση των τότε συναδέλφων του, ότι σε περιόδους κρίσης το κράτος πρέπει να παρεμβαίνει στην οικονομία με κρατικές επενδύσεις, ώστε να δημιουργούνται θέσεις εργασίας, καθώς και να αυξάνονται οι μισθοί και η κοινωνική πρόνοια. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της αγοραστικής δύναμης των κατώτερων τάξεων, βοηθώντας το χρήμα να κινηθεί ξανά στην οικονομία και διατηρώντας το όλο οικοδόμημα, ξεμπλοκάροντας το σε μια προσπάθεια να απαμβλυνθούν κάπως, μόνο στο βαθμό του αναγκαίου, οι αντιφάσεις του. Αυτές οι ιδέες του Κέυνς δεν ήταν παρά μια απέλπιδα, έσχατη προσπάθεια των καπιταλιστών να αποφύγουν μια συστεμική κατάρρευση στις ΗΠΑ και μετέπειτα σε όλη την υπόλοιπη Δύση, η οποία, εν τη παρουσία και ισχυρότατων τότε αριστερών κινημάτων και μιας πανίσχυρης τότε ΕΣΣΔ θα αποτελούσε ουσιαστικά την ταφόπλακα του (τουλάχιστο μη-κρατικού) καπιταλισμού. Ας σημειωθεί εδώ ότι και οι φασίστες στην Ιταλία και οι ναζί στη Γερμανία, πέραν των απάνθρωπων βαρβαροτήτων τους, στην οικονομία (εννοείται για τους «αγνούς») εφάρμοσαν κεϋνσιανές πολιτικές, με την ιδιαιτερότητα ότι οι «επενδύσεις» γίνονταν (και) σε πολέμους, δηλαδή όπως δρουν χώρες όπως οι ΗΠΑ και η Ρωσία σήμερα.

Η ρεφορμιστική Αριστερά σήμερα υιοθετεί παρόμοιες θέσεις, οι οποίες λόγω της, σε τέτοιο ακραίο βαθμό, μετατόπισης του συγκειμένου της συζήτησης στα δεξιά, παρουσιάζονται ακόμη και ως ριζοσπαστικές. Εννοείται ότι όταν αμέτρητος κόσμος δεν έχει καν να φάει και όσοι δεν είναι ήδη άστεγοι κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους, και γενικά οι καταπιεσμένοι και οι κατώτερες τάξεις δεν έχουν πλέον καν μέλλον, ακόμη και αυτές οι ιδέες αποτελούν μια τελευταία σανίδα σωτηρίας. Ο εργάτης-καταπιεσμένος-δούλος, φοβάται δικαιολογημένα ουσιαστικά την κατάρρευση του όλου συστήματος, τουλάχιστον φοβάται την κατάρρευση με τρόπο ανεξέλεγκτο, και αυτό επειδή είναι πλήρως ενσωματωμένος στο σύστημα...

Το μεγάλο ζητούμενο εδώ είναι να καταφέρουμε ως κίνημα και ως κοινωνία όχι μόνο να υπερασπιστούμε τις άμεσες διεκδικήσεις των καταπιεσμένων για πρώτα επιβίωση και έπειτα περισσότερη αξιοπρέπεια και καταπολέμηση της εξαθλίωσης διά της επαναδιανομής μέρους του πλούτου προς τα κάτω («θα δυσκολευτούμε, αλλά δε θα πεινάσει κανείς», που είπε και ο Τσίπρας...), αλλά να προωθήσουμε μια συνολική αντίληψη των εαυτών μας όχι ως εργάτες, αλλά προσωπικότητες, άτομα, πολίτες ενός κοινού του μέλλοντος. Η ισότιμη αντιμετώπιση όλων ανεξαιρέτως των μορφών εξουσιαστικών σχέσεων και καταπίεσης ως ιδιαίτερων, αν και διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, προβλημάτων, αποτελεί κλειδί για την καλλιέργεια μιας τέτοιας αντίληψης. Εδώ είναι που η εξουσιαστική Αριστερά ξανά σφάλλει, βλέποντας κάθε εξουσιαστική σχέση πέραν της οικονομικής ως προέκταση ή αποτέλεσμα της οικονομικής-ταξικής καταπίεσης (ορίζοντας εδώ τη λέξη «τάξη» με καθαρά οικονομικούς όρους). Όπως όμως έδειξαν πολλές ιστορικές εμπειρίες, μέχρι και στα ίδια τα κοινωνικά κινήματα των 60s, η αντιμετώπιση της οικονομικής ανισότητας δεν οδηγεί αυτόματα και στο ξεπέρασμα όλων των υπόλοιπων μορφών καταπίεσης (σεξισμός, ρατσισμός, ομοφοβία). Ο μόνος τρόπος ο εργάτης-δούλος να αποκολληθεί από την δουλεία του είναι να μην τη βλέπει παρά ακόμη έναν παράγοντα καταπίεσης, και όχι το μοναδικό πεδίο αγώνα του: Η εργασία είναι ο εχθρός, όχι το πεδίο μάχης.

Εξάλλου, με τη ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη των τελευταίων δεκαετιών και έπειτα, στο εγγύς μέλλον η χειρωνακτική τουλάχιστο εργασία και μεγάλο μέρος της πνευματικής θα είναι παρελθόν. Αν οι εργατιστικές αντιλήψεις δεν γίνουν παρελθόν μαζί τους τα κινήματα και η ίδια η εργατική τάξη (σε επίπεδο ακόμη και φυσικής επιβίωσης) θα είναι παρελθόν.

Οι κυπριακές αγροτικές κολλεκτίβες

γράφει ο Γρηγόρης Ιωάννου
στη μνήμη του Ρολάνδου Κατσιαούνη

Μια εν πολλοίς άγνωστη πτυχή της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας αλλά και μια σχετικά παραμελημένη πτυχή του κινήματος της Αριστεράς υπήρξε η πρωτοβουλία αμέσως μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο για την προώθηση της κολλεκτίβιστικης γεωργικής παραγωγής (1). Στα πλαίσια αυτά ιδρύθηκαν τέσσερις κολλεκτίβες: στο Δίκωμο της επαρχίας Κερύνειας το 1946, στα Περβόλια της επαρχίας Λάρνακας το 1947, στα Κούκλια της επαρχίας Πάφου το 1949 και στο Αυγόρου της επαρχίας Αμμοχώστου το 1951, από τις οποίες όμως μόνο η Ονίσια στο Δίκωμο κατάφερε να επιβιώσει (2). Η κολλεκτίβα της Ονίσιας, ως η πρώτη απόπειρα και με την περισσότερη εσωτερική συνοχή, υπήρξε το μοντέλο για τις υπόλοιπες, αλλά αναμφίβολα ακόμα και σε αυτήν ο καθοριστικός παράγοντας που την έκανε οικονομικά βιώσιμη ήταν η ανάπτυξη της βιομηχανίας παραγωγής ασβέστη που της επέτρεψε σε κάποιο στάδιο να υποστηρίζει και τους άλλους γεωργικούς και κτηνοτροφικούς τομείς (3).

Η εποχή στην οποία εμφανίστηκαν οι κυπριακές κολλεκτίβες ήταν μια περίοδος ραγδαίων ιστορικών εξελίξεων, οικονομικών μεταβολών και έντονης πολιτικοποίησης των μαζών. Ο εκμοντερισμός της κυπριακής κοινωνίας προχωρούσε με γοργούς ρυθμούς με την αναβάθμιση των τεχνικών υποδομών, την εμπορευματοποίηση και χρηματοποίηση της οικονομίας, τη διάχυση των σύγχρονων ιδεολογιών, την ανάπτυξη του συνεργατικού και συνδικαλιστικού κινήματος και την εδραίωση των δυο μεγάλων πολιτικών παρατάξεων. Ήταν μια μεταβατική εποχή, βαθιά συγκρουσιακή σε πολλαπλά πεδία και συνάμα ανοιχτή σε πολλές κατευθύνσεις και προοπτικές. Οι κολλεκτίβες ήταν ακριβώς προϊόν αυτής της συγκυρίας και καταγράφονται, έστω ως απόπειρα, ως μια συνειδητή παρέμβαση στο ιστορικό γίγνεσθαι τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η πρωτοβουλία είχε σαφώς την πολιτική και ιδεολογική της διάσταση με το στόχο να δοθεί "παράδειγμα στον Κύπριο γεωργό", αλλά υπήρξε ταυτόχρονα και ορθολογική οικονομική πράξη επίλυσης βιοποριστικής ανάγκης στα πλαίσια των τότε κοινωνικών συνθηκών.

Οι κολλεκτιβιστές ήταν στην πλειοψηφία τους άνεργοι, εργατο-αγρότες της Αριστεράς ή συμπαθούντες των αριστερών ιδεών, πολλοί από τους οποίους μόλις είχαν αποστρατευτεί από το βρετανικό στρατό έχοντας μαζέψει χρήματα και εμπειρίες από την υπηρεσία τους στον πόλεμο. Η απόφασή τους να συγκροτήσουν αγροτικούς παραγωγικούς συνεργατισμούς με κοινή ιδιοκτησία γης, ομαδική εργασία και από κοινού παραγωγή και διάθεση προϊόντων, υπήρξε αναμφίβολα μια πρωτοποριακή κίνηση. Και πιο σημαντικά, δεν υπήρξε προϊόν απόφασης της ηγεσίας του ΑΚΕΛ, παρά το γεγονός ότι το κόμμα ενέκρινε και στήριξε μέσω των οργανώσεών του την πρωτοβουλία. Σε ένα περιβάλλον με ισχυρό το αίσθημα μικρο-ιδιοκτησίας και όπου η αυξανόμενη συνεργατική δραστηριότητα αφορούσε κυρίως τον πιστωτικό και μερικώς τον καταναλωτικό τομέα, οι κολλεκτιβιστές με την πρωτοβουλία τους επέκτειναν την έννοια και τον ορίζοντα του συνεργατισμού ένα βήμα πάραπερα. Την ίδια ώρα, στο μέτρο των δυνατοτήτων τους και στο υφιστάμενο αποικιακό πλαίσιο, προσπάθησαν να κάνουν πράξη το κολλεκτιβίστικο όραμα, για το οποίο διάβαζαν τότε στον αριστερό τύπο συμμετέχοντας έτσι στο παγκόσμιο σοσιαλιστικό στρατόπεδο.

Ο κάθε κολλεκτιβιστής ήταν, με οικονομικούς όρους, εκτός από συνιδιοκτήτης, και ημερομίσθιος υπάλληλος της συνεργατικής εταιρείας και αμοιβόταν ανάλογα με τις μέρες εργασίας του. Το ύψος του μεροκάματου εξαρτούνταν από τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της εργοδότριας εταιρείας και αυξανόταν σταδιακά ανάλογα με την κερδοφορία της. Σε περιόδους αυξημένης ανάγκης εργατικών χεριών, όπως την εποχή του θέρους, η εταιρεία προσλάμβανε και εποχιακούς εργάτες από τα γύρω χωριά. Οι εργαζόμενοι αυτοί πληρώνονταν με τα μεροκάματα της αγοράς που ήταν πιο ψηλά από αυτά που έδιναν στους εαυτούς τους οι κολλεκτιβιστές.

Οι κολλεκτίβες, ως μια μορφή θεσμοθέτησης της ταξικής σύγκρουσης, ήταν επηρεασμένες τόσο

από την εργατική προέλευση όσο και από την εργατική ιδεολογία των πρωταγωνιστών. Τα χαμηλά μεροκάματα όμως, σε συνάρτηση με τις πολλές ώρες εργασίας, είχαν ως αποτέλεσμα τη συντήρηση ενός σχετικά χαμηλού βιοτικού επιπέδου, το οποίο διάβρωσε το ηθικό των μελών και έπαιξε το ρόλο του στη διάλυση τελικά των κολλεκτίβων. Η απουσία ιδιοκτήτη-εργοδότη δε σήμαινε απαλλαγή και από τους σκληρούς όρους της πρώιμης κεφαλαιακής συσσώρευσης και ταυτόχρονα η μεταβατικότητα της εποχής, μέσα στην οποία εμφανίστηκαν οι κολλεκτίβες, περιόριζε σημαντικά τα περιθώρια της ανάπτυξής τους. Από τη μια, η εδραίωση της καπιταλιστικής σχέσης πραγματοποιούνταν επί της παρατεταμένης κρίσης της γεωργίας και, από την άλλη, η γενική βελτίωση των συνθηκών ζωής των λαϊκών στρωμάτων μέσα από τους αγώνες του εργατικού κινήματος διάβρωνε κάθε ιδεολογία λιτότητας.

Το κάθε μέλος της κολλεκτίβας ήταν μέτοχος με δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση, το αρμόδιο σώμα για τη λήψη σημαντικών και δεσμευτικών αποφάσεων. Από τη γενική συνέλευση εκλεγόταν η πενταμελής επιτροπή, που καθόριζε το γεωργικό σχέδιο και τον καταμερισμό εργασίας και ήταν επιφορτισμένη με την καθημερινή διοίκηση του αγροκτήματος. Οι γενικές συνελεύσεις δε λάμβαναν χώρα σε τακτά χρονικά διαστήματα και η σύγκλισή τους γινόταν συνήθως σε περιπτώσεις λήψης σημαντικών αποφάσεων. Βέβαια, καθώς οι συνεταιρισμοί αυτοί, με εξαίρεση την Ονίσια, άντεξαν λιγότερο από μια δεκαετία, δεν υπήρξε το περιθώριο και οι ευκαιρίες για λήψη και υλοποίηση μεγάλων αποφάσεων, λόγου χάρη για επενδύσεις, υποδομές ή τρόπους εμπορίας και έτσι τα βασικά ζητήματα ήταν ο καθημερινός συντονισμός των εργασιών. Στην Ονίσια, όπου τέτοιες αποφάσεις λήφθηκαν και υλοποιήθηκαν, υπήρχε ένας ηγέτης καθόλη τη διάρκεια της κολλεκτίβας αλλά και περισσότερη πειθαρχία, καθότι τα αρχικά μέλη που έβαλαν και το πλαίσιο ήταν όλοι πρώην στρατιώτες.

Πέραν από τους περιορισμούς που έθετε στις κολλεκτίβες ο υφιστάμενος καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής στο οικονομικό επίπεδο, σε μια γενικότερη αποτίμηση της κληρονομιάς των κυπριακών κολλεκτιβών θα πρέπει να λεχθεί και το γεγονός ότι ήταν εν πολλοίς ανδροκρατούμενες πρωτοβουλίες. Τα αρχικά μέλη των κολλεκτίβων, με εξαίρεση το Αυγόρου, ήταν αποκλειστικά άντρες, με τις γυναίκες να περιορίζονται και νομικά στον υπαλληλικό ρόλο. Σταδιακά, όμως, οι άντρες επέτρεψαν και στις συζύγους τους να γίνουν μέτοχοι της εταιρείας και να έχουν έτσι το δικαίωμα της συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων. Ακόμα και τότε όμως, η ανδροκρατία παρέμεινε ριζωμένη σε όλα τα επίπεδα – στον καταμερισμό της εργασίας, στις μισθολογικές απολαβές, στις πολιτικές διαδικασίες, κάτι που δείχνει τελικά και τα όρια της πρωτοπορίας των κολλεκτιβιστών που παρέμειναν σε αυτό το ζήτημα δέσμιοι του γενικότερου κοινωνικού συντηρητισμού της εποχής τους.

Οι κυπριακές αγροτικές κολλεκτίβες ήταν ένα υβρίδιο που γεννήθηκε σε μια μεταβατική εποχή – μια διασταύρωση της ταξικής σύγκρουσης με τους θεσμούς της ιδιοκτησίας και του συνεργατισμού. Οι ιστορικές τους καταβολές, η αριστερή κοσμοαντίληψη και η συνεργατική πρακτική, αλλά και η ιστορικότητά τους ως μορφές ανταγωνιστικής συμμετοχής στις διαδικασίες της καπιταλιστικής νεοτερικότητας τις καθιστά ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον φαινόμενο. Οι αγροτικές κολλεκτίβες υπήρξαν μια πρωτοβουλία αμφισβήτησης της ιδιοκτησίας μέσα από την ίδια την ιδιοκτησία – αμφισβήτησης του κεφαλαίου μέσα από την ίδια την κεφαλαιοποίηση. Και ως τέτοιες αποτελούν κάτι περισσότερο από μια λεπτομέρεια στο περιθώριο της διαδικασίας της προλεταριοποίησης και του θεσμού του συνεργατισμού στην Κύπρο.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

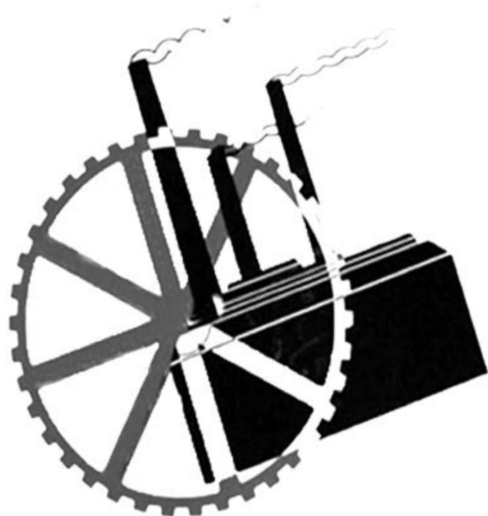
1.Το αποτέλεσμα της έρευνας μου για αυτό το φαινόμενο δημοσιεύτηκε το 2006. Το άρθρο αυτό, που αποτελεί τη βάση και του παρόντος κειμένου είναι διαθέσιμο εδώ: http://nekatomata.blogspot.com/2006/12/2006.html

2.Για να διαλυθεί αργότερα από τους εξωγενείς παράγοντες της διακοινοτικής σύγκρουσης. Κουρτελάρης, Κύπρος. (1996) Οι πρωτοπόροι, Λευκωσία: Παγκύπρια Συνεργατική Ομοσπονδία

3.Ο Λέαντρος Σαββίδης πήρε πρόσφατα (11/9/2013) μια συνέντευξη από ένα από τα εναπομείναντα μέλη της Ονίσιας, τον Κώστα Γιαννή (Λαμπαδιστή), που είναι προσβάσιμη εδώ: http://listenagain.mycyradio.eu/index.php?cat=OnTheMargins&page=2

ΒΙΟ.ΜΕ.:ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΕΣΕΙΣ; ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ!

Καταρχάς χαιρετούμε τους συνάδελφους και συναγωνιστές στην Κύπρο.

Εμείς οι εργαζόμενοι στο εργοστάσιο της ΒΙΟ.ΜΕ. στη Θεσσαλονίκη και πλαισιωμένοι από το «σωματείο εργαζομένων της ΒΙΟ.ΜΕ».

Βρεθήκαμε κάποια στιγμή (όχι αιφνιδίως για όλους) σε καθεστώς εγκατάλειψης από την εργοδοσία και την ιδιοκτησία του εργοστασίου, απλήρωτοι και μη απολυμένοι.

Το σωματείο που προαναφέρουμε παραπάνω λειτουργούσε ήδη με κανόνες βάσης, άμεσα γενικές συνελεύσεις για ό,τι θέμα και αν προέκυπτε. Ήδη έχουμε μια πείρα αναλαμβάνοντας τη διαχείριση των υλικών ανακύκλωσης και τη δημιουργία τράπεζας αίματος, σαν σωματείο εργαζομένων.

Βρεθήκαμε λοιπόν σε αυτή τη θέση και κληθήκαμε να απαντήσουμε όταν βρεθήκαμε σε αυτή την δεινή θέση. (ανεργία ή ενέργεια; ενεργοποίηση ή απάθεια;).

Το καλοκαίρι του 2011 μέσα σε όλη αυτή την κατάσταση που επικρατούσε στη χώρα μας έπρεπε να πάρουμε αποφάσεις που βέβαια δεν ήταν πρωτόγνωρες για την εργατική τάξη μα ήταν παρατημένες και καλά κρυμμένες από τις πολιτικές παρατάξεις και τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία χρόνια τώρα, προσπαθώντας τη χειραγώγηση της εργατικής και της αγροτικής τάξης οι πεφωτισμένοι εκπρόσωποί μας.

Έτσι μακριά από κομματικές και συνδικαλιστικές αγκιστρώσεις καλέσαμε μια συνέλευση για να πάρουμε αποφάσεις που ίσως να κρινόταν το μέλλον το δικό μας και των παιδιών μας.

Σε μια πολύ μεγάλη συνέλευση με αδιαμφισβήτητη απαρτία (έλειπε μόνο ένας συνάδελφος) μπήκε μια πρόταση: «άμεση επαναλειτουργία με οποιονδήποτε τρόπο». Όταν βγήκε η ψήφος μάς εξέπληξε γιατί το αποτέλεσμα ήταν 97,5% υπέρ της πρότασης.

Κινηθήκαμε αμέσως για να δούμε πώς μπορεί να γίνει πράξη (πιστεύαμε, αν όχι όλοι, πολλοί πως η εργοδοσία δεν πρόκειται να το επαναλειτουργήσει. Μετά από λίγο καιρό το παραδέχτηκε και μπροστά στον υφυπουργό εργασίας που κλήθηκε να πάρει θέση). Τρέξαμε σε πολιτικά γραφεία της περιφέρειάς μας και στα αρμόδια συνδικαλιστικά όργανα για να μπορέσουμε αυτή την ιδέα να την κάνουμε πράξη.

Συντάξαμε ένα πρόγραμμα και το κάναμε γνωστό πως κατά την γνώμη μας θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί. Και αρχίσαμε να μπαινοβγαίνουμε σε όλα τα πολίτικα γραφεία και τα υπουργεία. Το μόνο που καταφέραμε ήταν να χάνουμε τον χρόνο μας και να τον κερδίζουν αυτοί που έδιναν απλώς υποσχέσεις.

Βλέποντας λοιπόν πως δεν προχωρεί τίποτα και η οικονομική μας κατάσταση έχει φτάσει σε επίπεδα πείνας για τις οικογένειές μας (και εδώ πρέπει να πω πως ήταν η άνοιξη του 2012 τότε που πολλοί συνάνθρωποί μας αυτοκτονούσαν συνεχώς) και φοβούμενοι πως ίσως και κάποιος από μας φτάσει σε ένα τέτοιο ψυχολογικό αδιέξοδο, αποφασίσαμε να ανοίξουμε το πράγμα στην κοινωνία καθώς ο μόνος που μπορεί να σηκώσει το βάρος για ένα τέτοιο εγχείρημα είναι η ίδια η κοινωνία.

Στείλαμε λοιπόν σε πολύ λίγο διάστημα περίπου 2000 mails σε σωματεία εργαζομένων, συλλογικότητες, πολιτικές οργανώσεις, συλλόγους πολιτών, ακόμα και στην εκκλησία, για βοήθεια. Σε πρώτο χρόνο για τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης και για ανεύρεσης ηθικής συμπαράστασης σε δεύτερο χρόνο.

Τα αποτελέσματα ήταν πολύ ενθαρρυντικά γιατί από την άλλη μέρα κιόλας βρήκαμε ανταπόκριση σε ότι αφορούσε την επιβίωση μας υλικά. Αμέσως άρχισαν να παίρνουν τηλέφωνα και να στέλνουν mail συμπαράστασης και προσφοράς σε τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης. Τότε ήταν που αναθαρρήσαμε και με περισσότερο πείσμα τρέξαμε την υπόθεσή μας.

Αλλά το βασικότερο από όλα αυτά είναι πως ανάμεσα σε αυτούς τους ανθρώπους που γνωρίσαμε μέσα από αυτή τη διαδικασία, γνωρίσαμε και ανθρώπους που αυτό που εμείς το είχαμε σαν ιδέα, αυτοί το είχαν πρόσταγμα ζωής.

Αυτά όλα γίνονται τον Μάιο του 2012 όπου βρισκόμαστε και συναποφασίζουμε για το πώς πρέπει να κάνουμε γνωστή την προσπάθειά μας ευρύτερα στην κοινωνία. Έτσι στήνεται πρώτα ένα πάρτυ για να βρεθούν τα απαραίτητα χρήματα για τη δημιουργία μιας αφίσας και καλούμε την κοινωνία στο εργατικό κέντρο της Θεσσαλονίκης για να γνωστοποιήσουμε τις αποφάσεις του σωματείου και να βρούμε όσο μπορούμε περισσότερους υποστηρικτές. Αν και η εποχή είναι πολύ δύσκολη λόγω καλοκαιριού (Ιούλιος του 2012), καταφέρνουμε να μαζέψουμε αρκετό κόσμο και να βρούμε πάρα πολλούς υποστηρικτές, φυσικά όχι εκεί που ψάχναμε όλο το προηγούμενο διάστημα.

Στήνεται αμέσως μια επιτροπή αλληλεγγύης Θεσσαλονίκης, όπως ονομάζεται, και αναλαμβάνουν πολλοί συναγωνιστές να κάνουν γνωστό το θέμα όσο γίνεται πιο πλατιά. Μέσα στο καλοκαίρι κιόλας αρχίζουν τα πρώτα τηλέφωνα που μας καλούν να επισκεφτούμε τις πόλεις τους για να χτιστεί ένα ευρύτερο κίνημα αλληλεγγύης στον αγώνα (που πλέον δεν είναι μόνο των εργαζομένων μα πολύ περισσοτέρων), με σκοπό την όσο μεγαλύτερη διάδοσή του. Και τα καταφέρνουμε σε μεγάλο βαθμό γιατί όχι μόνο από την Ελλάδα αλλά σχεδόν από όλο τον κόσμο αρχίζουν να έρχονται μηνύματα αλληλεγγύης.

Δημιουργούνται επιτροπές αλληλεγγύης σχεδόν σε όποιο μέρος επισκεπτόμαστε: εκτός από πόλεις της Ελλάδος σε Βιέννη, Βερολίνο, Παρίσι, Λυών, Μασσαλία, Μιλάνο, Ρώμη, Φλωρεντία. Έρχονται και ψηφίσματα συμπαράστασης από χώρες της Λατινικής Αμερικής, την Αίγυπτο,

Τουρκία και Αυστραλία. Φυσικά καταλαβαίνουμε το κουράγιο που παίρνουμε για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε τον αγώνα μας.

Η επιτροπή αλληλεγγύης λειτουργεί χωρίς διακοπή κάθε εβδομάδα και μέσα από αποφάσεις που παίρνονται από κοινού προτείνεται να κάνουμε ένα καραβάνι αλληλεγγύης που θα ξεκινήσει από διάφορες πόλεις και θα καταλήξει στην Αθήνα για να μπορέσουμε να επιβάλουμε την πρότασή μας στην κεντρική εξουσία και ειδικά στο υπουργείο εργασίας.

Οργανώνεται και εκτελείται μέσα σε πολύ γρήγορο διάστημα και αν και δεν έχει τεράστια συμμετοχή καταφέρνουμε παρ' όλα αυτά να γίνουμε δεκτοί από τον σύμβουλο του υφυπουργού και μάλιστα να πει πως η πρότασή μας είναι ότι πιο στοιχειοθετημένο έχει δει μέχρι σήμερα και αν ακόμα δε συμφωνήσει ο υπουργός, θα είναι μια πρόταση που θα συζητηθεί.

Έτσι, επιστρέφουμε στη Θεσσαλονίκη αφήνοντας ένα διάστημα για να συσκεφτούν, επανερχόμαστε περίπου σε ενάμισι μήνα, χωρίς βέβαια να τρέφουμε αυταπάτες, αλλά για να πιέσουμε ακόμη περισσότερο. Εκεί καλείται και ο σύνδικος της Φιλκεραμ, που είναι η μητρική εταιρία που έχει πτωχεύσει, και κάνουμε μια πρόταση εξαγοράς των μετοχών μπροστά στον υπουργό με την προϋπόθεση πως δεν θα αναλάβουμε τα χρέη της ιδιοκτησίας. Φυσικά μια τέτοια απόφαση θέλει πολιτική βούληση που μάλλον δε διαθέτουν οι πολιτικοί εκείνο το διάστημα και δε δίνουν απάντηση, αλλά λέμε τότε στον υπουργό πως εμείς πεινάμε και δεν μπορούμε να περιμένουμε πότε θα μπορέσουν να απαντήσουν και λέμε επίσης πως «εμείς μπαίνουμε στο εργοστάσιο βάζουμε μπρος τις μηχανές και όταν αυτοί είναι έτοιμοι μάς φέρνουν την άδεια λειτουργίας στο εργοστάσιο».

Και έτσι φτάνουμε στην συναπόφαση με την αλληλεγγύη να κάνουμε ένα άνοιγμα λίγο θορυβώδες για να γίνει ακόμα πιο γνωστό. Οργανώνουμε τριήμερες εκδηλώσεις: την πρώτη μέρα καλούμε όλες τις επιτροπές αλληλεγγύης να βρεθούν στην Θεσσαλονίκη για να συζητήσουμε τα προστάγματά μας, τη δεύτερη οργανώνουμε μια συναυλία στο Ιβανώφειο όπου γίνεται το αδιαχώρητο (ενώ χωράει 4000 κόσμο έρχονται πάνω από 8000 και γίνεται αρκετός θόρυβος όχι μόνο τοπικά αλλά διεθνώς), και την τρίτη μέρα μπαίνουμε στο εργοστάσιο και ανοίγουμε τις πόρτες προς όλη την κοινωνία και δηλώνουμε μάλιστα πως το εργοστάσιο ανήκει πλέον στην κοινωνία! Γίνεται ένα πάρτυ έξω από το εργοστάσιο με σουβλάκια και μπίρες και την επομένη πιάνουμε δουλειά.

Επισκέπτονται όλο αυτό το διάστημα πάρα πολλές προσωπικότητες και δημοσιογράφοι, και από το διεθνή τύπο, για να δουν πώς μπορεί να δουλέψει ένα τέτοιο εγχείρημα. Καθημερινά δεχόμαστε επισκέπτες ειδικά από χώρες της Ευρώπης, από κινηματικούς ανθρώπους που με τον τρόπο τους θέλουν να βοηθήσουν την προσπάθεια αυτή να επιτύχει.

Μέσα όμως από τη συνδιαμόρφωση που έχουμε επιτύχει και παγιώσει, γίνεται μια πρόταση για το αν μπορούμε να παράγουμε κάποια φυσικά καθαριστικά, γιατί είναι κάτι που έχει ανάγκη η κοινωνία (φυσικά καθαριστικά προσιτά στην λαϊκή οικογένεια). Καταφέρνουμε να παράξουμε προϊόντα με πολύ χαμηλό κόστος βοηθώντας από τη μεριά μας την κοινωνία να αντεπεξέλθει στις δύσκολες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί λόγω κρίσης.

Βγάζοντας το προϊόν σε αγορές χωρίς μεσάζοντες, καταφέρνουμε να κρατήσουμε το εργοστάσιο ζωντανό και οι οικογένειές μας μπορούν με αξιοπρέπεια να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες που υπάρχουν. Οι ευρωπαϊκές χώρες όταν μαθαίνουν ότι μπορούμε να παράγουμε ενδιαφέρονται για το προϊόν και θέλουν να κάνουν παραγγελίες. Έτσι, αποφασίζουμε να κάνουμε προσπάθειες να νομιμοποιήσουμε την παραγωγή του προϊόντος για να καταφέρουμε να κάνουμε τις εξαγωγές αυτές και να έχουμε κάποιο μεγαλύτερο εισόδημα και αν μπορούμε να μεγαλώσουμε και το σχήμα· να καλέσουμε

δηλαδή όλους τους συναδέλφους να συμμετέχουν και αν δεν θέλουν να εντάξουμε άλλους συναδέλφους, από άνεργους της πόλης και όχι μόνο.

Το προϊόν αυτό το έχουμε επιλέξει για διάφορους λόγους. Ένας είναι η χαμηλή χρηματοδότηση γιατί μπορούμε να το κάνουμε και από μόνοι μας χωρίς καμιά εξωτερική χρηματοδότηση. Άλλος λόγος είναι πως είναι εύκολα διακινούμενο μέσα από λαϊκές αγορές χωρίς μεσάζοντες αλλά και από φεστιβάλ, οπότε δεν έχουμε το πρόβλημα να αναζητήσουμε πελάτες. Τρίτος λόγος και πολύ βασικός είναι πως έχει μηδέν απόβλητα οπότε δεν κάνουμε ζημιά στο περιβάλλον και φυσικά το ίδιο το προϊόν είναι από φυσικές πρώτες ύλες, με βάση το σαπούνι και το ξύδι οπότε είναι πολύ φιλικό και στον άνθρωπο.

Στην φάση που βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή είναι πως προσπαθούμε να βγάλουμε τα απαραίτητα πιστοποιητικά για να μπορέσουν να ταξιδέψουν τα προϊόντα σε άλλες χώρες αλλά πάντα με κινηματικό τρόπο. Να μην μπουν δηλαδή σε σουπερμάρκετ αλλά να διακινούνται από κινηματικά στέκια και από μικρομάγαζα όπου θα μπορούμε να ελέγχουμε και να κρατάμε τις τιμές πολύ χαμηλές προς όφελος της κοινωνίας.

Έχουμε βρει αρκετούς ενδιαφερόμενους για αρχή και τρέχουμε για να πιστοποιήσουμε τα προϊόντα και είμαστε αισιόδοξοι ότι θα τα καταφέρουμε αρκεί να έχουμε την κοινωνία μαζί μας συνεχώς για να απαντήσει στο ερώτημα: «Τι παράγουμε και για ποιον; Ποιες ανάγκες θέλουμε να καλύψουμε;».

Με αυτή την απάντηση θα κλείσουμε και θα ζητήσουμε και από την κοινωνία της Κύπρου να προσπαθήσει να δώσει απάντηση στο ερώτημα αυτό και να κάνουν και οι συνάδελφοι Κύπριοι τη δική τους προσπάθεια για το δικαίωμα στην εργασία και την αξιοπρέπεια. Φυσικά όχι ξεκομμένα από τους αλληλέγγυους συναγωνιστές ανά τον κόσμο αλλά όλοι μαζί, μιας και έχει δημιουργηθεί ήδη ένα δίκτυο κατειλημμένων εργοστασίων στην Ευρώπη. Με πείρα που παίρνουμε από τη Λατινική Αμερική, παλεύουμε όλοι μαζί για να κάνουμε πράξη: «τα εργοστάσια στα χέρια των εργαζομένων», η διαχείριση να περάσει στα χέρια αυτών που παράγουν τον πλούτο και, με τον έλεγχο της κοινωνίας, να μπορέσουμε να γυρίσουμε στην αρχή το μεγάλο γρανάζι της εργατικής τάξης. Στη συνέχεια να πάρουν μπροστά όλα τα γρανάζια της κοινωνίας για την αυτοοργάνωση χωρίς προστάτες και πεφωτισμένους.

Αγωνιστικούς χαιρετισμούς από τους εργαζόμενους της ΒΙΟ.ΜΕ. και καλή αντάμωση στους δρόμους του αγώνα!

ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΕΣΕΙΣ;
ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ!!!
Στη Θεσσαλονίκη οι εργαζόμενοι της ΒΙΟΜΕ
δεν έμειναν με σταυρωμένα τα χέρια
Κατέλαβαν το “υπο πτώχευση” εργοστάσιο
και το επαναλειτούργησαν
Αλληλεγγύη στον αγώνα της ΒΙΟ.ΜΕ
info biom-metal.blogspot.gr
Συσπείρωση ατάκτων

Στο δρόμο για την αυτοδιαχείριση

του Σταύρου Πανούση

Δημοσιογράφου, μέλους της αυτοδιαχειριζόμενης ΕΡΤ3

Γιατί χαίρεται ο κόσμος και χαμογελάει πατέρα

Παρασκευή 6 Ιουνίου 2014,ώρα 6 μ. μ. Βλέπω για πρώτη φορά ολόκληρο ένα δελτίο ειδήσεων της ΝΕΡΙΤ. Τι το 'θελα. Οι παντός καιρού σημαίες ευκαιρίας της αλλοτινής ΕΡΤ ενημερώνουν τον πληθυσμό για τις υπέροχες προοπτικές που ανοίγονται στην ελληνική οικονομία, εν μέσω διθυράμβων για τις αναμενόμενες επιδόσεις του τουρισμού που ήδη ξεπερνά τον εαυτό του. Μυριάδες αστοί φεύγουν με κάθε μέσο προς τους δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς ενόψει τριημέρου του Αγίου Πνεύματος, διαγκωνιζόμενοι για τα ελάχιστα καταλύματα που έχουν μείνει ελεύθερα. Όσο για τους εμπόρους, ασμένως αναμένουν την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας για να μοσχοπουλήσουν την πραμάτεια τους αρκεί το κέντρο να απαλλαγεί για πάντα από τις ενοχλητικές διαμαρτυρίες και διαδηλώσεις. Μοναδική παραφωνία η παραίτηση του αποτελεσματικού πλην άκαρδου πρώην Γενικού Γραμματέα Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών κ. Χάρη Θεοχάρη, ο οποίος αυτοεπαινείται λέγοντας πως είναι μακράν ο πιο επιτυχημένος σε αυτήν τη θέση και ο αναρχικός ληστής τραπεζών Νίκος Μαζιώτης, που μάλλον έχει αναγνωριστεί ως ο επικεφαλής της ομάδας που λήστεψε την τράπεζα στο Συκούριο την προηγούμενη μέρα. Πού θα πάει θα τον πιάσουμε κι αυτόν.

Η λέξη προπαγάνδα ωχριά μπροστά σ' αυτό που είδα. Μιλάμε για το Μεγάλο Αδελφό αυτοπροσώπως. Το «1984» του Όργουελ τριάντα χρόνια αργότερα στην Ελλάδα. Κομμάτια ολόκληρα της πραγματικής ζωής, ανεργία, φτώχεια, ξεπούλημα ακτών, νησιών, κάθε σπιθαμής δημόσιας γης και κάθε δημόσιου αγαθού, μετανάστευση μένουν εκτός κάδρου, δεν υφίστανται. Οι αντιδράσεις στις ασκούμενες πολιτικές δεν υφίστανται, ακόμα και διαφωνίες δεν υφίστανται. Το πόπολο αναζητά αποχαυνωμένο την απάντηση στο ρεφρέν του ύμνου της Μεταξικής νεολαίας «Γιατί χαίρεται ο κόσμος και χαμογελάει πατέρα». Ολοκληρωτισμός.

Το όνειρο του Σαμαρά

Στις 11 Ιουνίου 2013 η κυβέρνηση κλείνει την ΕΡΤ. Το μαύρο στις οθόνες που συντονίζονταν στις δημόσιες συχνότητες δεν έχει προηγούμενο στην παγκόσμια ραδιοτηλεοπτική ιστορία. Ακόμη μια ελληνική πρωτιά. Οι εργαζόμενοι αρνούνται να εγκαταλείψουν τα κτίρια και μεταδίδουν 24ωρο πρόγραμμα, οι πολίτες διαμαρτύρονται συρρέουν στα κτίρια της ΕΡΤ, παντού στην Ελλάδα πραγματοποιούνται διαδηλώσεις, διαμαρτυρίες, εκδηλώσεις, συναυλίες. Η τρικομματική κυβέρνηση διαλύεται, ο Φώτης Κουβέλης αποχωρεί και καταγγέλλει μεθόδευση Σαμαρά για πρόωρες εκλογές, ο εξουσιομανής Βενιζέλος παρά τα κροκοδείλια δάκρυα της πρώτης μέρας συγκυβερνά πλέον μόνος με το Σαμαρά και ετοιμάζονται για το μεγάλο κόλπο. Οι αντιδράσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό κορυφώνονται.

Γιατί έπρεπε να κλείσει η ΕΡΤ

Ο Σαμαράς πιέζεται από την Τρόικα για 2000 απολύσεις στο δημόσιο. Ο αριθμός αυτός δεν προκύπτει άμεσα ό,τι κι αν σκαρφίζεται. Η ΕΡΤ που δεν είναι στενός δημόσιος τομέας είναι η μεγάλη επιχείρηση με τους 2650 υπαλλήλους, Η Ιφιγένεια θυσιάζεται, η δόση των δανειστών καταβάλλεται, άλλοι κλάδοι ακολουθούν.

Ο Σαμαράς κάνει επίδειξη δύναμης και δεσποτισμού. Η απολυταρχική διακυβέρνηση που επιβάλλει πρέπει να φρονηματίσει την ατίθαση κοινωνία που αντιστέκεται. Καθίστε φρόνιμα γιατί βλέπετε που μπορώ να φτάσω.

Ο Σαμαράς παραδίδει την ενημέρωση στα χέρια των χρεοκοπημένων καναλαρχών που δεμένοι στις τράπεζες επιβάλλουν τη μονοφωνία του χρήματος. Τα συμβόλαια υπογράφονται.

Η κοινοπραξία των ιδιωτικών καναλιών για τη μετάδοση του ψηφιακού σήματος DIGEA είναι η μοναδική υποψήφια στο διαγωνισμό για τις ψηφιακές συχνότητες. Η ΕΡΤ, μοναδική αντίπαλός της, έχει πάψει να υφίσταται λίγες μέρες πριν την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής φακέλου. Ποιος κέρδισε;

Ο Σαμαράς δεν μπορούσε να ελέγξει την ΕΡΤ. Δεν μπορούσε να κάνει κυβερνητική προπαγάνδα. Οι εργαζόμενοι τον τελευταίο ενάμιση χρόνο αντιδρούσαν με απεργίες στη λογοκρισία που επέβαλλε στο κανάλι (κόψιμο εκπομπών, κόψιμο δημοσιογράφων, κόψιμο θεμάτων), στις συνεχείς μισθολογικές περικοπές, στη μη καταβολή δεδουλευμένων, στην ηθική και υλική απαξίωση του φορέα. Ακόμα προσπαθούσαν να ενημερώσουν αφήνοντας κι άλλες φωνές ν' ακουστούν εκτός από την κυρίαρχη. Αυτό έπρεπε να τελειώσει.

Ο Σαμαράς αποτελειώνει το έργο που 'χουν αναλάβει όλες οι κυβερνήσεις με την υπογραφή του μνημόνιου του 2010. Τα τελευταία χρόνια η ΕΡΤ αλλάζει νομικό καθεστώς, η περιουσία της μεταφέρεται στο ΤΑΙΠΕΔ, ο προϋπολογισμός της περικόπτεται, το ανταποδοτικό τέλος εξυπηρετεί άλλες κρατικές ανάγκες, κτίριά της παραχωρούνται σε κρατικές υπηρεσίες. Οι συλλογικές συμβάσεις καταργούνται, τα εργασιακά και οι μισθοί καθορίζονται με κοινές υπουργικές αποφάσεις. Νέο πρόγραμμα δεν παράγεται. Τι δεν καταλαβαίνεις;

Σαμαράς και Βενιζέλος είναι οι νεκροθάφτες κάθε έννοιας νομιμότητας. Με την αλαζονική διακυβέρνηση που ασκούν αποδεικνύονται

αδίστακτοι εντολοδόχοι-εκτελεστές των δανειστών. Οι πολίτες όμως έχουν άλλη γνώμη.

Το τυρί και η φάκα

Το σοκ δρα αφυπνιστικά στην ελληνική κοινωνία. Οι εργαζόμενοι παραμένουν στα κτίρια, οι συνελεύσεις αποφασίζουν συνέχιση της λειτουργίας με κάθε τρόπο, οι αλληλέγγυοι πολίτες συμμετέχουν στη δημιουργία και μετάδοση του προγράμματος, δίκτυα στήνονται. Η Κυβέρνηση διορίζει τον Καψή να στήσει τη διάδοχη κατάσταση. Αυτός καλεί τους εργαζόμενους σε διαπραγμάτευση.

Το λάθος

Οι συνδικαλιστές για να μη φανούν αδιάλλακτοι εμπλέκονται σε διαπραγμάτευση που βαφτίζεται απλή ενημέρωση, αφού οι συνελεύσεις ζητούν την επαναλειτουργία της ΕΡΤ και τίποτε άλλο. Ο ψεύτης υπουργός ραδιουργεί με τους πρόθυμους και θολώνει τα νερά ανακαλώντας δεσμεύσεις και υποσχέσεις που μοιράζει δεξιά και αριστερά. Κερδίζει χρόνο και σπέρνει καχυποψία μεταξύ των ενώσεων και των σωματείων. Τα φερέφωνά του σπεκουλάρουν και παρακινούν τον κόσμο να υποβάλει αίτηση για πρόσληψη στον μεταβατικό φορέα που ανακοινώνει. Οι εργαζόμενοι έχουν καταλάβει. Αποσύρουν τους εκπροσώπους τους. Είναι αργά. Το σκουλήκι δουλεύει. Αρκετοί υποβάλλουν αίτηση. Πρώτη διάσπαση. Κάποιοι προσλαμβάνονται κι εξακολουθούν να στηρίζουν την ΕΡΤ συμμετέχοντας στο πρόγραμμα. Σχιζοφρένεια. Αργότερα ψηφίζεται ο νόμος για το νέο ραδιοτηλεοπτικό φορέα, προκηρύσσονται θέσεις, νέα διάσπαση, παρόλη την κάθετη θέση όλων των ενώσεων ΠΟΕΣΥ & ΠΟΣΠΕΡΤ πως απαιτούν την επαναλειτουργία της ΕΡΤ. Τελεία και παύλα.

Οι συνελεύσεις

Στην ΕΡΤ3 από την πρώτη στιγμή γίνεται ξεκάθαρο πως οι συνελεύσεις των εργαζόμενων είναι αυτές που ορίζουν τα πράγματα. Η πλειοψηφία των δημοσιογράφων αντιδρά, θέλοντας να ορίζει το παιχνίδι όπως παλιά. Έξις δευτέρα φύσις. Απειλούν τη δεύτερη κιόλας μέρα με αποχώρηση. Η συνέλευση στην οποία συμμετέχουν και (λίγοι) δημοσιογράφοι στο όνομα της ενότητας κάνει το λάθος και υποχωρεί, αφήνοντας το δικαίωμα στην αίθουσα σύνταξης να επιλέγει τι και πώς θα το παρουσιάζει, ποιους θα βγάζει στον αέρα κ.λ.π. Λογική συνέπεια, συνεχείς συγκρούσεις και φθορά για το περιεχόμενο και το ύφος, αφού κάποιοι δεν έχουν καταλάβει πως τίποτα δεν είναι σαν και πριν. Η ιεραρχία έχει καταργηθεί, όλοι έχουν το δικαίωμα να μιλούν και να ακούγονται. Όλοι συναποφασίζουν. Για πρώτη φορά η κριτική στο περιεχόμενο γίνεται ανοιχτά, οι τεχνητοί διαχωρισμοί μεταξύ ειδικοτήτων εκλείπουν, οι εκλελεγμένοι των σωματείων συμμετέχουν με τους ίδιους όρους στα όργανα με τον κάθε εργαζόμενο.

Στην Αθήνα τέτοια ώσμωση δεν υπήρξε. Η ΠΟΣΠΕΡΤ ελέγχει τους τεχνικούς και διοικητικούς υπαλλήλους που εκπροσωπεί, οι δημοσιογράφοι μιλούν χωριστά, σπάνια μέσω ΕΣΗΕΑ. Ο καθένας στο πόστο του. Η κοινή συνέλευση άρχισε να λειτουργεί μετά την κατάληψη του Ραδιομέγαρου της ΕΡΤ από τα Ματ το Νοέμβρη.

Οι επιτροπές

Δημιουργούνται επιτροπές (προγράμματος, εκδηλώσεων, περιφρούρησης, παραχώρησης κ.α.) ανοικτές σε όλους τους εργαζόμενους. Οι επιτροπές αυτές αποφασίζουν για το αντικείμενό τους και, αν δεν μπορούν, αναφέρονται στη συνέλευση. Μέγα έλλειμμα δημοκρατίας η έλλειψη λογοδοσίας. Δε λειτουργεί η ανακλητότητα. Καμία επιτροπή δεν έδωσε λόγο για τα πεπραγμένα της στη συνέλευση παρά τις διαφωνίες, τις προστριβές. Γιατί; Γιατί αδιαφορήσαμε για τις διαδικασίες λόγω φόρτου εργασίας και αμέλειας.

Η κατάληψη που δεν ήθελε να τη λεν κατάληψη

Γενικό στρατηγικό λάθος: Η κατάληψη, που δεν ήθελε να την λέν κατάληψη, αναλώθηκε σε μεγάλο μέρος λόγω και των δικονομικών ισχυρισμών να πείσει (ποιους άραγε) πως κινείται στο πλαίσιο της νομιμότητας, διεκδικεί την αποκατάστασή της και δεν προβαίνει σε αδικοπραξίες. Με την καθημερινή απειλή της επέμβασης, η περιφρούρηση ήταν μεγάλη φθορά, όπως και ο πόλεμος νεύρων. Λόγω αυτών των αντιλήψεων και της κοντόθωρης συνδικαλιστικής οπτικής πάρα πολύ σύντομα οι υποστηρικτές του εγχειρήματος περιορίστηκαν σ' ένα ρόλο κομπάρσου. Αποκλεισμένοι από τις αποφάσεις, κλήθηκαν να πλαισιώνουν αποφάσεις που δεν έπαιρναν. Πολλοί πήραν τις αποστάσεις τους. Άλλοι ακολούθησαν την κομματική γραμμή.

Το εγχείρημα οικονομικά στηρίχτηκε αποκλειστικά σχεδόν στη χρηματοδότηση της ΠΟΣΠΕΡΤ. Η κατάληψη αρνήθηκε να αναζητήσει τρόπους χρηματοδότησης παρά την οικονομική ασφυξία που μας επέβαλλε η κυβέρνηση (μη καταβολή ολόκληρων των αποζημιώσεων, δεδουλευμένων, αργιών κλπ.)

Το κυριότερο: Η κατάληψη αρνήθηκε να διερευνήσει το μέλλον της, αρνούμενη να ανοίξει τη συζήτηση για έναν αυτοδιαχειριζόμενο δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα καλυπτόμενη πίσω από το σύνθημα: «Επαναλειτουργία της ΕΡΤ» που υιοθέτησε και η αξιωματική αντιπολίτευση.

Με μανία πολεμήθηκε κάθε προσπάθεια να συζητηθούν οι προτάσεις κοινωνικών κινημάτων και χώρων, ενώ υπονομεύθηκε η διαδικασία άρθρωσης από τους εργαζόμενους της δικής τους πρότασης. Η αποδόμηση του κυβερνητικού μορφώματος ΝΕΡΙΤ περιορίστηκε στην κριτική του νομοσχεδίου και στη συνεχή διαπίστωση και καταγγελία των ατελείωτων παρανομιών των εντεταλμένων της κυβέρνησης. Δεν έφτασε δυστυχώς ποτέ στο σημείο της ΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ. Μιας πρότασης που θα δέσμευε τους εργαζόμενους και θ' απευθυνόταν στην κοινωνία. Εμείς λέμε αυτό. Εσύ τι λές;

Οι εμμονές

«Δεν μπορεί να μου πει κανένας τι είδηση θα παρουσιάσω και πώς θα κάνω τη δουλειά μου. Είμαι επαγγελματίας εγώ!». «Α, όλα κι όλα πάνω απ' όλα σεβασμό στις ειδικότητες». Προσοχή στις Αγκυλώσεις λέω εγώ. Σπαταλήθηκε ατέλειωτη ενέργεια από αυτή που δεν περίσσευε στην κατάληψη για να σπάσουν οι παραπάνω αντιλήψεις κι άλλες πολλές που στηρίζονταν στον κατακερματισμό, το διαχωρισμό, τη συντεχνιακή αντίληψη, την διάκριση και την απόσπαση προνομίων στην μέχρι τότε ΕΡΤ. Η ζωή είναι μεγάλος δάσκαλος. Όσο τα χέρια λιγόστευαν τόσο οι ανάγκες έσπαγαν ταμπού και όλοι άρχιζαν να τα κάνουν όλα. Οι φράχτες έπεφταν και κάποιος αποδεικνυόταν καλύτερος σ' ένα πόστο που ποτέ ως τότε δεν είχε δοκιμάσει. Τα (κρυφά) ταλέντα άνθισαν.

Έι εσείς οι απέξω

Τεράστια συζήτηση, τεράστια χρονοτριβή για το αν, πως, πόσο, ποιοι από τους αλληλέγγυους πολίτες θα ενταχτούν στο πρόγραμμα, θα κρατήσουν μικρόφωνο, θα κάτσουν στην κονσόλα ή θα πάρουν κάμερα. Από τις πρώτες μέρες ομάδες κινηματογραφιστών πρόσφεραν το υλικό τους, έβγαιναν για γύρισμα, για ρεπορτάζ. Όσο λιγοστεύαμε, αυτοκτονικές αγκυλώσεις οδηγούσαν στην εξάντληση των εντός, που αρνιόντουσαν να ζητήσουν βοήθεια, κρατώντας σφιχτά τα σύνεργα της δουλειά τους. Κι εδώ η ζωή μισάνοιξε την πόρτα. Νέο αίμα μπήκε διστακτικά, έγινε αποδεκτό, δημιουργεί. Γιατί τόση μιζέρια, γιατί αυτοϋπονόμευση του εγχειρήματος, γιατί στον αποκλεισμό του καθεστώτος να απαντάμε με περιχαράκωση; Η μόνη απάντηση είναι η ανοιχτότητα. «Η φωνή στην κοινωνία» να γίνει φωνή «από και με την κοινωνία». Και το ενδεχόμενο λάθος, αφορμή για βελτίωση είναι. Γιατί αυτή η ανάγκη για έλεγχο; Ήρεμα σύντροφοι. Δεν πρόκειται να βάλουμε εμείς την τελεία στο βιβλίο του κόσμου. Ας αρχίσουμε μια καινούρια σελίδα προσκαλώντας όσους θέλουν να παίξουν με τα χρώματα της ελευθερίας. Ας ανοίξουμε στο πείραμα και το παιχνίδι ξεχνώντας αυτό που είμαστε, συναντώντας αυτό που γινόμαστε.

Και όμως μπορούμε

Άνθρωποι τόσο διαφορετικοί, απαίδευτοι και αδιάφοροι για συλλογικές διαδικασίες, δέσμιοι της ανάθεσης που ελπίζουν να τη βολέψουν σε βάρος των άλλων είναι ποτέ δυνατόν να κάνουν αυτοδιαχείρηση;

Κόντρα σε κάθε προγνωστικό κι ενάντια στους μύχιους φόβους τους, ένα κλάσμα των πάλαι ποτέ 2600 εργαζομένων της ΕΡΤ το παλεύει 1 χρόνο τώρα. Τί πέτυχαν;

Πέτυχαν να δείξουν στους εαυτούς τους και στους άλλους πως όταν θέλουν μπορούν. Μπορούν να πάρουν τις τύχες τους στα χέρια τους, μπορούν να οργανώσουν την παραγωγή τους χωρίς ιεραρχία και διευθυντάδες, μπορούν να ακούσουν και να μιλήσουν, μπορούν ν' αλλάξουν, μπορούν να κάνουν λάθος και να το παραδεχτούν, μπορούν να μοιραστούν τη γνώση και την τέχνη τους.

Αντί επιλόγου

Όσα γράφω παραπάνω είναι βιώματα από τη συμμετοχή μου στο εγχείρημα της ΕΡΤ3. Έχουν κατατεθεί σε συνελεύσεις και επιτροπές και χύνονται στον ποταμό που γεννιέται απ' τη θαυματουργή αυτή πηγή. Όσο κι αν πιέζομαι υλικά και ψυχικά, όσο κι αν πληρώνω εγώ κι οι άνθρωποί μου την αντίσταση στο μαύρο, μόλις τέλειωσε το δελτίο που περιγράφω στην αρχή, ένα συναίσθημα ένιωσα:

ΑΓΑΛΛΙΑΣΗ

Γιατί μπροστά στη φρίκη της συμμετοχής σ' ένα τέτοιο έγκλημα, όσο κι αν με πληρώνανε δε θα 'φτανε να πνίξει τις ερινύες της συνείδησης. Κι όσο κι αν προσπαθώ να κατανοήσω τις αγωνίες αυτών που το διαπράττουν ένα έχω να τους πω με αφορμή την επιστολή των εργαζόμενων της Δ.Τ., του δικομματικού μορφώματος ή αλλιώς Διεθνούς Τραγέλαφου που ζητά την άρση του συνδικαλιστικού αποκλεισμού που τους έχουν επιβάλλει οι Ενώσεις.

Παραιτηθείτε !

Πρώτη Πορεία Υπερηφάνειας Κύπρου

Για τη συμμετοχή μας στην πρώτη Πορεία Υπερηφάνειας Κύπρου

Η ετεροκανονικότητα εν ένα πολιτικό καθεστώς που πρέπει να ανατραπεί

Με αφορμή τα πρώτα Prides (ένα στο Νότο και ένα στο Βορρά) που διεξάγονται στην Κύπρο, θέλουμε να μοιραστούμε τους προβληματισμούς μας σε σχέση με την αναγνώριση και το δικαίωμα αυτενέργειας που έχει κάθε άτομο ως προς το σώμα του, τη σεξουαλικότητά του και την έμφυλη ταυτότητά του. Αναφερόμεν@ κυρίως στο Pride το οποίο έλαβε χώρα στο νότο, νιώθουμε ότι θα θέλαμε να ξεκαθαρίσουμε το εξής: το συγκεκριμένο πράιντ, παρότι διοργανώνεται "υπό την προστασία" της θεσμικής εξουσίας (προκειμένου να ασκηθεί κοινωνική πίεση στο ζήτημα της αποδοχής- ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού ή έκφρασης του φύλου/ ταυτότητας φύλου), διεξάγεται πρώτα και κύρια από την LGBTQ κοινότητα, στη βάση της διεκδίκησης της ορατότητας για τα άτομα της LGBTQ κοινότητας, στη βάση της συμπερίληψης όλων των φύλων και σεξουαλικοτήτων που έχουν καταπιεστεί διαχρονικά και συνεχίζουν να καταπιέζονται από το εδραιωμένο μοντέλο ετεροκανονικότητας. Η αντίδραση των καταπιεσμένων ατόμων, ιδιαίτερα όταν διαμορφώνεται και διοργανώνεται από τα ίδια τα καταπιεσμένα άτομα, πρέπει να τυγχάνει υποστήριξης από όλη την κοινωνία και ιδιαίτερα από τον αντιεξουσιαστικό χώρο: όχι ως αναγνώριση της θεσμικής εξουσίας που μπορεί να βρίσκεται πίσω από τη διοργάνωση, αλλά κυρίως ως συμμετοχή, υποστήριξη και συνδιαλλαγή με ένα φορέα που υπερασπίζεται το δικαίωμα συμπερίληψης στις κοινωνικές αναπαραστάσεις και σεβασμού όλων των ατόμων ανεξάρτητα από τον σεξουαλικό τους προσανατολισμό και/ή την ταυτότητα φύλου τους.

Το Pride είναι συνυφασμένο με τη γενεαλογία του coming out of the closet και με τα φεμινιστικά κινήματα , τα οποία διεκδίκησαν την αναγνώριση του προσωπικού ως πολιτικό: οι ζωές όλων μας, η καταπίεση, η βία και η εξουσία που βιώνουμε σε καθημερινό επίπεδο σε διάφορες εκφάνσεις των διαπροσωπικών μας σχέσεων – είτε αυτοπροσδιοριζόμαστε ως γκέι, λεσβίες, , τρανς, , μπάι, ή ως ό,τι άλλο – δεν είναι ζήτημα ιδιωτικό ή προσωπικό που εξαντλείται στους τοίχους των σπιτιών μας ή των δωματίων μας. Είναι ζήτημα κατά κύριο λόγο πολιτικό, καθώς στέκεται κριτικά απέναντι σε κάθε κανονιστικό και ρυθμιστικό σύστημα παραγωγής «κανονικών» τάσεων και ροπών, και επιθυμεί να αποδομήσει κάθε σύστημα πατριαρχίας όπου η ετεροφυλοφιλία είναι το φυσιολογικό μοντέλο (ενώ όλα τα υπόλοιπα αποκλείονται, διαγράφονται, αποσιωπόνται, καταπιέζονται):Ζητά να κάνει φανερό κάθε σύστημα σεξισμού, ιεραρχίας και εξουσίας που τροφοδοτεί την άνιση μεταχείριση, την καταπίεση, τον αποκλεισμό, την αποσιώποίηση και την κακοποίηση στη βάση ενός κανόνα κι ενός μοντέλου.

Δεν είναι μόνο προσωπικό ζήτημα ο αποκλεισμός, δεν είναι μόνο προσωπικό ζήτημα η λεκτική ή η σωματική κακοποίηση που υφίσταται ένα τρανς άτομο ή ένα ομοφυλόφιλο άτομο. Η βία είναι προϊόν μιας αντίληψης που θεωρεί ένα φύλο ανώτερο άλλων, ένα σώμα σημαντικότερο ή δυνατότερο άλλων, μια φωνή ηχηρότερη άλλης και μιας ζωής πιο αξιοβίωτης από άλλες. Οι επικράτειες τ@ αδύναμ@ και ισχυρ@, τ@ αποκλεισμέν@ και εμπερικλειόμεν@, είναι εναλλάξιμες στο σύστημα πολιτικών και κοινωνικών δομών το οποίο αντιμαχόμαστε.Συνεπώς, το φεστιβάλ αυτή τη στιγμή δεν είναι απλά ένα πανηγύρι και δεν είναι χρονικά παράταιρο, εν μέσω κρίσης, όπως λένε πολλ@: αυτό το φεστιβάλ, αυτή η διεκδίκηση του δημόσιου χώρου και λόγου, είναι η υπενθύμιση ότι όλες οι εκφάνσεις της ζωής μας είναι διάχυτες με εξουσία και αυταρχικούς προσδιορισμούς που μας διαχωρίζουν στη βάση αυθαίρετων προκαταλήψεων.

Επειδή λοιπόν επιθυμούμε να αναπνέουμε ελεύθερα, να ζούμε συμμετοχικά εμπερικλείοντας και όχι αποκλείοντας, αποδομούμε συστηματικά τις κυρίαρχες σχέσεις εξουσίας προσπαθώντας να συνδιαμορφώσουμε ένα κοινό πλαίσιο μεσα στο οποίο θα ξε-μάθουμε και θα ξε-μαθητεύσουμε σε κάθε μορφής προσδιορισμούς «εκ των άνω» και θα πάρουμε διαμέσου της αυτομόρφωσης τον έλεγχο των δικών μας ζωών, σωμάτων, ευθυνών και επιθυμιών.

ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΑΚΤΩΝ

Τα ίντερσεξ σώματα ως τόποι εξουσίας

γράφει η Δώρα

Τούτος ο Μάιος ήταν γεμάτος ανα-ταραχές ως προς συζητήσεις (τζαι διεκδικήσεις) που αφορούν τα φύλα. Μέσα που διάφορα ιβέντς που εδιοργανωθήκαν στα πλαίσια των πρώτων Prides στην Κύπρο, εδιατυπωθήκαν θέσεις που σε κάποιες περιπτώσεις επροκαλέσαν αντι-θέσεις. Σε τούτο ακριβώς το σημείο θέλω με τη σειρά μου να σταθώ για να ξεκινήσω τούτο το κείμενο: εν επιθυμώ να αποδείξω επαγωγικά την αντι-θέση μου, αλλά πρόκειται να τοποθετηθώ ευθύς εξαρχής τζαι στην πορεία θα προκύψουν τα όποια επιχειρήματά μου.

Θεωρώ λοιπόν πως οι – κατά την πεποίθηση πολλών – ποικίλες βιολογικές διαφορές/επιθυμίες μεταξύ των ενσώματων υποκειμένων είναι επί της ουσίας ήδη νοηματοδοτημένες, αρθρωμένες τζαι διαμορφωμένες ιστορικά, πολιτισμικά τζαι πολιτικά με προσδιορισμένους (συνήθως «εκ των άνω») τρόπους.

Εννά σταθώ, ως επί το πλείστον, στην περίπτωση των ίντερσεξ σωμάτων – συζήτηση που επροέκυψεν στα πλαίσια του Pride με κάπως έντονους τόνους. Κατ' αρχήν δαμέ διαφαίνεται πως το διπολικό σύστημα των φύλων αποτελεί ένα κανονιστικό αφήγημα, μια ρυθμιστική πρακτική που, πέραν του ότι εξακολουθεί να συνιστά ακρογωνιαίο λίθο των σύγχρονων κοινωνιών, τολμά τζαι να οριοθετεί τα σώματα που ελέγχει – φτάνοντας μάλιστα σε βαθμό χειρουργικής επέμβασης σε βρέφη τζαι μικρά παιδιά, με μοναδικό σκοπό τη συμμόρφωση στις δικές του κανονιστικές επιταγές.

Τούτες οι μαζικά διαδεδομένες πρακτικές μιας απολύτως τεχνητής απόκτησης των κατά τ' άλλα βιολογικών χαρακτηριστικών του «φυσικού» φύλου, εν ένα παράδοξο με βαθκιάν πολιτική σημασία. Που τη μια αποκαλύπτουν τον σχετικό χαρακτήρα του «φυσικού» τζαι του «τεχνητού», τζαι που την άλλη θέτουν υπό αμφισβήτηση (τζαι συνεχή επανεξέταση) τις διχοτομήσεις φύση-πολιτισμός, ουσία-κατασκευή, αρσενικό-θηλυκό. Άρα η φύση, παρότι πολλές φορές λαμβάνεται σαν αυτονόητη αλήθκεια τζαι πραγματικότητα, επί της ουσίας παράγεται: τζαι κυριολεκτικά.

Ο επιστημονικοπολιτισμικός κυρίαρχος λόγος τζίνων ούλλων των γιατρών (τζαι των οπαδών τ@ς) που «θεραπεύουν» τα ίντερσεξ σώματα, τί ένει αν όι ιατρικοποιημένες μορφές βίας προκείμενου το ισχύον διπολικό σύστημα να σταθεροποιείται τζαι κανονιστικά να επιτελείται; Η Τζ. Μπάτλερ εστάθηκε θεωρητικά σε τούτο το σημείο τονίζοντας ότι το φύλο έννεν μια στατική κατάσταση του σώματος αλλά μια διαδικασία μέσω της οποίας τα ρυθμιστικά κανονιστικά πρότυπα υλικοποιούν το «βιολογικό» φύλο, ακόμα τζαι αν φαίνεται ότι τα ίδια τα υποκείμενα το επιθυμούν.

Κάτω που τούτη την οπτική λοιπόν φαίνεται πως τα ίντερσεξ σώματα τζαι η ιατρική αντιμετώπισή τους εν επικράτεια αποκρυστάλλωσης των λόγων που διατρέχουν το κοινωνικό σώμα, σε μια που τις πιο βίαιες μορφές της: το πώς πραγματώνεται δηλαδή η τεχνοφύση του φύλου σε συνάρτηση με μιαν απροκάλυπτη φυσική βία. Δαμέ προφανώς μιλούμε για συνοριακές περιπτώσεις όσον αφορά την επικράτεια των φύλων – είτε μιλούμε για διαφυλικά σώματα, είτε για γυναίκες που εν θύματα βιασμού τζαι ο βιασμός τους αποδίδεται σε κάποια δική τους παρέκκλιση, είτε για ομοφυλόφιλα τζαι τρανς άτομα που διαταράσσουν την κανονιστική θηλυκότητα ή αρρενωπότητα, των οποίων κεντρικό σημείο αναφοράς εν η ετεροφυλοφιλία τζαι η ετεροκανονικότητα.

Το μέγεθος της βίας τζαι της εξουσίας που ασκείται στα ίντερσεξ σώματα φαίνεται κυρίως τζιαμέ που τα υποκείμενα δρουν φαινομενικά «ελεύθερα» με βάση την επιθυμία τζαι τη βούλησή τ@ς, σαν να ένει εξωτερική της εξουσίας. Άλλωστε εν γνωστή φουκωϊκή θέση ότι η αντίσταση πάντα συνομιλεί τζαι συναρθρώνεται διαμέσω αυτών στα οποία αντιστέκεται. Η επιβολή εν έχει πάντα αρνητικό πρόσημο (μέσω ενός όχι) αλλά το παιχνίδι κερδίζεται (ή χάνεται, εξαρτάται που ποιαν οπτική το βλέπει καπ@) τη στιγμή που παράγονται θετικά υποκείμενα τζαι επιθυμίες. Η κατάφαση εκ μέρους των υποκειμένων (ειδικότερα όταν ένει παιδιά τζαι πολλά πιο επιρρεπή στις νόρμες, αφού οι δυνατότητες αντίστασης και αντίδρασης είναι σε καταστολή λόγω κοινωνικών πιέσεων: οικογένεια, γιατρ@, κλπ) για ανάληψη μιας χειρουργικής επέμβασης έχει καταλυτικές συνέπειες. Αντί να προβληματικοποιείται η αυθεντία της ιατρικής τζαι ο μηχανισμός «απάλειψης» της διαφορετικότητας που ασκείται στα ίντερσεξ σώματα, πλάθονται εννοιολογήσεις εν@ς «πραγματικ@» έμφυλ@ τζαι ενσώματ@ εαυτ@ (με τ@ς γιατρ@ς ως συμμάχ@ς σε τούτη την προσπάθεια επαναδιαπραγμάτευσης του τι ένει φύλο τζαι έμφυλη ταυτότητα). Προσοχή: εν αφαιρώ σε καμία περίπτωση την αυτενέργεια που έχουν τα άτομα τζαι την ικανότητά τ@ς να κρίνουν τί εν το καλλύττερο για τα ίδια ή πώς αυτοπροσδιορίζουν τις επιθυμίες τους. Απεναντίας, επικροτώ το. Όμως εν πολλά σημαντικό να γνωρίζουμε πως εν πολλά δύσκολο να εξορμήσουμε στην αναζήτηση μιας επιθυμίας εκτός εξουσίας. Ακόμα τζαι τούτο το αίτημα, δηλαδή να επιτρέπεται να έχουν λόγο τα ίδια τα ίντερσεξ παιδιά σχετικά με το ποιο φύλο θα «αποκτήσουν», ενώ παρουσιάζεται ως μια θέση ριζοσπαστική, την ίδια στιγμή αποσιωπά το γεγονός ότι υπάρχει πολλά λλίος, ως καθόλου, πολιτισμικός χώρος για άλλες αρθρώσεις των φύλων πιο σύνθετες που τη διπολική που κυριαρχεί.

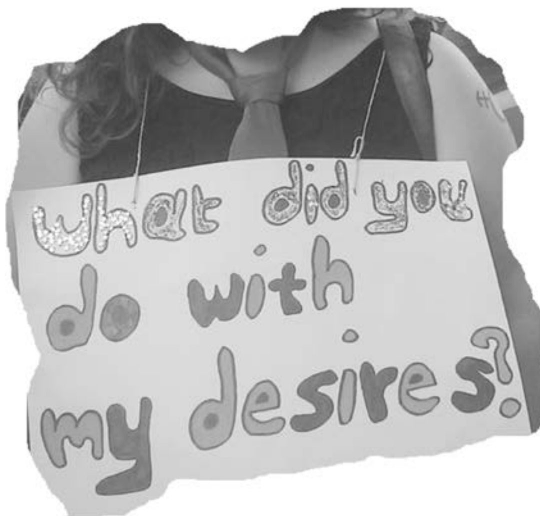
Άρα λοιπόν, που τη στιγμή που υπάρχει ανοιχτή συζήτηση για το ποια εν τα κρίσιμα κριτήρια προσδιορισμού του φύλου των ίντερσεξ σωμάτων (π.χ. εσωτερικά ή εξωτερικά αναπαραγωγικά όργανα, γονίδια, ορμόνες) ή/τζαι που τη στιγμή που γίνεται νοητή η δυνατότητα τούτο να αποτελεί αντικείμενο επιλογής, διαφαίνεται η διάσταση της «φύσης» του φύλου ως κοινωνικής κατασκευής. Παράλληλα η ίδια η κατηγορία «άνθρωπος» τζαι οι όποιες διαστάσεις της ταυτότητάς τ@ παρουσιάζονται (ή μοιάζουν) φυσικές – θηλυκότητα, αρρενωπότητα, ετεροερωτικές τζαι ομοερωτικές επιθυμίες – συνιστούν κατά βάση τόπους εξουσίας άρα τζαι πολιτικά διακυβεύματα. Έννεν δυνατόν να μεν προβληματίζει η άθικτη φυσικοποιημένη έννοια τ@ «ανθρώπου» που έχει «ένα» φύλο τζαι «μιαν» επιθυμία. Έννεν δυνατόν να μεινίσκουν στο απυρόβλητο τζίνες ούλλες οι υλικοποιημένες, εν μέσω ασυμμετρίας τζαι ανισότητας, μορφές υποκειμενικότητας που κινούνται εντός του πλέγματος της ηγεμονικής ετεροφυλοφιλίας, της ετεροκανονικότητας, ακόμα τζαι της ομοκανονικότητας, παράγοντας ιεραρχίες τζαι αποκλεισμούς.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω πως, αναγνωρίζοντας το προνόμιό μου, εν μιλώ εκ μέρους των ίντερσεξ ατόμων, ούτε περιγράφω τις δικές τ@ς εμπειρίες τζαι πραγματικότητες, αλλά προσπαθώ να καταλάβω γιατί κάποια σώματα τζαι κάποιες υποκειμενικότητες «εξορίζουνται» που το πεδίο του «φυσικά» ανθρώπινου, ενώ απλώς συνιστούν απείθαρχες – προς το διπολικό σύστημα – υλικότητες.

Πράιντ: για το δικαίωμα στες επιθυμίες τζιαι την έκφρασή τους

γράφει η Εκάτη

Όταν ανακοινώθηκαν τα πρώτα πράιντ στην κύπρο (ένα στον βορρά τζιαι ένα στον νότο), εθκιάβασα την είδηση με κάποιες επιφυλάξεις. Πρώτον, επειδή, δεδομένης της διάχυτης ομοφοβίας στην κυπριακή κοινωνία τζιαι των συνεπακόλουθων ενδοιασμών της πλειοψηφίας των ΛΟΑΤΙΚ* (1) ατόμων να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δράση θα μπορούσε να τους κάμει άουτινγκ, (2) εν επερίμενα μεγάλη συμμετοχή σε ένα πράιντ. Δεύτερον, επειδή ενόχλησέ με η αναζήτηση στήριξης του πράιντ που επίσημους κρατικούς θεσμούς – ανάμεσά τους ο δήμαρχος λευκωσίας τζιαι διάφορες πρεσβείες – τζιαι η έμφαση σε τούντου είδους στήριξης. Τρίτον, επειδή εν μου άρεσε που θα εγίνουνταν θκυο πράιντ στην ίδια πόλη, ενώ θα εμπορούσε να εγίνετουν ένα που θα εξεκινούσε που την βόρεια λευκωσία τζιαι θα εκατάληγε στην νότια λευκωσία, ή αντίστροφα, ως μια πολιτική δήλωση ενάντια στους διαχωρισμούς των ανθρώπων, όι μόνο στην βάση της ετεροκανονικότητας τζιαι της σις κανονικότητας (3), αλλά τζιαι στην εθνικιστική βάση (αν τζιαι στην κύπρο η εθνικιστική βάση αφορά τους εθνικισμούς άλλων κρατών τζιαι όι του κυπριακού, αλλά τούτη εν μια άλλη κουβέντα...).

Τελικά το πράιντ εξεπέρασε κάθε προσδοκία που λαλούμε. Εν είμαι καλή στους αριθμητικούς υπολογισμούς, αλλά σε κάποια φάση, ανησυχούσα ότι εκόψαμε πολλά πίσω, αφού εθώρουν πάρα πολλύν κόσμο μπροστά τζιαι γυρίζω πίσω μου τζιαι είσσιεν ακόμα παραπάνω κόσμο. Οι πιο συντηρητικοί υπολογισμοί μιλούν για 3000 άτομα ενώ κάποιοι άλλοι λαλούν 5000. Το κυριότταρον όμως εν ότι τούτα ούλλα τα άτομα εκάμαμεν μιαν πορεία γεμάτη ζωντάνια διεκδικώντας ορατότητα, διεκδικώντας δικαιώματα τζιαι διεκδικώντας τες επιθυμίες μας τζιαι την αναγνώρισή τους.

Εφύαμε που το πράιντ με έναν αίσθημα αισιοδοξίας τζιαι την επομένη είχα ούλλη μέρα ένα «χαζό» χαμόγελο – τζείντο χαμόγελο που έχω συνήθως άμαν είμαι ερωτευμένη τζιαι ο έρωτας πάει καλά.

Τες επόμενες μέρες όμως εντόπισα τζιαι κάποια προβλήματα, τα οποία έχουν να κάμουν κυρίως με την στάση των ετεροφυλόφιλων σις ατόμων που είτε εσυμμετείχαν στο πράιντ, είτε απλά εκριτικάραν το.

Κατά την διάρκεια του πράιντ, πολλ@ συμμετέχ@ ένιωθαν την ανάγκη να διαχωρίσουν εαυτ@ τονίζοντας πως "εγώ είμαι στρέιτ"/"εγώ είμαι ετεροφυλόφιλ@"/"εγώ είμαι σύμμαχ@." Κάτι τέθκοιο φανερώνει ότι τούτα τα άτομα, ενώ εστηρίξαν το πράιντ χωρίς να νιώθουν ότι ανήκουν μέσα στην ΛΟΑΤΙΚ* κοινότητα, ταυτόχρονα ενιώσαν ότι έπρεπε να διαχωρίσουν την θέση τους, άμπα τζιαι «παρεξηγηθούν». Οπότε, ετονίσαν τον ετεροφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό τους τζιαι την σις έμφυλη ταυτότητά τους χωρίς να σκεφτούν ότι το πράιντ εν ένα γεγονός για την διεκδίκηση της ορατότητας τζείνων των σεξουαλικών προσανατολισμών τζιαι τζείνων των έμφυλων ταυτοτήτων που εν εχτός της ετεροκανονικότητας τζιαι της σις κανονικότητας. Τζιαι ότι με το να τονίζεις τον ετεροφυλόφιλο σεξουαλικό προσανατολισμό σου τζιαι την σις έμφυλη ταυτότητά σου στα πλαίσια ενός πράιντ καταλαμβάνεις χώρο, ο οποίος θα έπρεπε να υπάρχει όι για εσένα (που, έτσι τζιαι αλλιώς, ως σις ετεροφυλόφιλο άτομο έσσιεις χώρο παντού τζιαι πάντα μες τούντην κοινωνία), αλλά ακριβώς για τζείνες τες έμφυλες ταυτότητες τζιαι τους σεξουαλικούς προσανατολισμούς που εν εχτός της κανονικότητας τζιαι που καθημερινά αποσιωπούνται, καταπιέζουνται, καταστέλλονται. Το πράιντ εν ο δικός τους χώρος τζιαι εσύ, ως σις ετεροφυλόφιλο άτομο τζιαι σύμμαχός τους, οφείλεις να το αναγνωρίσεις, να το σεβαστείς τζιαι να μεν διατυμπανίζεις το προνόμιό σου. Διότι οι κοινές διεκδικήσεις εν μπορούν να στηρίζονται στους διαχωρισμούς, ούτε στα μπισκοττούθκια (4) που προφανώς διεκδικείς με το να αυτοπροβάλλεσαι ως «σύμμαχ@».

Που το πράιντ τζ'ύστερα δε παρατηρώ θκυο τάσεις ανάμεσα σε ετεροφυλόφιλα κ σις άτομα που υποστηρίζουν τα ΛΟΑΤΙΚ* δικαιώματα ή εν απλά φιλικά προσκείμεν@ σε αυτά, οι οποίες προβληματίζουν με:

Τάση 1: «είμαι υπέρ των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙΚ* δικαιωμάτων, αλλά εν επήα στο πράιντ επειδή διαφωνώ με τις παρελάσεις/το κκόνσεπτ της περηφάνειας/θεωρώ ότι οι πορείες εν αλλάζουν κάτι τζιαι νιώθω την ανάγκη να τονίσω τζιαι το ένα τζιαι το άλλο.»

Μπορούμε να κάτσουμε τζιαι να αναλύουμε για μέρες αν έπρεπε ή όι να γίνει πράιντ, αν το ότι έγινε τελικά εβοήθησε σε κάτι ή όι, αν άλλαξε κάτι μετά το πράιντ ή όι τζιαι λοιπές αμπελοφιλοσοφίες. Εν έσσιει όμως κανένα νόημα. Ξέρεις γιατί; Επειδή τα άτομα που αφορά εν δαμέ τζιαι λαλούν σου ότι για λλόου τους είσσιε νόημα. Τζιαι όταν τα άμεσα επηρεαζόμενα άτομα μιλούν τζιαι περιγράφουν τες εμπειρίες τους, εσύ, ως ετεροφυλόφιλο τζιαι σις άτομο, ράφκεις το στόμα σου τζιαι ακούεις. Τζιαι προσπαθείς να καταλάβεις τζιαι να στηρίξεις, αναγνωρίζοντας την θέση προνομίου σου μες στην κοινωνία που ζούμε. Εν θα έπρεπε να εν σημαντική η άποψη σου, επειδή μιλάς που θέση σις τζιαι ετεροφυλόφιλου προνομίου τζιαι άρα εν μπορείς να αντιληφθείς τζείνα που αντιλαμβάνονται τα άτομα που εν έχουν τούντο προνόμιο. Άφησε λοιπόν χώρο στα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα να πουν τζείνα που έχουν να πουν. Τζιαι

μεν προσπαθείς να πκιάσεις πισκόττο για τα αυτονόητα παριστάνωντας τ@ μεγαλόψυχ@ που αναγνωρίζεις πως εν τζιαι τα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα άνθρωπ@ όπως εσύ. Όσον για την περηφάνεια, σκέφτου λλίο την σημασία της όταν αφορά καταπιεσμένες ταυτότητες, οι οποίες εξαναγκάζονται στο περιθώριο ή/τζιαι στην αορατότητα. Το κκόντεξτ εν πάντα σημαντικό τζιαι αν δεν το αντιλαμβάνεσαι τούτο, τότε η κριτική σου εν προβληματική.

Τάση 2: «είμαι υπέρ των ΛΟΑΤΙΚ* δικαιωμάτων τζιαι επήα στο πράιντ τζιαι διατυμπανίζω το παντού τονίζοντας ότι επήα ως στρέιτ. Αν έχω τζιαι οικογένεια τζιαι ειδικά μωρά, τονίζω το ακόμα παραπάνω πως τα επήρα μαζί μου για να δουν τους γκέι τζιαι να πάρουν ένα μάθημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.»

Εν να κάτσω να ψήσω κανέναν τόνο πισκοττούθκια να έχω να διώ! Εφόσον είσαι υπέρ των ΛΟΑΤΙΚ* δικαιωμάτων, οφείλεις να αναγνωρίζεις ότι ένα σημαντικό προνόμιο που έσσιεις έναντι στα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα εν τζείνο της εκπροσώπησης. Εάν μπορείς να το αναγνωρίσεις τούτο, κάτσε την μάππα χαμέ τζιαι τράβα λλίο πίσω. Τούτη εν μια ευκαιρία να ακουστούν τα ίδια τα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα τζιαι όι εσύ. Σταμάτα λοιπόν να οικειοποιείσαι το πράιντ διαχωρίζοντας παράλληλα την ταυτότητά σου. ΟΚ, έσσιεις μάλλον καλές προθέσεις, αλλά, αν εμπορούσες να αναγνωρίσεις το προνόμιό σου, ήταν να εκαταλάβαινες ότι τούτο εν έσσιει να κάμει με σένα, ούτε με την οικογένεια τζιαι τα μωρά σου, αλλά με τα ίδια τα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα. Προσπάθα λοιπόν να μεν κατσιαρίζεις τόσον πολλά, προκειμένου να έχουν χώρο τα ίδια τα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα να μιλήσουν, να εκφραστούν, να εκπροσωπήσουν τ@ εαυτ@ τ@. Τζιαι όι, εν εν καλά που έκαμες που επήρες τα μωρά σου «για να δουν τους γκέι τζιαι να πάρουν ένα μάθημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Γιατί τα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα εν εν δαμέ για να παίρνουν μαθήματα τα μωρά σου, ούτε για να σε βοηθούν στον γονεϊκό σου ρόλο τζιαι το πράιντ εν εν κάποιο είδος περιφοράς εκθεμάτων για την μόρφωση των μωρών των σις ετεροφυλόφιλων ανθρώπων.

Προβληματίζει με ιδιαίτερα το ότι εγεμώσαν τα ΜΜΕ με ιστορίες ετεροφυλόφιλων σις ανθρώπων, ειδικά με παιδιά, που μιλούν για την εμπειρία που είχαν πηγαίνοντας στο πράιντ με τα μωρά τους. Γιατί πέρα του συγκινησιακού τούντων μαρτυριών, πού εν τα ίδια τα ΛΟΑΤΙΚ* άτομα στα ΜΜΕ; Πού εν οι ιστορίες τζιαι οι μαρτυρίες των ίδιων των ΛΟΑΤΙΚ* ατόμων; Επίσης, προβληματίζει με το ότι εφκήκαν στα ΜΜΕ ιστορίες (η γνησιότητα των οποίων εν αμφίβολη) με δυσάρεστες εμπειρίες κκάμινγκ άουτ μετά το πράιντ. Πού εξυπηρετεί άραγε τούτο; Που την μια εν υπάρχει αρκετή εκπροσώπηση των ΛΟΑΤΙΚ* προσώπων στα ΜΜΕ που θα τα ενδυνάμωνε τζιαι που την άλλη, τονίζουνται δυσάρεστες ιστορίες που μάλλον τα αποδυναμώνουν τζιαι τα προτρέπουν να μείνουν «στην ντουλάππα».

Ο α/α/α χώρος, αν τζιαι είχαμε δυναμική, πιστεύκω, παρουσία στο πράιντ, εν αποτελεί εξαίρεση που τους πιο πάνω προβληματισμούς. Ευτυχώς, εν έφκαλε έναν τέθκοιο λόγο προς τα έξω, αλλά, εσωτερικά, εν ελλείψαν οι μεταξύ μας συζητήσεις γυρώ που το θέμα της ετεροκανονικότητας τζιαι γιατί να θέλουμε να την ανατρέψουμε.

Ένα που τα πανώ της Συσπείρωσης Ατάκτων έγραφε «η ετεροκανονικότητα εν ένα πολιτικό καθεστώς που πρέπει να ανατραπεί». Η συγκεκριμένη φράση εν παρμένη που μιαν κουβέντα της Monique Wittig (“heterosexuality is a political regime that must be overthrown”). Η ακριβής μετάφραση θα ήταν «η ετεροφυλοφιλία εν ένα πολιτικό καθεστώς που πρέπει να ανατραπεί». Τελικά, αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε τον όρο «ετεροκανονικότητα» αντί «ετεροφυλοφιλία», γιατί η ίδια η Wittig, όταν εμίλαν για την ετεροφυλοφιλία ως πολιτικό καθεστώς αναφέρετουν στην έννοια της ετεροκανονικότητας, η οποία εν υπήρχε ως όρος τότε, τζιαι όι στην ετεροφυλοφιλία ως έναν απλά σεξουαλικό προσανατολισμό.

Πριν ετοιμάσουμε το πανώ είχαμε μιαν συζήτηση περί του αν πρέπει να διεκδικούμε την ανατροπή της ετεροφυλοφιλίας/ετεροκανονικότητας τζιαι γιατί. Η Wittig λοιπόν εχρησιμοποιούσε τον όρο ετεροφυλοφιλία όπως σήμερα λαλούμε ετεροκανονικότητα τζιαι επροσέγγιζε την ετεροφυλοφιλία ως τον κυρίαρχο σεξουαλικό προσανατολισμό που εν κοινωνικά κατασκευασμένος εξυπηρετώντας την καταπίεση των γυναικών. Η αναπαραγωγή βασίζεται στην ετεροφυλοφιλία τζιαι η ετεροφυλοφιλία ως κυρίαρχο διασφαλίζεται μέσω της αναπαραγωγής. Βασικά, η Wittig, άμα μιλά για ετεροφυλοφιλία αναφέρεται σε αυτήν ως την κυρίαρχη σεξουαλικότητα, η οποία καταπιέζει τζιαι επιβάλλει εξουσιαστικές σχέσεις τζιαι θεσμούς. Αργότερα, τούτη η έννοια αποδόθηκε με τον όρο ετεροκανονικότητα. Μπορεί να φαίνεται υπερβολή η επίθεση στην ετεροφυλοφιλία στο σύνολό της, αλλά, αφού δεχτούμε ότι η ετεροφυλοφιλία εν ο κυρίαρχος σεξουαλικός προσανατολισμός, πάνω στον οποίο βασίζουνται πολλές άλλες κοινωνικές σχέσεις τζιαι δομές εξουσίας, εν να καταλάβουμε πως εν εν επίθεση στην ετεροφυλοφιλία ως σεξουαλικό προσανατολισμό, στην ετεροφυλοφιλική επιθυμία δηλαδή, αλλά στο κυρίαρχο, σε τζείνο που εδραιώνει την ετεροφυλοφιλία ως πολιτικό καθεστώς που διέπει τες ζωές μας αστυνομεύκοντας σχεδόν ούλλες τες εκφάνσεις τους: οριοθετόντας τζιαι κανονικοποιώντας τες σεξουαλικές μας επιθυμίες, τες έμφυλες ταυτότητές μας πριν ακόμα μπορούμε να έχουμε συνείδησή τους τζιαι τες διαπροσωπικές μας σχέσεις˙ επιτρέποντάς μας την ορατότητα ή καθιστώντας μας αόρατ@ στην βάση των έμφυλων ταυτοτήτων τζιαι των σεξουαλικών επιθυμιών μας. Όπως λαλεί τζιαι η Wittig, εν εν τυχαίο το ότι εν υπήρξε ποττέ καμιά κοινωνία όπου η ετεροφυλοφιλία εν ήταν εξουσία που αναπαράγει καταπίεση.

Η Wittig επιτίθεται στην ετεροφυλοφιλία «ως ένα πολιτικό καθεστώς που βασίζεται στην υποταγή τζιαι το απροπριέισσιον (5) των γυναικών» (6). Την Wittig εν την ενδιαφέρει η ετεροφυλοφιλία ως σεξουαλικός προσανατολισμός, αλλά ως πολιτικό καθεστώς τζιαι ως τέθκοιο της ασκεί κριτική. Κατά τον ίδιο τρόπο, βλέπει το λεσβιασμό ως αναγκαία πολιτικό, μιαν πολιτική δυναμική έξω που τα ετεροκανονικά πλαίσια, η οποία έσσιει την δυνατότητα να ανατρέψει τζιαι να καταστρέψει την πατριαρχία. Με άλλα λόγια, ούτε η

ομοκανονικότητα (7) την ενδιαφέρει. Όπως επίσης εν την ενδιαφέρει η κανονικοποίηση των «μειονοτήτων» γενικά, αφού θεωρεί ότι «ένα κείμενο που κάποι@ συγγραφέα που μιαν μειονότητα εν αποτελεσματικό μόνον αν πετύχει να κάμει την μειονοτική μματθκιά καθολική» (8). Κατηγορείται συχνά ως «υπερβολική» επειδή παρουσιάζει τον λεσβιασμό ως καθολικό. Τζείνο που επιδιώκει τζιαι πετυχαίνει όμως με τούτο ένει να δώσει μιαν αντιουσιοκρατική οπτική ανατρέποντας ούλλες τις έννοιες που μας εμάθαν («γυναίκα, «άντρας», κ.ο.κ.) αννοίωντας δυνατότητες προς μιαν φεμινιστική ουτοπία.

Κάποτε χρειάζεται να θκιαβάζουμε μέσα που τες γραμμές, όι κυριολεκτικά, αλλά σε ένα μεταφορικό επίπεδο. Βέβαια, για να το κάμουμε τούτο, εν σημαντικό να αναγνωρίσουμε τα προνόμιά μας τζιαι να μπορούμε να φανταστούμε τ@ εαυτ@, αλλά τζιαι τες ταυτότητές μας με μια ρευστότητα.

Όσ@ επιμένετε να αυτοπροσδιορίζεστε ως «στρέιτ» τζιαι φοάστε να μπείτε σε μιαν άλλην ταυτότητα ή να σας προσδιορίσουν ως «κάτι άλλο», αναλογιστείτε τζιαι τούτο: μέσα στες πατριαρχικές τζιαι κανονιστικές κοινωνίες που ζούμε, η ετεροφυλοφιλία, ακόμα τζιαι ως σεξουαλικός προσανατολισμός, εν εν απλά η ετεροφυλόφιλη έλξη, αλλά το φαντασιακό ενός καθολικού σεξουαλικού προσανατολισμού, ο ρόλος του οποίου εν η αστυνόμευση κάθε επιθυμίας που εν εχτός των πλαισίων μιας επιβεβλημένης κανονικότητας. Μιας αποστειρωμένης κανονικότητας που επιβάλλει εξουσίες, υποδεικνύοντάς μας πώς να ερωτευκούμαστε, πως να γαμιούμαστε, πως να εκφραζόμαστε, πως να κινούμαστε, να συμπεριφερούμαστε, να ντυνούμαστε τζιαι που ορίζει ποιες επιθυμίες εν «σωστές» τζιαι ποιες «λάθος» στα πλαίσια όι της συναίνεσης κατά την πραγμάτωσή τους, αλλά της κανονικότητας τζιαι των εξουσιαστικών δυναμικών που (ανα)παράγει. Υπάρχει όμως στα αλήθεια μια «κανονική» σεξουαλικότητα που να εν κοινή ανάμεσα σε ούλλ@, ή, έστω, ανάμεσα στ@ περισσότερ@ ανθρώπ@;

Όσ@ νιώθετε ότι απειλήστε που την ανατροπή της ετεροκανονικότητας τζιαι την διεκδίκηση μιας κουίαρ αντίληψης, αναλογιστείτε ότι κουίαρ εν εν απλά ο ομοφυλόφιλος προσανατολισμός. Κουίαρ εν οποιαδήποτε επιθυμία ή/τζιαι ταυτότητα έξω που το κυρίαρχο. Κουίαρ μπορεί να εν τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που έναν μετανάστη τζιαι μια κυπραία. Κουίαρ μπορεί να εν τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που μιαν πασσιά τζιαι έναν λεπτό. Κουίαρ μπορεί να εν τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι σε μια σαδομαζοχιστική σχέση ή που χρησιμοποιεί BDSM (9) σεξουαλικές πρακτικές. Κουίαρ μπορεί να εν τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που κάμνει σεξ τζιαι η γυναίκα χρησιμοποιεί στραπόν τζιαι στον σύντροφό της αρέσκει η διείσδυση. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που έναν τρανς άντρα τζιαι μια σις γυναίκα, ή μια τρανς γυναίκα τζιαι ένα σις άντρα. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που κάμνει σεξ σε δημόσιο χώρο. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που η γυναίκα εν πιο μεγάλη σε ηλικία που τον άντρα. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που έσσιει σχέση που απόσταση. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που κάμνει σάιμπερ σεξ. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που εν θέλει μωρά. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι που κάμνει σεξ τζιαι με άλλ@ συντρόφ@. Κουίαρ μπορεί να ένει τζιαι ένα ετερόφυλο ζευγάρι σε πολυάμορους (10) σχέση ή ανοιχτή σχέση. Κουίαρ μπορεί να ένει μια γυναίκα με έντονη σεξουαλική δραστηριότητα/επιθυμία. Κουίαρ μπορεί να ένει ένα άτομο που εν επιθυμεί ερωτική σχέση. Κουίαρ μπορεί να ένει ένα άτομο που εν επιθυμεί σεξ. Κουίαρ μπορεί να ένει ένα τρίο ή ένα όργιο. Κουίαρ εν οποιαδήποτε επιθυμία έξω που τα κανονιστικά πλαίσια που υπαγορεύουν οι πατριαρχικές κοινωνίες στες οποίες ζούμε. Κουίαρ εν μια πολιτική ταυτότητα, η οποία αντιστέκεται στην κανονικότητα τζιαι επιδιώκει την ανατροπή της τζιαι αναγνωρίζει την σημασία του προσωπικού.

Θέλω να βλέπω την συμμετοχή μας στο πράιντ φέτος ως κουίαρ. Γιατί κουίαρ εν τζιαι η συνεύρεση για μια κοινή διεκδίκηση ανθρώπων που εν θέλουμε να περιοριζούμαστε ούτε να περιορίζουμε άλλ@ μέσα που ετεροκανονικές, σις κανονικές τζιαι γενικά κανονιστικές δομές. Τζιαι μέσα που τα πράιντ φέτος, ούλλ@ εμείς εδιεκδικήσαμε τον δημόσιο χώρο για το δικαίωμα στον αυτοπροσδιορισμό τζιαι στην αυτενέργεια, για το δικαίωμα στην αγάπη, στον έρωτα, στο σεξ, στην έκφραση της σεξουαλικότητας τζιαι της ταυτότητας φύλου. Για το δικαίωμα στην επιθυμία τζιαι την έκφρασή της έξω που την κανονικότητα.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1.Λεσβίες Ομοφυλόφιλα Αμφιφυλόφιλα Τρανς Ίντερσεξ Κουίαρ κι άλλες ταυτότητες έξω που το ετεροκανονικό τζιαι σις κανονικό σύστημα προσδιορισμού των σεξουαλικών τζιαι έμφυλων ταυτοτήτων μας.

2.Outing: η αποκάλυψη του σεξουαλικού προσανατολισμού/έμφυλης ταυτότητας ενός ατόμου χωρίς την συναίνεσή τ@.

3.Σις άτομο εν το άτομο που ο έμφυλος αυτοπροσδιορισμός τ@ εμπίπτει με την έμφυλη ταυτότητα που το εντάξαν όταν εγεννήθηκε. Σις κανονικότητα εν η αντίληψη ότι ούλλα τα άτομα αυτοπροσδιοριζούμαστε με την έμφυλη ταυτότητα στην οποία μας εντάξαν όταν εγεννηθήκαμε.

4.Τα μπισκοττούθκια εν φεμινιστική έννοια για τζείνα τα άτομα που διεκδικούν αναγνώριση τζιαι επιβράβευση επειδή είπαν ή εκάμαν κάτι που θα έπρεπε να ένει αυτονόητο.

5.Appropriation: η

οικειοποίηση/αντικειμενοποίηση/χρήση/αφομοίωση από το κυρίαρχο

6.“As a political regime which rests on the submission and the appropriation of women”

7.Ομοκανονικότητα εν η κανονικοποίηση του ομοφυλόφιλου σεξουαλικού προσανατολισμού εντός των πλαισίων μιας πατριαρχικής κοινωνίας χωρίς να αμφισβητείται ο ρυθμιστικός ρόλος της όποιας κανονικότητας.

8.“A text by a minority writer is effective only if it succeeds in making the minority point of view universal”

9.BDSM (Bondage, Discipline/Dominance, Submission/Sadism, and Masochism – Δεσμά, Τιμωρία-Πειθαρχία/Κυριαρχία, Υποτακτικότητα/Σαδισμός και Μαζοχισμός): πρακτικές στα πλαίσια του σεξ ή/και διαπροσωπικών σχέσεων πάντα με την συναίνεση ούλλων των εμπλεκομένων.

10.Polyamorous: η πρακτική/επιθυμία/συμφωνία κατά την οποία τα μέλη μιας ερωτικής σχέσης μπορούν να έχουν παράλληλα περισσότερες από μία ερωτικές σχέσεις με την γνώση τζιαι συναίνεση ούλλων των εμπλεκομένων.

Διακήρυξη συνδικάτων για την Πρωτομαγιά

Μαζί με την εργατική τάξη σ' ολόκληρο τον κόσμο τιμούμε την παγκόσμια μέρα του αγώνα και της αλληλεγγύης των εργαζομένων και οι κύπριοι εργαζόμενοι.

Τιμούμε την κόκκινη Εργατική Πρωτομαγιά αποδίδοντας φόρο τιμής στους πρωτοπόρους εργάτες, ελληνοκύπριους και τουρκοκύπριους οι οποίοι μέσα από τους κοινούς σκληρούς ταξικούς αγώνες τις δεκαετίας του 1940 πέτυχαν θεμελιακές κατακτήσεις για την εργατική τάξη της Κύπρου όπως η κοινωνική ασφάλιση, το οκτάωρο, το δικαίωμα της οργάνωσης.

Μετά από 56 χρόνια από τις φασιστικές επιθέσεις που έγιναν κατά των πρωτοπόρων εργατών την 1η Μαΐου 1958, τιμούμε οι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι εργαζόμενοι την Ημέρα της Ενότητας, του Αγώνα και της Αλληλεγγύης των εργαζομένων, διοργανώνοντας μαζί στην Λευκωσία την 1η Μαΐου 2014, ΚΟΙΝΗ εκδήλωση.

Η Πρωτομαγιά του 2014 βρίσκει τους εργαζόμενους στον τόπο μας αντιμέτωπους με σημαντικά γεγονότα.

Στον κοινωνικοοικονομικό τομέα τόσο οι ελληνοκύπριοι όσο και οι τουρκοκύπριοι εργαζόμενοι βιώνουν τα αποτελέσματα των σκληρών νεοφιλελεύθερων πολιτικών.

Στο νότο οι εργαζόμενοι και η κοινωνία ευρύτερα βιώνουν τα αποτελέσματα του μνημονίου που συμφώνησε η κυβέρνηση Αναστασιάδη με την Τρόικα. Ύφεση, δραματική αύξηση της ανεργίας, αύξηση της φτώχειας, περικοπές στην παιδεία, την υγεία, το κοινωνικό κράτος, ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου, απορρύθμιση της εργασίας με δραματικές βίαιες αλλαγές σε μισθούς και ωφελήματα είναι το αποτέλεσμα των πολιτικών που ακολουθούνται.

Στο βορρά παρόμοια κατάσταση βιώνουν οι εργαζόμενοι ως αποτέλεσμα των νεοφιλελεύθερων πολιτικών λιτότητας που επιβάλλονται από την Τουρκία.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση και οι συνέπειες της αναδεικνύουν ακόμα πιο έντονα τα κοινά ταξικά συμφέροντα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων εργαζομένων και την ανάγκη εντατικοποίησης των αγώνων τους ενάντια στις πολιτικές της λιτότητας και της κατάργησης των κατακτήσεων των εργαζομένων. Αναδεικνύουν την ανάγκη κοινού αγώνα και αλληλεγγύης των εργαζομένων.

Η φετινή Πρωτομαγιά χαρακτηρίζεται και από την επανέναρξη της διαδικασίας των διακοινοτικών συνομιλιών για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Οι Οργανώσεις μας θεωρούν θετική εξέλιξη την επανέναρξη των συνομιλιών. Είναι ξεκάθαρο ότι ο δρόμος των συνομιλιών είναι ο μόνος δρόμος που μπορεί να μας οδηγήσει σε ειρηνική και συμφωνημένη λύση.

Παραμένουμε σταθερά δεσμευμένοι στην προσπάθεια για λύση δικοινοτικής διζωνικής ομοσπονδίας, με μια κυριαρχία, μια ιθαγένεια, μια διεθνή προσωπικότητα και με πολιτική ισότητα των δυο κοινοτήτων όπως αυτή έχει περιγραφεί στις σχετικές αποφάσεις των Η.Ε. Μια αμοιβαία αποδεκτή συμφωνημένη λύση που να εκφράζει τα συμφέροντα των Κυπρίων, είναι ο κοινός στόχος των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εργαζομένων.

Η επανέναρξη των συνομιλιών για επίλυση του κυπριακού θέτει μπροστά μας το καθήκον της εντατικοποίησης και ενίσχυσης των κοινών δράσεων μεταξύ των ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων εργαζομένων και ταυτόχρονα της εντατικοποίησης του αγώνα ενάντια στον εθνικισμό, ρατσισμό, σωβινισμό ενάντια στην διαίρεση.

Καλούμε τους εργαζόμενους της Κύπρου ελληνοκύπριους και τουρκοκύπριους να συσπειρωθούν γύρω από το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα του τόπου μας.

Να αγωνιστούμε ενωμένοι.

- Ενάντια στις πολιτικές της λιτότητας της απορρύθμισης της εργασίας, της αποδόμησης του κοινωνικού κράτους
- Να προστατέψουμε τις εργατικές και κοινωνικές κατακτήσεις που μας παρέδωσαν οι πρωτοπόροι τουρκοκύπριοι και ελληνοκύπριοι συνδικαλιστές.
- Ενάντια στα μνημόνια της Τρόικας και της Τουρκίας

Να αγωνιστούμε ενωμένοι για λύση του κυπριακού, για επανένωση του τόπου και του λαού μας. Για να τερματιστούν οι πόλεμοι και οι σφαγές ανθρώπων που προκαλεί ο ιμπεριαλισμός στην περιοχή μας και στον κόσμο για τα δικά του συμφέροντα.

Ο φετινός κοινός Πρωτομαγιάτικος Γιορτασμός που διοργανώνουμε οι οργανώσεις ΠΕΟ, DEV-IS, KTOS, KTOEOS, BESκαι KTAMS την 1η του Μάη η ώρα 7.00 μ.μ. στο γήπεδο της Τσετίν Καγιά, στέλλει από την μια άκρη της Κύπρου ως την άλλη, το δυνατό μήνυμα ενότητας και αντίστασης των εργαζόμενων της Κύπρου.

Ενωμένοι για τα δίκαια των εργαζομένων, ενωμένοι για το δίκαιο της Κύπρου.

29/04/2014

Κοινό κάλεσμα για συμμετοχή στην πρώτη διακοινοτική Εργατική Πρωτομαγιά μετά από 56 χρόνια

1η Μαΐου 2014

Στην εποχή του μνημονίου, της λιτότητας και της φτωχοποίησης. Στην εποχή της διαίρεσης των οδοφραγμάτων και των στρατευμάτων, επαναπροσδιορίζουμε ριζοσπαστικά τους κοινούς ταξικούς αγώνες μας αυτοοργανωμένα, αλληλέγγυα, ανατρεπτικά. Για να μην ζούμε σαν δούλοι. 1η Μαΐου συγκεντρωνόμαστε στα σκαλιά Φανερωμένης στις 17:00. Πορευόμαστε προς το Λήδρα Πάλας στη διακοινοτική εκδήλωση για την Εργατική Πρωτομαγιά.

Μαθητική Ομάδα Σκαπούλα
Συσπείρωση Ατάκτων
Στέκι Άρεως 11

ΑΛΛΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ

Η εθνοτική σύγκρουση στην Κύπρο τη δεκαετία του '50: η δράση της ΕΟΚΑ και της ΤΜΤ

Στις 11 Απριλίου 2014 η Συσπείρωση Ατάκτων συνδιοργάνωσε με τη μαθητική ομάδα Σκαπούλα και το Στέκι «Άρεως 11» μια εκδήλωση με θέμα την εθνοτική σύγκρουση στην Κύπρο τη δεκαετία του 1950, έχοντας ως κύρια σημεία αναφοράς τις δράσεις της ΕΟΚΑ και της ΤΜΤ. Η παρουσίαση έγινε από τον Νιαζί Κιζίλγιουρεκ. Ακολουθεί το κοινό κείμενο καλέσματος.

Μέσω συζητήσεων αυτομόρφωσης προσπαθούμε να αποδομήσουμε τον εθνικιστικό λόγο που διαμορφώνει φαντασιακές συνειδήσεις και ταυτότητες. Ξαναβλέπουμε και συζητούμε την εθνοτική σύγκρουση στην κρίσιμη 10ετία του '50 και τις δράσεις της ΕΟΚΑ και της ΤΜΤ. Την ιστορική αναδρομή θα κάνει ο Niyazi Kizilyürek

ΣΠΑΜΕ ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

ΑΝΑΖΩΠΥΡΩΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΖΟΥΜΕ ΤΙΣ ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Παγκόσμια Ημέρα Δράσης ενάντια στη Μονσάντο

Γενετικά Μεταλλαγμένοι Οργανισμοί: Γιατί λέμε όχι.

Υπάρχει γενικώς μία ασάφεια στον όρο μεταλλαγμένα, οπότε καλό είναι να ξεκαθαριστεί ο όρος εξαρχής. Οι μεταλλάξεις είναι φυσικό φαινόμενο, οποιοσδήποτε οργανισμός μεταλλάσσεται, εξελίσσεται δηλαδή, ώστε να προσαρμοστεί στο περιβάλλον του και να επιβιώσει. Οπότε και το σιτάρι, το ρύζι ή το καλαμπόκι εξελίσσεται ώστε να επιβιώσει χρησιμοποιώντας σε αυτή την πορεία και τους ανθρώπους. Ο καρπός αυτών των φυτών είναι βρώσιμος και απο τους ανθρώπους όχι μόνο απο φυτοφάγα ζώα, και ως αντάλλαγμα ο άνθρωπος το θρέφει εμπλουτίζοντας το έδαφος με θρεπτικά συστατικά (λιπάσματα) ενώ μειώνει και τον ανταγωνισμό απο άλλα φυτά τα οποία θεωρεί -ο άνθρωπος- «ζιζάνια». Σε αυτή τη συμβιωτική σχέση χιλιετιών μεταξύ ανθρώπου και ορισμένων φυτών επωφελούνται και οι δύο. Και ανεξάρτητα από ότι θέλουν να πιστεύουν οι άνθρωποι για άλλους λόγους, η εξέλιξη και η διαιώνιση της ζωής βασίζεται κατα κύριο λόγο στη συνεργασία διαφορετικών ειδών, όχι στον ανταγωνισμό. Ο άνθρωπος ως ζώο, λοιπόν, έχει ακόμα ένα προτέρημα: έχει τη γνώση και την τεχνολογία να επιταχύνει την εξέλιξη αυτή. Ξεκίνησε από σχετικά απλές παρεμβάσεις διασταύρωσης φυτών και επιλογής των καλύτερων (πιο μεγάλων/ πιό ανθεκτικών) καρπών απο την εποχή που ανακάλυψε τη γεωργία πριν από 10000 χρόνια και συνεχίζει να το κάνει και τώρα, ίσως με πιο συστηματικό τρόπο τα τελευταία 50 χρόνια. Συνεπώς «μεταλλαγμένα» χρησιμοποιούνται εδώ και χιλιάδες χρόνια. Η γενετική τροποποίηση λοιπόν, δεν είναι κάτι καινούργιο ούτε είναι κάτι εξ' ορισμού κακό, μάλλον το αντίθετο. Εάν μπορεί ο άνθρωπος με παρεμβάσεις στο γενετικό υλικό να δημιουργήσει σιτάρι το οποίο να είναι πιο ανθεκτικό στις ασθένειες επωφελείται και το σιτάρι αλλά και ο άνθρωπος μιας και δεν χρειάζεται πλέον τα -πράγματι επιβλαβή και επικύνδινα για την υγεία του ανθρώπου φυτοφάρμακα (τα οποία όμως ήταν/είναι ως ένα σημείο απαραίτητα για να καλυφθούν οι ανάγκες διατροφής του ανθρώπινου πληθυσμού). Η βιοτεχνολογία, όπως οποιοδήποτε άλλο εργαλείο που έχει στα χέρια του ο άνθρωπος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας και των συνθηκών ζωής στον πλανήτη.

Δυστυχώς όμως δεν ζούμε σε έναν όμορφο κόσμο αγγελικά πλασμένο για να αποδεχόμαστε χωρίς καμία κριτική τις όποιες τεχνολογικές προόδους κάνει ο άνθρωπος, ιδίως όταν αυτές γίνονται μέσα απο το πρίσμα των καπιταλιστικών δομών αύξησης του κέρδους και ιδίως όταν πρόκειται για μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, όπως η Monsanto και η Nestle.

Η Monsanto δεν θέλει να «φέρει» τα «μεταλλαγμένα» στην Ευρώπη για να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των ανθρώπων και κάποιοι «οπισθοδρομικοί» την εμποδίζουν απο το να δώσει απλόχερα τη γνώση της στην ανθρωπότητα, αντίθετα θέλει να επιβάλλει τα δικά της μεταλλαγμένα προϊόντα σαν μονοπώλιο και να αυξήσει τα δικά της κέρδη.

Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι ότι πρόκειται για «κάποιο» μεταλλαγμένο σιτάρι ή καλαμπόκι (όπως ειπώθηκε πιο πάνω μεταλλαγμένα υπήρχαν πάντα και κατά βάση είναι καλά) αλλά για συγκεκριμένα μεταλλαγμένα και με συγκεκριμένες πρροϋποθέσεις. Η Monsanto θέλει να επιβάλει «πατέντα» στη χρήση σιτηρών λες και τα σιτηρά ανακαλύφθηκαν πριν απο 50 χρόνια απο την Monsanto, και συνεπώς να έχει το μονοπώλιο στην χρήση των σπόρων.

Για να τεθεί με απλά λόγια, η Monsanto και η κάθε Monsanto, θέλει να έχει τον αποκλειστικό έλεγχο στην παραγωγή σιτηρών, δηλαδή έλεγχο στην ίδια τη διατροφή των ανθρώπων. Κανένας γεωργός δεν θα μπορεί να καλλιεργήσει σιτηρά χωρίς να αγοράσει τον σπόρο απο την Monsanto ή κάποια άλλη εταιρεία, μιας και αυτές θα έχουν την «πνευματική ιδιοκτησία» του σπόρου και συνεπώς θα είναι «παράνομο» να κρατήσει σπόρο από τη σοδιά του για να φυτέψει την επόμενη χρονιά.

Οι συνέπειες μίας τέτοιας προοπτικής είναι οφθαλμοφανείς. Κανένας άνθρωπος ή κανένα σύνολο ανθρώπων (δηλαδή κράτη/κοινότητες) δεν θα έχει τον έλεγχο της δικής του επιβίωσης μιας και δεν θα έχει τον έλεγχο της διατροφής του. Καμία χώρα δεν θα μπορεί να ασκήσει έλεγχο σε περίπτωση φυσικών καταστροφών (π.χ. δωρεάν σπόροι ή έστω μείωση τιμών) ώστε να διασφαλίσει την επιβίωση του πληθυσμού μιας και η μειωμένη παραγωγή συνεπάγεται αύξηση τιμών (ο νόμος της ρύθμισης τιμών βάση της προσφοράς και της ζήτησης είναι ακρογωνιαίος λίθος του καπιταλισμού), εφ' όσον ο έλεγχος των σπόρων θα είναι στα χέρια εταιρειών.

Εάν σε αυτό το εφιαλτικό σενάριο προσθέσουμε και την καθόλου μακρινή προοπτική, να δημιουργηθούν μέσω γενετικών μεταλλάξεων σιτηρά τα οποία δεν θα είναι γόνιμα, δηλαδή ο σπόρος που αγοράζεται απο την εταιρεία θα δώσει παραγωγή (φυτό) αλλά ο σπόρος δεύτερης γενιάς δεν θα μπορεί να δώσει ξανά παραγωγή (νέο φυτό), τότε είναι εμφανές ότι όχι μόνο ο έλεγχος της διατροφής όλων των ανθρώπων θα είναι στα χέρια μίας εταιρείας, αλλά και οι άνθρωποι δεν θα μπορούν καν να «παρανομήσουν» και να επανακτήσουν τον έλεγχο.

Ίσως κάποιοι/ες να έλεγαν ότι μία εταιρεία δεν θα έφτανε ποτέ σε τέτοια σημεία απανθρωπιάς, να υπενθυμίσουμε, όμως, μερικά παραδείγματα εταιρικών πρακτικών:

- Στα τέλη της δεκαετίας του 1980, αρχές 1990, ξηρασία χτύπησε τις χώρες της ανατολικής Αφρικής (Αιθιοπία, Σουδάν, Σομαλία) η οποία είχε ως αποτέλεσμα μεγάλης έκτασης ανθρωπιστική καταστροφή, με εκατομμύρια ανθρώπων να κινδυνεύουν απο ασιτία. Στην Ευρώπη υπήρξε κάλεσμα για συλλογή τροφίμων, το οποίο είχε αρκετά μεγάλη επιτυχία μιας και τα αντανακλαστικά αλληλεγγύης των ανθρώπων δούλεψαν. Αυτά που δεν ειπώθηκαν βέβαια ήταν ότι τελικά μόνο ένα πολύ μικρό μέρος αυτής της βοήθειας κατέληξε όντως στα «παιδάκια που πεινάνε» αφού το περισσότερο μπήκε στις αποθήκες μαυραγοριτών, είτε καταστράφηκε πριν «προλάβει» να δοθεί. Το σημαντικότερο όμως, ήταν ότι αποσιωπήθηκε τελείως το γεγονός ότι σε αυτές τις χώρες περισσότερο από το 70% της καλλιεργήσιμης γης ανήκει σε εταιρείες (όπως η Nestle) στο οποίο παράγονται κυρίως οπωροκηπευτικά σε θερμοκήπια και φυτείες καφέ (ο φημισμένος Αιθιοπικός καφές) με αποκλειστικό προορισμό την εξαγωγή στην Ευρώπη. Συνεπώς η αιθιοπική γη που καλλιεργούσαν οι Αιθίοπες, δεν μπορούσε να καλύψει τις διατροφικές ανάγκες των κατοίκων, μιας και η μείωση της παραγωγής επέφερε αύξηση τιμών (για να διατηρήσουν και να αυξήσουν τα κέρδη τους οι εταιρείες). Συνεπώς ο μέσος Αιθίοπας δεν μπορούσε να αγοράσει τίποτα, οπότε ήταν «φυσικό» να πεθαίνει από την πείνα – υποτίθεται ότι υπέφερε από μια «φυσική» καταστροφή.
- Το 2006 στις «αγορές» της νοτιοανατολικής ασίας, η τιμή του ρυζιού εκτοξεύθηκε στα ύψη (λόγω μειωμένης παραγωγής) με αποτέλεσμα η πλειοψηφία του πληθυσμού (δηλαδή «μερικά» εκατομμύρια ανθρώπων) να μην μπορούν να αγοράσουν εύκολα ρύζι. Η ανθρωπιστική καταστροφή δεν ήταν τόσο μεγάλη όσο στην Αφρική, αλλά για ακόμα μια φορά οι εταιρείες δεν «μπορούσαν» να μειώσουν τις τιμές ούτε μπορούσε κανένας να τους επιβάλει μείωση. Αυτές είχαν τον πρώτο λόγο. Στην τελική οι άνθρωποι που κατοικούσαν τη γη τους, δεν είχαν δικαίωμα στη γη τους, εφόσον οι διατροφικές τους ανάγκες έρχονταν σε αντίθεση με τον «φυσικό» νόμο της αγοράς για την προσφορά και την ζήτηση.
- Τέλος, ένα επιπλέον παράδειγμα για να γίνει κατανοητό τι σημαίνει «εταιρική πατέντα» και «ετερικοί νόμοι», είναι η συνεχιζόμενη «δυσκολία» πρόσβασης σε φάρμακα κατά του ιού του AIDS. Το μέσο κόστος θεραπείας για τον ιό του AIDS είναι περίπου $10000 ανα ασθενή ανά χρόνο, μιας και τόσο κοστολογείται απο τις φαρμακοβιομηχανίες που τα παράγουν και έχουν τις πατέντες. Φυσικά αυτό το κόστος είναι απαγορευτικό για τις περισσότερες χώρες του πλανήτη και οι πιο επιτυχημένες προσπάθειες έγιναν σε χώρες όπως η Βραζιλία και η Ταϋλάνδη οι οποίες έσπασαν τις εταιρικές πατέντες και παρέχουν τα ίδια φάρμακα που παράγονται τοπικά, με κόστος $200 ανά ασθενή ανά χρόνο, ενώ σε άλλες χώρες όπως η Νότια Αφρική και η Κένυα, η παράκαμψη έγινε «εθελοντικά» σε συμφωνία με τις εταιρείες. Η παράκαμψη των πανεντών είχε βέβαια και την αντίδραση των εταιρειών (η φαρμακευτική εταιρία Abbot, μήνυσε το 2007 την Ταϋλάνδη για παραβίαση της πατέντας και ζητούσε αποζημίωση για διαφεύγοντα κέρδη) και ενώ οι πoροσπάθειες αυτές για μείωση των τιμών γίνονται με την υποστήριξη του παγκόσμιου οργανισμού υγείας, υπάρχουν πάρα πολλές δυσκολίες ακόμα στην εφαρμογή τους, ακριβώς λόγω των «νόμων» αυτών που θεωρούν «φυσικό» να κοστολογείται μία θεραπεία κατά του AIDS 50 φορές περισσότερο απο ότι μπορεί να είναι (διευκρίνιση: τα $200 δεν ειναι η τιμή κόστους).

Είναι ξεκάθαρο λοιπόν ότι το τι είναι φυσικό και νόμιμο για μία εταιρεία δεν συμβαδίζει πάντα με το τι είναι φυσικό για την επιβίωση των ανθρώπων, και βέβαια, αυτή η αντίθεση δεν είναι πρόβλημα της «κακής» Monsanto ή μιας «κακώς εννοουμένης» ελευθερίας των αγορών, αλλά ενα ενδογενές χαρακτηριστικό του καπιταλισμού. Ένα σύστημα το οποίο βασίζεται στην αύξηση των κερδών και στη μείωση του κόστους παραγωγής δεν μπορεί να «βελτιωθεί» ούτε μπορεί να αλλάξει απο την στιγμή που εταιρείες έχουν μεγαλύτερη νομική προστασία από όση έχουν οι άνθρωποι. Άλλωστε, σε καμία καπιταλιστική χώρα δεν μιλάμε για νόμους των ανθρώπων αλλά για νόμους της αγοράς.

Για αυτούς τους λόγους, ο αγώνας ενάντια στην Monsanto, δεν είναι αγώνας ενάντια στα «μεταλλαγμένα» ούτε είναι αγώνας ενάντια σε μία «διαβολική» εταιρεία:

- Είναι αγώνας ενάντια στον έλεγχο των ζωών μας απο εταιρείες.
- Αγώνας ενάντια στον καπιταλισμό.
- Αγώνας ενάντια στην λογική που βάζει το κέρδος πάνω απο τις ανθρώπινες ζωές.
- Αγώνας για τη Γη και την Ελευθερία
- Αγώνας για επιβίωση.

Συσπείρωση Ατάκτων
Σάββατο, 24 Μαΐου 2014
Παγκόσμια Ημέρα Δράσης Ενάντια στη Monsanto

Κείμενο αλληλεγγύης στ@ς Ζαπατίστας

Δικαιοσύνη για τον Γκαλεάνο. Σταματήστε τον πόλεμο ενάντια στις Ζαπατιστικές κοινότητες

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

Όταν πληροφορηθήκαμε τα νέα για τον Γκαλεάνο, νιώσαμε ξανά εκείνους τους θυελλώδεις ανέμους να φυσάνε στα ημερολόγια και τις γεωγραφίες των από κάτω και των απ' έξω.

Όσο μακριά κι αν βρισκόμαστε, όσα ρολόγια και ημερολόγια κι αν μας χωρίζουν, στεκόμαστε στο πλάι σας, με πόνο και οργή, αλλά προπάντων με αλληλεγγύη και σεβασμό.

Γιατί όσο υπάρχουν άστεγ@ τους παρέχετε στέγη…

Γιατί όσο υπάρχουν ακτήμον@ς τους διανέμετε γη…

Γιατί όσο υπάρχουν πεινασμέν@ τους μοιράζετε ψωμί…

Γιατί όσο υπάρχουν ασθενείς τους δίνετε φάρμακα και τους παραχωρείτε πρόσβαση στην υγεία…

Γιατί όσο υπάρχουν αναλφάβητ@ τους κτίζετε σχολεία…

Γιατί όσο υπάρχει φτηνό εργατικό δυναμικό στα μακιλαδόρας και στις φάρμες συνεχίζετε να αγωνίζεστε για αυτονομία και ανεξαρτησία…

Γιατί όσο υπάρχουν περιθωριοποιημέν@ και αποκλεισμέν@ εξακολουθείτε να παλεύετε για αυτοοργάνωση και δημοκρατία…

Γιατί όσο υπάρχουν δούλ@ και αφεντικά, εξουσιαζόμεν@ και εξουσιαστές επιμένετε να ονειρεύεστε την ελευθερία…

Γιατί όσο η κακή σας κυβέρνηση ανακοινώνει τον πόλεμο, εσείς ακόμη μιλάτε για την ειρήνη…

Και γιατί όσο οι άλλ@ πέφτουν στη λήθη, εσείς θυμάστε ακόμη τις μεγάλες μαύρες νύχτες και οδεύετε προς μια άλλη πραγματικότητα, αργά αλλά σταθερά, σαν σαλιγκάρια στη ζούγκλα…

Σας ευχαριστούμε που μας θυμίζετε ακόμη τον γέρο-Αντόνιο να ονειρεύεται, όπως ονειρεύεστε κι εσείς και εμείς και πολλ@ άλλ@ μαζί μας, όπως ονειρεύονται και οι βασιλιάδες και οι φεουδάρχες και τα αφεντικά, άλλ@ την αρχή και άλλ@ το τέλος.

Και πράγματι, η ώρα του ξυπνήματος πλησιάζει, όσο περισσότερο συντονίζονται οι δείκτες των ρολογιών μας με τα δικά σας ρολόγια, όσο οι σελίδες των ημερολογίων μας συναντάνε τα δικά σας ημερολόγια.

Από μια άλλη μικρή κοσμογωνιά,
Συσπείρωση Ατάκτων
Λευκωσία, Κύπρος
Ένα ξημέρωμα του Μάη, 2014

Border-Football μια «ευγενική» προσφορά της Carlsberg: όταν μια εταιρία κεφαλαιοποιεί τη διαίρεση «ανακαλύπτοντας» το Border-Football*

γράφει ο Unpause

Η μπύρα Carlsberg διοργάνωσε πρόσφατα αγώνες του παιχνιδιού που ονόμασε «Border-Football», σε τρία σημεία της Ευρώπης όπου υπάρχουν διαχωριστικά τείχη. Παίρνοντας βίντεο από τους αγώνες-εκδηλώσεις και συνεντεύξεις από τους συμμετέχοντες μας παρουσιάζει μια πολύ «ωραία» διαφήμιση της μπύρας της. Στο συγκινητικό σποτ βλέπουμε χαρούμενους και χαμογελαστούς παίκτες από τις δύο πλευρές του διαχωριστικού τείχους να παίζουν «border-football» και μετά τον αγώνα να μοιράζονται μεταξύ τους, από τα συρματοπλέγματα, και να καταναλώνουν την μπύρα «Carlsberg», στη Νεκρή Ζώνη της μοιρασμένης Λευκωσίας, στο Μπέλφαστ στην Ιρλανδία και στο Κόσοβο.

Βλέποντας κανείς το σποτ τού δημιουργείται μια αίσθηση συμφιλίωσης μεταξύ των ανθρώπων από τις δύο πλευρές του διαχωρισμού, η συγκινητική μουσική, η αργή κίνηση στα κόλπα των παιχτών με την μπάλα, τα κοντινά στα πρόσωπα και οι φωνές των ανθρώπων που βιώνουν καθημερινά το διαχωρισμό σε αυτά τα σημεία του πλανήτη, δημιουργούν μια ατμόσφαιρα αντίθετη με όλα όσα σημαίνει και συμβολίζει ο διαχωρισμός – και για να το κάνει ακόμα πιο αισθητό μας δείχνει ακόμα και στρατιώτες να συμμετέχουν στο παιχνίδι. Έτσι, στην εικονική πραγματικότητα του διαφημιστικού σποτ οι συνοριακές περιοχές και τα τοπία του διαχωρισμού μετατρέπονται σε ένα «ωραίο σκηνικό» που συμπληρώνεται από το μότο της εταιρίας: «Η Carlsberg χρησιμοποιεί τη μαγεία του ποδοσφαίρου για να φέρει τους ανθρώπους πιο κοντά». Βλέποντας το video προσπαθούσα να καταλάβω τι μου θυμίζει, αλλά μόλις είδα τους στρατιώτες μού ήρθε αμέσως. Πριν μερικά χρόνια είχε βγει μια διαφήμιση από μια άλλη εταιρία, αυτή τη φορά εταιρία τηλεφωνίας και Internet από το Ισραήλ. Το σποτ αυτό έχει ως πρωταγωνιστές ισραηλινούς στρατιώτες σε περιπολία στο τείχος της Δυτικής Όχθης. Οι στρατιώτες σταματάνε το όχημά τους για να πετάξουν πίσω μια μπάλα ποδοσφαίρου που είδαν να έρχεται από την άλλη πλευρά του τείχους. Όμως όταν η μπάλα επιστρέφει και σκάει πάνω στο όχημα, αυτοί αντί να «εκνευριστούν» προς έκπληξη του θεατή βγάζουν κράνη και εξάρτηση και ξεκινάνε ένα παιχνίδι με την μπάλα πάνω από το τείχος με την άλλη πλευρά. Η συγκεκριμένη διαφήμιση, πάλι με συγκινητική μουσική, αν και δεν δείχνει ποτέ τους «άλλους» που βρίσκονται στην απέναντι πλευρά, κεφαλαιοποιεί και εμπορευματοποιεί χωρίς ίχνος ντροπής, το διαχωρισμό της Παλαιστίνης με το Ισραήλ με το μεγαλύτερο διαχωριστικό τείχος της εποχής μας που διατηρεί τον αποκλεισμό των Παλαιστινίων, το Απαρχάιντ του σήμερα.

Προφανώς και το συγκεκριμένο σποτ παρουσιάζει μια πραγματικότητα που υπάρχει μόνο στην αλλοιωμένη εμπορική φαντασία της εταιρίας, γιατί στ' αλήθεια η απάντηση του ισραηλίτικου στρατού, ακόμα και μπάλα να πετάξει η «άλλη» πλευρά, είναι βόμβες κρότου-λάμψης και κάνιστρα δακρυγόνων. Όπως άλλωστε δείχνουν από τη δική τους πλευρά οι αποκλεισμένοι Παλαιστίνιοι σε video που τράβηξαν ως απάντηση στη διαφήμιση.

Επιστρέφοντας όμως στο «Border-Football», σε ένα

δημοσίευμα παρουσιάζεται σαν να το «επινόησε» η Carlsberg. Σωστότερα, θα έλεγα πως το τμήμα μάρκετινγκ της εταιρίας προσάρμοσε μια ιδέα, που μπορεί εύκολα να την πήραν από το ισραηλίτικο σποτάκι, για δική της εμπορική χρήση (branding). Την πήρε, την προσάρμοσε και την παρουσιάζει ως ένα πολιτισμικό προϊόν με σκοπό την προώθηση των πωλήσεών της. Στην ουσία βλέπουμε μια καθαρά εμπορική εταιρία να λειτουργεί μέσω του μάρκετίνγκ της, σαν μια μη-κυβερνητική ή μη-κερδοσκοπική (ΜΚΟ / NGO) οργάνωση, χρησιμοποιώντας πρακτικές «της επίλυσης συγκρούσεων» (conflict resolution) και διοργανώνοντας εκδηλώσεις που «φέρνουν τους ανθρώπους πιο κοντά». Σαν και το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες προωθούν μέσω της διαίρεσης μεταξύ τους το εμπορικό προϊόν της εταιρίας, να μην παρουσιάζεται σαν κάποιο θέμα που αξίζει την προσοχή μας. Θα έλεγα πως βλέπουμε ένα παράδειγμα διάλυσης των ορίων ανάμεσα στην εμπορική από την «ανθρωπιστική» δραστηριότητα, τη δραστηριότητα των «εταιριών», από αυτή των ΜΚΟ (NGO). Σαν να μην είναι όμως αρκετό το γεγονός της χωρίς ντροπή εμπορευματοποίησης τόσο σημαντικών κοινωνικο-πολιτικών θεμάτων, το «Border-Football» στηρίζεται όπως δηλώνει η εταιρία στη «μαγεία του ποδοσφαίρου». Το ποδόσφαιρο είναι που με τη μαγεία του φέρνει τους ανθρώπους «πιο κοντά», η εταιρία «απλά προμήθευσε τους ντόπιους με μια μπάλα ποδοσφαίρου» (simply provided the locals with a football). Όπως διαβάζουμε σε ένα άλλο δημοσίευμα το σποτ-film της Carlsberg είναι μέρος της καμπάνιας της εταιρίας εν όψη του Παγκοσμίου Κυπέλλου Ποδοσφαίρου που γίνεται αυτό το καλοκαίρι στη Βραζιλία.

Στη Βραζιλία, μια χώρα θρύλο του ποδοσφαίρου, η μπάλα είναι τόσο διαδεδομένη και συχνά μπορεί να φέρνει τους ανθρώπους πιο κοντά, σε παιχνίδια στα γήπεδα, στους δρόμους και τις αλάνες. Εκεί όμως η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (FIFA) και το Βραζιλιάνικο κράτος, επιδίδονται εδώ και μήνες σε μια βίαια καταστολή των αντιδράσεων της κοινωνίας προς το κόστος της διοργάνωσης, αλλά και το κοινωνικό κόστος της ανοικοδόμησης των απαραίτητων εγκαταστάσεων, σε περιοχές κατοικημένες από τους χιλιάδες φτωχούς, τις γνωστές φαβέλες, τις οποίες αδειάζουν χρησιμοποιώντας την στρατιωτική αστυνομία που μετατοπίζει βίαια τους ανθρώπους με κόστος αρκετές ήδη ανθρώπινες ζωές. Φαντάζομαι το τμήμα μάρκετινγκ της εταιρίας δεν είναι ενήμερο για τα όσα γίνονται στη διοργανώτρια χώρα του φετινού World Cup γιατί μάλλον το προσωπικό του ήταν απασχολημένο με το να προμηθεύει μπάλες ποδοσφαίρου στους locals στην Κύπρο, την Ιρλανδία και το Κόσοβο. Όταν ενημερωθεί η εταιρία ίσως έχουν σηκώσει και στο Ριο ντε Τζανέιρο διαχωριστικούς τοίχους για να αποκλείσουν τους δικούς τους «άλλους», τους φτωχούς από τις φαβέλες. Τότε μπορεί η Carlsberg να πάει να πετάξει και στους locals του Ρίο μια μπάλα ποδοσφαίρου για να παίξουν το «Border-Football» που ανακάλυψε και να τους κεράσει μπύρες.

Και κλείνοντας, η διοργάνωση μιας τέτοιας εκδήλωσης-αγώνα, τουλάχιστον σε μια περιοχή όπως το Buffer-Zone που ελέγχει ο ΟΗΕ στη Λευκωσία, δεν είναι τόσο απλή υπόθεση όπως θέλει να πιστέψουμε η εταιρία. Δεν βρήκαν δηλαδή εκεί τους locals τους δώσανε μια μπάλα και αρχίσανε να παίζουνε, σκηνή που θυμίζει επαφές των Δυτικών με τους Ιθαγενείς στον 18ο αιώνα. Η Νεκρή-Ζώνη είναι ένα no-man's land μια περιοχή που δεν εισέρχεται κανείς και για να γίνει κάτι εκεί πρέπει να είναι σε συνεννόηση με το αρχηγείο του ΟΗΕ, το οποίο επιτρέπει ή απαγορεύει συγκεντρώσεις και εκδηλώσεις που θέλουν να πραγματοποιηθούν εκεί έχοντας κανόνες, όπως την απαγόρευση κατανάλωσης αλκοόλ. Θα περίμενε κανείς πως ένας παγκόσμιος οργανισμός όπως ο ΟΗΕ δε θα είχε δύο μέτρα και δύο σταθμά ως προς το τι επιτρέπει και τι απαγορεύει μέσα στη Νεκρή Ζώνη. Αυτό όμως δεν είναι αλήθεια. Πριν λίγους μήνες, ε/Κύπριοι και τ/Κύπριοι ακτιβιστές από το κίνημα Occupy the Buffer Zone επιχείρησαν να παίξουν Volley σε ένα άλλο σημείο του Buffer Zone. Όμως ο ΟΗΕ δεν το επέτρεψε, πήρε την μπάλα και τους έδιωξε με τη βία. Προφανώς η συμπεριφορά του ίδιου οργανισμού απέναντι σε μια εταιρία που θέλει να γυρίσει τη διαφήμισή της στο σκηνικό του Buffer-Zone ήταν αρκετά διαφορετική. Μάλλον το Volley που παίζανε οι ακτιβιστές δεν έχει τη «μαγεία του ποδοσφαίρου».

*το παρόν κείμενο αποτελεί αναδημοσίευση από το ανεξάρτητο ενημερωτικό σάιτ 3533-Independent Media Collective

Φτηνές Ζωές

2beinz.tumblr.com

Ούλλα τζείνα που παρουσιάζουνται ως πολιτιστική κληρονομιά, παλάτια, θαύματα τζιαι γενικώς τα ένδοξα μεγαλεία του παρελθόντος (τζιαι του παρόντος) εν πάντα ποτισμένα με το αίμα τζιαι τον ιδρώτα των δούλων που τα εφτιάξαν για να απολαμβάνει τη δόξα ο τάδε ή ο δείνα αφέντης. Τίποτε τζαινούρκο. Βέβαια στες κοσμοπολίτικες δυτικές δημοκρατίες κάποτε εν δύσκολο να αντιληφθούν οι τηλεθεατές τον καθημερινό πόλεμο που μαίνεται, κάποτε πόξω που έσσω τους, κάποτε λλίο πιο μακριά. Ο καθοριστικός καταλύτης τούτης της φαινομενικής τύφλωσης εν το προνόμιο. Το προνόμιο του να είσαι πρωτοκοσμικός, λευκός, ετεροφυλόφιλος - γιατί αν τζιαι προφανώς τούτο δεν ισχύει ούτε αριθμητικά (ας πούμε για αρχή πως 50% των δυτικών πληθυσμών εν γυναίκες) τούτη εν η οπτική που κυριαρχεί πάνω στο δημόσιο λόγο καθορίζοντάς τον μέσα που το δικό της μυωπικό πρίσμα. Υπάρχουν, δαμέ τζιαι πολλά χρόνια ζωές που "αξίζουν" παραπάνω που άλλες, τζιαι υπάρχουν τζιαι ζωές που μάλλον "περισσεύκουν". Το αν θέλουμε να το αντιληφθούμε τούτο, με ούλλη τη βαρύτητά του, εν δικό μας θέμα.

Το Κατάρ ετοιμάζεται για έναν πολλά σπουδαίον γεγονός - το μουντιάλ του 2022. Γήπεδα, τουριστικά θέρετρα, υψωμένα highways τζιαι υπόγειοι σιδηρόδρομοι χτίζουνται πυρετωδώς ήδη. Τζιαι όπως σε κάθε έτσι έργο, το τίμημα εν ψηλό. Τζιαι σε χρήματα, τζιαι σε αίμα. Ως τωρά επεθάναν περίπου 900 μετανάστες εργάτες (κυρίως που το Νεπάλ) που δουλεύκουν υπό έναν καθεστώς σύγχρονης δουλείας (τα αφεντικά αφαιρούν τους τα διαβατήριά τους τζιαι χρησιμοποιούν τα ως μέσο εκβιασμού), με άθλιες συνθήκες, λίον έως ελάχιστο μισθό τζιαι συνεχείς εκβιασμούς ώστε να μεν δραπετεύκουν μαζικά που τα κάτεργα. Κατά μέσον όρο ένας εργάτης νεκρός την ημέρα… Τζιαι λαλούν εννά πεθάνουν σύνολο 4000 ώσπου να ξεκινήσει η μάππα…

(υποσημείωση: άρθρο της guardian με πολλά μετριοπαθείς εκτιμήσεις, ως ιδέα http://www.theguardian.com/world/2014/feb/18/qatar-world-cup-india-migrant-worker-deaths)

Τούτα ούλλα εν γεγονότα, ούτε φιλοσοφίες είναι, ούτε υποκειμενικά με κάποιο τρόπο. Υποθετικά μιλώντας, αν φκούμε στο δρόμο τζιαι ρωτήσουμε 50 τυχαία άτομα, πόσα εννά ξέρουν για τους νεκρούς εργάτες στα κάτεργα του Κατάρ; Ή έναν πιο "κοντινό" - τουλάχιστον μηντιακά/χρονικά - παράδειγμα, πόσα εννά ξέρουν για τους δολοφονημένους εργάτες στες φαβέλες της Βραζιλίας τζιαι ούλλη την αστυνομική βαρβαρότητα κόντρα στους φτωχούς ως προετοιμασία του μουντιάλ '14; Τζιαι πόσα που τούντα τυχαία άτομα εννά ξέρουν για τον νεαρό κυπραίο τενίστα Γιώργο Γκουγκούρη που επέθανε στες αρχές Μάη σε τροχαίο; Ας αναλογιστούμε λλίο τη φάση. Όντως, γεωγραφικά, οι εργάτες του Κατάρ τζιαι της Βραζιλίας κόφκουν λλίο μακριά, αλλά ειδικά για το Κατάρ πεθανίσκουν σε κάτεργα καθημερινά! Κάθε σκατόμερα πεθανίσκουν στες πιο άθλιες συνθήκες μαλάκα! Τζιαι πεθανίσκει ένας προνομιούχος δυτικός τζιαι γίνεται ο μηντιακός χαμός.

Η παντοδυναμία του θεάματος έσχει τα τζιαι τούτα. Επέθανεν ένας πρωτοκοσμικός, λευκός Κυπραίος; Γεμώνουν τα μήντια συγκινημένους συγγενείς, συλληπητήριες επιστολές, θεαματικά δάκρυα. Πεθανίσκουν προλετάριοι εργάτες με τη ντουζίνα; Εμάς ήντα μπου μας κόφτει ολάν; Βέβαια τούτα ούλλα τζιαι καλά συμβαίνουν χιλιόμετρα μακριά, αλλά ούλλα τα άλλα που γίνουνται ενάντια στους "φτηνούς τριτοκοσμικούς" μέστα μούτρα μας; Πόσα παραδείγματα να αναφέρουμε τωρά - τους ξυλοδαρμούς τζιαι εξευτελισμούς στα σχέρκα των μπάτσων, τες επιθέσεις των φασιστών, το "πρόβλημα" που ακούμε συνέχεια, τες άθλιες συνθήκες εργασίας, τους εκβιασμούς, το trafficking... Φτηνές ζωές, στην κυριολεξία. Η αλήθκεια εν ότι εν μπορούμε να κατανοήσουμε τι σημαίνει να ζεις μέστο φόβο της απέλασης, να πρέπει να δουλεύκεις σκατά ώρες με σκατά μισθό, να ζεις με άλλο 15 άτομα στο ίδιο σπίτι... Ξέρουμε όμως ότι τούτη η μοίρα εν αξίζει κανενού πόσο μάλλον των μεταναστών εργατών που φεύκουν που τες χώρες τους για να αποφύγουν ούλλα τα προβλήματα που τους εδημιουργήσαν οι πολιτισμένοι πρωτοκοσμικοί τζιαι έρκουνται στη δύση που εν ξανά κατατρεγμένοι. Εν είμαστεν το ίδιο με τους μετανάστες τζιαι τες μετανάστριες, τζιαι εν καλά να το χωνέψουμε το συντομότερο γιατί που τζιαμαί τζιαι τζει εννά μπορέσουμε να μετρήσουμε καλύττερα τες δυνάμεις μας. Εν είμαστεν ούλλοι οι καταπιεσμένοι έναν πράμα, προφανώς ο ντόπιος πληθυσμός εν σε καλύττερη μοίρα, έχουν σαφή προνόμια που φαίνουνται ξεκάθαρα μέστην καθημερινότητα. Η τυχαιότητα της γέννησής μας σε τούντο χωράφι της γης έδωκεν μας κάποια προνόμια, τα οποία εν σημαίνουν κατανάγκη πως είμαστεν «κακοί άνθρωποι» - όμως σε όσους σιχαίνονται την αδικία υπάρχει ανάγκη για αναγνώριση των προνομίων τζιαι ενδεχόμενη χρήση τους προς «καλύτερους» σκοπούς. Βέβαια πέρα που το κάπως θολό θέμα ηθικής, υπάρχει η αναγκαιότητα της μνήμης τζιαι της κατανόησης του ταξικού πολέμου που μαίνεται γύρω μας, προς το παρόν μονομερώς που την πλευρά των αφεντικών.

Εννά το πούμε ξανά τζιαι ξανά τζιαι ξανά τζιαι όσες φορές χρειαστεί: στεκούμαστε αποφασιστικά δίπλα στους "φτηνούς" τούτου του κόσμου. Στεκούμαστε αποφασιστικά ενάντια σε όσα καθορίζουν την καθημερινότητα όλων μας. Στεκούμαστε αποφασιστικά ενάντια σε φασίστες τζιαι πατριώτες, σεξιστές, ομοφοβικούς, ρατσιστές τζιαι όσους έχουν συμφέροντα που απαιτούν τη βίαιη υπεράσπιση των προνομίων τους. Γιατί ο αγώνας μας ένεν σε κάποια μεμονωμένη πλευρά της καθημερινότητάς μας αλλά μια συνολική αναγκαιότητα.

(υ.γ. το παράδειγμα της μηντιακής μεταχείρισης των ξένων εργατών/τριων εν μόνο ένα παράδειγμα προνομιακής τύφλωσης. Υπάρχουν παντού γύρω μας παραδείγματα για άλλες κοινωνικές ομάδες που ξεφεύγουν έστω τζιαι λλίο που το «μοντέλο τελειότητας» της θεαματικής πραγματικότητας - lgbt άτομα, άτομα με αναπηρίες, χρήστες κτλ). Για αντισεξιστική ατμόσφαιρα, αντιφασιστικά gifs τζιαι κάποτε μικρά άρθρα τσέκαρε: 2beinz.tumblr.com

Η ομοφοβία και τρανσφοβία στην παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Κύπρο

γράφει η Frida

Η κατασκευή της ψυχιατρικής διαταραχής έχει από πάντα αποτελέσει μια μέθοδο επιβολής των ορίων της κοινωνικά αποδεκτής συμπεριφοράς. Στην γενική περιγραφή της ψυχιατρικής νόσου οι διάφοροι «ειδικοί» αναφέρονται σε δυο διαφορετικούς παράγοντες που ορίζουν την ψυχική νόσο. Ο πρώτος παράγοντας αφορά τον ψυχικό πόνο ή την υποκειμενική ταλαιπωρία που αναφέρει το άτομο που προσέρχεται για θεραπεία. Πολλοί επαγγελματίες του χώρου αναφέρονται στο αίτημα για θεραπεία σαν κύριο συστατικό μιας συνεργασίας. Αν και υπάρχει έντονη διαφωνία στο τι μπορεί να αποτελεί αίτημα και συγκεκριμένα στο πόσο ο «ειδικός» μπορεί να κρίνει ότι κάτι είναι αίτημα ή όχι, αυτή η οπτική έχει δώσει μια εκ των προτέρων δυνατότητα αυτοπροσδιορισμού στο άτομο που αιτείται θεραπείας.

Ο δεύτερος παράγοντας, που συχνά αναφέρεται και σαν κύριος παράγοντας υποχρεωτικής ψυχιατρικής νοσηλείας, είναι η επιθετικότητα του ατόμου προς τον εαυτό ή προς τους άλλους. Για την επιθετικότητα προς τον εαυτό και το δικαίωμα στην αυτοκτονία ειπώθηκαν αρκετά και είναι ίσως θέμα για ένα άλλο κείμενο. Όσον αφορά την επιθετικότητα προς άλλα άτομα στα πλαίσια «ψυχικής νόσου» μιλούμε ξεκάθαρα για μια «εναλλακτική» μέθοδο σοφρωνισμού όπου το επιθετικό άτομο γίνεται αντιληπτό σαν ασθενής παρά σαν εγκληματίας. Το αν αυτό αποτελεί πρόοδο σαν μέθοδος σοφρωνισμού ή απλά δίνει την δυνατότητα επαναπροσδιορισμού των ορίων της κοινωνικής «κανονικότητας» είναι επίσης θέμα ενός άλλου κειμένου.

Ο επαναπροσδιορισμός των ορίων της κανονικότητας μέσα από τα ψυχιατρικά εγχειρίδια έχει πάρει μια πορεία αυξητική. Στη νέα έκδοση του ψυχιατρικού εγχειριδίου έχουν προστεθεί αρκετές διαγνωστικές κατηγορίες στενεύοντας σε σημαντικό σημείο τα όρια της κανονικότητας και δίνοντας ώθηση στις φαρμακοβιομηχανίες να επεκτείνουν το κεφάλαιό τους. Παρ' όλα αυτά υπάρχουν κάποιες κατηγορίες «διαταραχών» που έχουν αφαιρεθεί.

Μιλώντας για μια κατηγορία ψυχικών διαταραχών, τις λεγόμενες «παραφιλίες», θα χρειαστεί να αναφερθούμε και πάλι στους δύο παράγοντες που ορίζουν την ψυχική νόσο, την υποκειμενικά οριζόμενη δυσκολία και την επιθετικότητα. Οι λεγόμενες παραφιλίες αφορούν ως επί το πλείστον κάποιες κοινωνικά «απαράδεκτες σεξουαλικές ορέξεις» με εξαίρεση ίσως μόνο την ενεργή παιδοφιλία που αφορά ξεκάθαρα σεξουαλική παραβίαση ατόμου χωρίς την συναίνεσή του. Σε αυτή την κατηγορία είχε προστεθεί και η κοινωνική «παραξενιά» των ατόμων που δεν μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν σε κάποια από τις δύο κατηγορίες φύλου. Όσον αφορά το δεύτερο παράγοντα είναι ξεκάθαρο ότι, όταν υπάρχει συναίνεση, δεν μπορούμε να μιλούμε για κάτι άλλο εκτός από σεξουαλικές ορέξεις. Όσον αφορά όμως τον πρώτο παράγοντα θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί γιατί δεν μπορεί να είναι σαφές ότι η προέλευση της ψυχικής δυσφορίας προέρχεται από μια ατομική κατάσταση ή από μια αντίδραση στην κοινωνική πίεση που σε κάποιες περιπτώσεις είναι πολύ σοβαρή. Ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το παράδειγμα της ομοφυλοφιλίας. Μετά την αφαίρεση της ομοφυλοφιλίας από το ψυχιατρικό εγχειρίδιο έγινε σαφές ότι η θεραπευτική δουλειά με ομοφυλόφιλα άτομα αφορά αυτό που αργότερα ορίστηκε ως εσωτερικευμένη ομοφοβία, μια εσωτερίκευση δηλαδή της κοινωνικής κατακραυγής που βιώνουν αυτά τα πρόσωπα.

Φυσικά κάποιος θα επιχειρηματολογούσε ότι αυτή η εσωτερίκευση αφορά την κάθε ψυχιατρική κατηγορία αφού σε όλες τις κατηγορίες υπάρχει ένας βαθμός κοινωνικής επιβολής. Ο λόγος που παραμένουμε σε αυτές τις κατηγορίες είναι γιατί εδώ βλέπουμε τον μεγαλύτερο βαθμό εσωτερίκευσης χωρίς να έχουμε απαραίτητα συνεισφορά των δύο παραγόντων.

Όσον αφορά την κατηγοριοποίηση των ανένταχτων στις δύο κατηγορίες φύλου ατόμων, με το νέο εγχειρίδιο δημιουργείται μια καινούρια κατηγορία εκτός των «παραφιλιών» όπου ο παράγοντας υποκειμενική δυσκολία μπαίνει σαν σημαντικότερο διαγνωστικό κριτήριο. Με την αναφορά τώρα σε δυσφορία φύλου, η ψυχιατρική τοποθετεί το «πρόβλημα» στην υποκειμενική αντίληψη δυσφορίας του ατόμου σε σχέση με αυτό που το ίδιο το άτομο ορίζει σαν το φύλο του. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι αυτές οι αλλαγές ήταν αποτέλεσμα πολλών αγώνων των ΛΟΑΤ και Queer κινημάτων που ανάγκασαν την κοινωνία να δει την ύπαρξη αυτής της διαφορετικότητας και να την ενσωματώσει. Ταυτόχρονα οι πολιτικές πιέσεις από συντηρητικούς κύκλους αφορούν μια πίεση προς την αντίθετη κατεύθυνση. Έτσι βλέπουμε χρόνια μετά την αφαίρεση της ομοφυλοφιλίας από το ψυχιατρικό εγχειρίδιο να υπάρχουν (παράνομες) «θεραπείες». Αυτοί οι κύκλοι έχουν συνήθως έντονο θρησκευτικό χαρακτήρα. Μια άλλη πηγή συντηρητισμού στο χώρο είναι η κλασική ψυχανάλυση. Παλιές ψυχαναλυτικές αναφορές στο σεξουαλικό προσανατολισμό ή στην ταυτότητα φύλου τείνουν να τοποθετούν αυτές τις διαφορές στα πλαίσια της παθολογίας. Φυσικά αυτές οι αναφορές έχουν δεκτεί έντονη κριτική και οι νεότερες ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις, μετά από την επίδραση της φεμινιστικής σκέψης, έχουν επαναπροσδιορίσει αυτές τις δυνατότητες του ψυχισμού χωρίς προϋποθέσεις κανονικότητας. Έτσι, η προσκόλληση επαγγελματιών σε παλιές αναφορές αφορά περισσότερο μια δυσκολία των επαγγελματιών να αποδεκτούν την αλλαγή, κάτι που θα έπρεπε να ήταν κύριο μέλημά τους.

Στην Κύπρο ο χώρος των επαγγελματιών ψυχικής υγείας έχει τουλάχιστον περιορισμένες γνώσεις όσον αφορά αυτή τη θεματολογία. Κάποιοι χώροι που είναι έντονα επηρεασμένοι από θρησκευτική επιρροή έχουν ξεκάθαρα συντηρητικές απόψεις που παραμένουν αναχρονιστικές σε σχέση ακόμα και με την ψυχιατρική επικαιρότητα. Τέτοιοι χώροι παραβιάζουν έντονα την ικανότητα αυτοπροσδιορισμού των ατόμων που προσέρχονται για θεραπεία μέσω της επιβολής αυθαίρετων, αναχρονιστικών και αντιεπιστημονικών προτύπων. Τα πλέγματα της εξουσίας που αφορούν την προσκόλληση σε παλαιά ψυχιατρικά μοτίβα,

κοινωνικές κατασκευές του φύλου και θρησκευτικές απαγορεύσεις καθιστούν το περιορισμένο πλαίσιο της δουλειάς του επαγγελματία. Σαν επαγγελματίες της αλλαγής όμως εξακολουθούν να έχουν την περισσότερη ευθύνη τουλάχιστον για τον αναχρονισμό που διακατέχει τον χώρο.

Στοιχεία που προέρχονται από άμεσες πληροφορίες δείχνουν ότι τα πλαίσια είναι πολύ ανθεκτικά στις προσπάθειες αλλαγής στα θέματα σεξουαλικότητας. Ταυτόχρονα, ακραίες ομοφοβικές και τρανσφοβικές απόψεις έχουν την δυνατότητα να υπάρχουν μέσα στα πλαίσια της «κλινικής σκέψης». Περιστατικό στο οποίο κάποι@ νεαρ@ έφηβ@ εξέφρασε ερωτική επιθυμία προς άτομα που προσδιορίζονται με το ίδιο φύλο αποδόθηκε σε «διαταραχή της ταυτότητας του φύλου» και επαγγελματίας ψυχικής υγείας ανέφερε στο άτομο ότι «έχει το λάθος σώμα». Ταυτόχρονα άτομο που εξέφρασε την τρανς του κατάσταση βρέθηκε να διαπραγματεύεται πόσο θα «μεταβεί» στο άλλο φύλο με τους γονείς του μετά από εισήγηση από «επαγγελματία». Μέσα σε κλινική συνάντηση, επαγγελματίας ψυχικής υγείας ένιωσε την άνεση να εκφράσει ότι «οι ομοφυλόφιλοι είναι άρρωστοι» και να μην αντιμετωπίσει καμιά αποδοκιμασία από τους συναδέλφους. Όταν κάποιο παιδί ή έφηβ@ αναφέρει ομοφοβικό εκφοβισμό για κάποιο λόγο ξαφνικά το πρόβλημα μπορεί να αντιμετωπιστεί σε ατομικό μόνο επίπεδο έτσι ώστε να αναπτύξει συμπεριφορές που να εμπίπτουν στο «φύλο» του.

Όλα αυτά που συμβαίνουν μέσα στο χώρο της ψυχικής υγείας όπου πολλοί επαγγελματίες νιώθουν την ανάγκη να γίνουν οι οριοθέτες της σεξουαλικής επιθυμίας και γενικότερης συμπεριφοράς που αποδίδεται στο φύλο των ατόμων που προσέρχονται για βοήθεια ή των συγγενών τους, δίνουν μια αίσθηση εξουσίας στους επαγγελματίες, μιας εξουσίας που στην ουσία δεν είχαν ποτέ. Κανένας επαγγελματίας ψυχικής υγείας δεν έχει την εξουσία να αφαιρεί το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού των ατόμων με τα οποία έχει επαγγελματική σχέση. Όλες οι παρεμβάσεις χρειάζεται να στοχεύουν στην ενδυνάμωση του ατόμου έτσι ώστε να προσδιορίσει το ίδιο την πορεία του. Οι προσωπικές απόψεις δεν είναι απλά απαραίτητο να μένουν εκτός, αλλά και να εξελίσσονται μέσα από μια διαδικασία προσωπικής ωρίμανσης του επαγγελματία. Ο επαγγελματίας ψυχικής υγείας χρειάζεται να έχει μια καλή αντίληψη του πλαισίου στο οποίο εργάζεται ακριβώς όπως επιδιώκει να έχει μια αντίληψη του πλαισίου στο οποίο υπάρχει το άτομο που τον συμβουλεύεται. Καλή αντίληψη σημαίνει προσδιορισμός των επιπέδων της εξουσίας που το καθορίζουν και της θέσης του ιδίου μέσα σε αυτά.

Ταυτόχρονα το ΛΟΑΤ και Κουίαρ κίνημα χρειάζεται να ασχοληθεί με αυτό το θέμα στην Κύπρο. Μια συστηματική έκθεση αυτών των θεμάτων και συζήτηση σε δημόσιο επίπεδο θα φέρει περισσότερη ορατότητα και ευαισθητοποίηση στο χώρο των επαγγελματιών. Κάποιοι επαγγελματίες, που εντάσσονται στα κινήματα αυτά, έχουν έναν αποδομητικό ρόλο να παίξουν όσον αφορά τις φοβικές δομές μέσα στις οποίες κινείται ο χώρος. Άτομα που έχουν υποστεί τέτοιες πιέσεις από επαγγελματίες χρειάζεται να ακουστούν και εν τέλει να διεκδικήσουν το δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού τους.

Επαναδιεκδικώντας τις ακτές – Προστατεύοντας τις δικές μας ουτοπίες*

γράφει η Rubina

Αν και δεν είναι ακριβώς έτσι στην πραγματικότητα, οι ακτές συχνά θεωρούνται ως μέρος των 'κοινών' (commons) ενός χώρου όπου η πρόσβαση είναι δωρεάν, και η ευχαρίστηση του να είσαι εκεί είναι η ίδια για όλους, ασχέτως μισθού. Μια ανενόχλητη από ανθρώπινο χέρι ακτή, αποτελεί για πολλ@ (έστω και υποσυνείδητα), ένα ουτοπικό όραμα για το πώς θα μπορούσε να ήταν η κοινωνία σε αυτή την γκρίζα περιοχή η οποία δεν είναι ούτε ιδιωτική αλλά και ούτε κρατική.

Ενέργειες όπως αυτή του Έλληνα Υπουργού Οικονομικών Γιάννη Στουρνάρα, ο οποίος κατέθεσε ένα νομοθετικό σχέδιο με το οποίο απειλούσε την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στις ακτές, είναι μια πικρή υπενθύμιση ότι οι ακτές, στα χαρτιά δεν είναι ο 'κοινός' μας χώρος. Είναι ένας χώρος, ο οποίος παραχωρείται στους κοινούς (commoners) από το κράτος, μέχρις ότου εμφανιστεί η ευκαιρία για τη δημιουργία αγοράς. Το νομοσχέδιο, εκτός από το ότι προωθεί περιορισμούς στο μακρόχρονο δικαίωμα του κοινού στην ελεύθερη πρόσβαση στις ακτές, προτείνει επίσης την ιδιωτικοποίηση των ακτών σε ιδιωτικά συμφέροντα αλλά και αμνηστία σε υφιστάμενες δομές που δημιουργήθηκαν κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η δημόσια κατακραυγή εναντίον του νομοσχεδίου ήταν άμεση με τη δημιουργία της ανεξάρτητης πρωτοβουλίας πολιτών 'STOP στην καταστροφή των ελληνικών αιγιαλών' μέσω της οποίας τα νέα για το νομοσχέδιο διαδόθηκαν αστραπιαία μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. [1] Η αντίσταση κατά του νομοσχεδίου ήταν τόσο ισχυρή, ώστε οδήγησε στη δημιουργία ενός νέου κοινωνικού κινήματος, το οποίο μετρά μέχρι σήμερα περισσότερες από 141,000 υπογραφές σε υπόμνημα όπου οι πολίτες απαιτούν την διαγραφή του νομοσχεδίου. [2] Το κίνημα, με ηγέτη τους πολίτες και με την υποστήριξη από διάφορες περιβαλοντικές μη-κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), δημιούργησε μια τόσο μεγάλη καταιγίδα που ανάγκασε ακόμη και πολιτικά κόμματα να τοποθετηθούν και να υιοθετήσουν τις θέσεις του. Την Τρίτη, 13 Μαΐου 2014, η Ελληνική κυβέρνηση ανακοίνωσε ξαφνικά ότι το νομοσχέδιο πάγωσε, και ότι θα επανεξεταστεί για ενδεχόμενες τροποποιήσεις μετά τις Ευρωεκλογές (οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 25 Μαΐου). Αν και αυτό υπήρξε μια μικρή νίκη για το κίνημα, καμιά ακτή δεν είναι ακόμη ασφαλής πόσω μάλλον, αφού προσπάθειες για την ιδιωτικοποίηση των παραλιών στην Ελλάδα δεν είναι κάτι καινούριο.

Το 2007, οι πολίτες και ο δήμος του Αθηναϊκού προαστείου του Ελληνικού, κινητοποιήθηκαν ενάντια στους νοννούς της νύχτας οι οποίοι ιδιωτικοποίησαν αυθαίρετα δημόσια παραλία για τις ιδιωτικές τους επιχειρήσεις, εμποδίζοντας στην ελεύθερη πρόσβασή

της. Όταν η δημοτική αρχή και οι πολίτες έριχναν τα κάγκελα που έφραζαν τμήμα της παραλίας, όλα έδειχναν ότι είχε σημειωθεί μια μικρή νίκη. Ωστόσο, οι επηρεαζόμενες ιδιωτικές επιχειρήσεις, έχουν καταθέσει από τότε 85 αγωγές και διεκδικούν εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ καταγγέλοντας τους πολίτες και τη δημοτική αρχή με αβάσιμα αδικήματα σε μια εν εξελίξει δικαστική μάχη.[3] Σε μια άλλη διαφορετική υπόθεση, το Μάιο του 2012, ήταν η δημοτική αρχή του Πειραιά, η οποία μίσθωσε δύο από τις δημοτικές παραλίες σε ιδιωτικές εταιρείες στην τιμή των € 134.000. Για άλλη μια φορά, ένα ισχυρό τοπικό κίνημα δημιουργήθηκε για να αντισταθεί. [4] Από την πλευρά του ο δήμαρχος του Πειραιά, στην προσπάθειά του να προσποιηθεί ότι η συγκεκριμένη άπληστη κίνησή του ήταν για το γενικότερο κοινό καλό, υποστήριξε ότι η μίσθωση θα σήμαινε ότι οι παραλίες του Πειραιά θα σταματήσουν να είναι από τις πιο κακοποιημένες και εγκαταλελειμμένες παραλίες της περιοχής. [5]

Σε αντίθεση με την τσιμεντοκρατεία που εισέβαλε στις ακτές άλλων (Ευρωπαϊκών τουλάχιστον) τουριστικών προορισμών, η Ελλάδα έχει μέχρι τώρα προστατεύσει τις φυσικές της ακτές, επιτρέποντας έτσι, στους ανθρώπους που έχουν πληγεί τόσο άσχημα από τα μέτρα λιτότητας, να βρίσκουν μια ουτοπία σε χώρους με τέτοια εξαιρετική φυσική ομορφιά. Όπως και στην περίπτωση των Σκουριών στη Χαλκιδική, οι άνθρωποι της Ελλάδας δεν νοιάζονται για την τιμή του χρυσού, και διεκδικούν το δικαίωμά τους στα βουνά. Και με τον ίδιο τρόπο, οι άνθρωποι της Ελλάδας δεν νοιάζονται για τις οικονομικές δυνατότητες της χρυσής άμμου, και πολεμούν για να κρατήσουν το δικαίωμά τους στις ακτές.

Στην Κύπρο, δημοτικές αρχές αλλά και ιδιώτες επεμβαίνουν αυθαίρετα σε ακτές και παραλίες για (κυρίως) τη δημιουργία, ή επέκταση παραλίας όπου η παραλία υπάρχει ήδη. Στην περιοχή Κάππαρη στο Παραλίμνι, ένα από τα τελευταία αδιατάρακτα κομμάτια της ακτογραμμής στην περιοχή, έγιναν επεμβάσεις με μπουλντόζα, σπάζοντας βράχους. Στην Αγία Τριάδα στο Παραλίμνι, ο δήμος έκοψε τις καλαμιές, οι οποίες αποτελούσαν τη φυσική φυτοπροστασία της παραλίας για επιμήκυνση της παραλίας. Κατά το δήμαρχο Παραλιμνίου όμως αυτές οι πράξεις δεν ήταν αυθαίρετες, ούτε παράνομες. Ήταν απλά εξωραϊσμός του χώρου. Ο δήμος Σωτήρας από την άλλη, λεηλάτησε με μπουλντόζες την προστατευόμενη ως Natura 2000 περιοχή «Αγία Θέκλα – Λιοπέτρι», την “στόλισε” με τσιμέντο και την παρουσίασε ως την έναρξη μιας νέας εποχής ανάπτυξης για το δήμο. Και αφού οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ότι τέτοιες κινήσεις από παραθαλάσσιους δήμους είναι αποδεκτές, οι πολίτες ξυπνούν σιγά σιγά και δείχνουν την εναντίωσή τους στον σφετερισμό του δικαιώματός τους σε φυσικές ακτές και παραλίες με παραδείγματα από τη νότια αλλά και βόρεια ακτογραμμή. Από δημιουργικές επεμβάσεις, όπως το να 'δημιουργήσουν παραλία' στην είσοδο του δήμου Παραλιμνίου, σε νομικές καταγγελίες στην Κερύνεια, πολίτες βρίσκουν τρόπους να επαναδιεκδικήσουν τα δικαιώματά τους και στην Κύπρο.

Στο επίκαιρο κλίμα της οικονομικής κρίσης στην Ευρώπη, η οικονομική ανάπτυξη προωθείται με ένα περιβαλλοντικά και κοινωνικά βίαιο τρόπο, και χρησιμοποιείται για να εδραιώσει την νεοφιλελεύθερη ατζέντα. Η ιδιωτικοποίηση του δημόσιου πλούτου είναι ψηλά στη λίστα αρκετών κυβερνήσεων, από τα μεταλλεία χρυσού στη Χαλκιδική, στο νερό, στην υγεία, με τρόπο όπου αφαιρείται από τους πολίτες όχι μόνο το δικαίωμα στη φύση, αλλά και δικαιώματα τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για τις ζωές μας. Πλέον, τα ιδιωτικά συμφέροντα και οι κυβερνήσεις, έχοντας συνειδητοποιήσει τις οικονομικές δυνατότητες στην αγορά για μια χρυσή αμμουδιά, προσπαθούν να το εκμεταλλευτούν στο έπακρο.

Γινόμαστε μάρτυρες στις προσπάθειες του σφετερισμού ενός από τους τελευταίους 'κοινούς χώρους' (commons), από διαφορετικά επίπεδα ελέγχου: από το κράτος, μερικές φορές από τις δημοτικές αρχές, και από το ιδιωτικό κεφάλαιο. Μπορεί να είναι υποσυνείδητα που, δούλοι του κεφαλαίου, προσπαθούν να μεταμορφώσουν και να καλύψουν με τσιμέντο τις τελευταίες μας ουτοπίες. Αλλά οι ουτοπίες είναι αυτές που συγκροτούν ζωή για τους ανθρώπους, όπως το νερό και ο αέρας. Ο Εδουάρδο Γκαλεάνο μας έχει διδάξει (και αυτό είναι που πρέπει να θυμόμαστε καθώς πολεμούμε για το δικαίωμά μας στις ακτές), ότι η χρησιμότητα της Ουτοπίας, “es para caminar”. [5] Η μάχη των κοινών (commoners) για τις ακτές συνεχίζεται, καθώς παρακολουθούμε με οίκτο τους δούλους του κεφαλαίου, οι οποίοι στη μάχη τους για την προώθηση της νεοφιλελεύθερης ιδέας, έχουν εμπορευματοποιήσει και τσιμεντοποιήσει τις δικές τους ουτοπίες.

Αναφορές

[1] http://savethegreekseashore.wordpress.com/
[2]https://secure.avaaz.org/en/petition/Ypoyrgo_Oikonomikon_G_Stoyrnara_Ypografoyme_Ohi_sto_xepoylima_ton_Ellinikon_paralion/
[3] http://unfollow.com.gr/web-only/8667-courteu/
[4] http://freevotsalakiafreatida.wordpress.com/
[5] http://unfollow.com.gr/web-only/3769-%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BD-%CF%80%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B1%CE%B9%CE%AC-%CE%BF%CE%B9-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%BB%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CE%B4%CE%B5%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%AE%CE%BA%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CF%83/
[6] https://www.youtube.com/watch?v=m-pgHlB8QdQ

* Μέρος του παρόντος κειμένου έχει πρωτοδημοσιευτεί στο περιοδικό Roarmag.org – Reflections on a Revolution

Precarious lives

Some notes from the fight against the commodification of education at the university of Barcelona

by Γιακουμής ο Ράφτης

Does the University of Barcelona exploit its workers? This was the question posed by many big-sized protest signs which appeared two months ago at the Faculty of History, Geography and Philosophy. The week after, several short biographies stuck to the walls of corridors and halls of the Faculty building, located in the gentrified northern part of the Raval neighbourhood, offered an answer to the question.

“My name is Keka, and I am 30 years old. I have a PhD and I work as an adjunct lecturer. I teach 2 full courses, which is half of the teaching duty of a regular professor. This means working at least 20 hours per week. I earn the miserable salary of 340 euros per month, which barely allows me to pay my room in a shared flat. Apart from the fact that my contract miscalculates the necessary time for preparing the courses, I just do not get paid for my research. In order to eat, I have to borrow money from my parents. They also give me tupperwares with leftovers when I visit them on Sundays. Every September, I don't know until the last minute whether my contract will be renewed or not. Unless things change radically, I have no chance whatsoever to get a well-paid full-time position”.

The name is invented, but the story is real. Just another one among the precarious lives that make up the campaign “Be a godparent to an adjunct lecturer”, which uses irony in order to denounce and make visible both the extreme exploitation suffered by adjunct lecturers and its personal and psychological consequences. For only 1 euro you can get a nice badge picturing the adjunct lecturer of your preference and a leaflet with his or her life story.

During the last years, the number of adjunt lecturers has rocketed in all Spanish public universities, and we now amount up to 40% (around 2.000) of the total faculty at the University of Barcelona. Adjunct lecturers are supposed to be well-respected professionals who have a career outside the academic world and enrich it with their professional expertise. In practice this is completely false. Adjunct lecturers are young –and not so young- researchers that are at the beginning of their academic career. We are just cheap labor that universities can hire or dismiss at will, since we sign contracts of six months or one-year duration. When they fire us, we just get “not renewed”.

There is a word for describing this situation, and this word is exploitation. Karl Marx analyzed it very lucidly. At the end of the day, it can be reduced to the fact that the worker doesn't get fully paid for the value she or he is producing. In the case of the University of Barcelona we are in front of extreme exploitation. The University of Barcelona claims “excellence” in research as its main asset, and is proud of being in outstanding positions in international rankings. Leaving aside the question of the way these rankings are produced and the question of the mass-production of academic junk, note that this “excellence” is based not on cheap labor, but on free labor by adjunt lecturers.

The exploitation of adjunct lecturers is but another symptom of the global trend towards the commodification of university education. Labor relations are just one piece of the puzzle. The other pieces include huge increases in tuition fees (more than 70% in three years) which are already ousting poor students from the university system (or compelling them to get trapped in debt), a gradual takeover by corporations' interests that reorient many subject matters and influence policy, reforms in the governance system, salary cuts for civic servants, etc., all aimed at reducing the size of public universities and leave space for private ones. University doesn't escape the wave of dispossession that the structural transformation of capitalist states in a neoliberal way entails, which is nowadays especially felt in debtocratic Southern Europe, despite being, of course, a wider phenomenon.

Students are usually the most rebelliously creative part of the fight against neoliberalism in the university, as it has most recently been the case in Quebec or Chile, or in the 2009 protests against the implementation of the European Space for Higher Education in Barcelona. But professors play a role too. And, step by step, some of us, who think the time has come to say no to this theft, are slowly starting to organize against this situation in our corner of the planet.

The Assemblea de Professorat Reclamant (http://professoratreclamantub.wordpress.com/; we can be reached at: professorat.reclamant.ub@gmail.com) has organized several protests, issued many analyses and communiqués, given interviews to

the press, launched the abovementioned visibilization campaign, and registered several formal complaints. The goal of these formal complaints -fostered by the labor union Coordinadora Obrera Sindical (http://cosub.wordpress.com/)-, which was to open a political negotiation by threatening to put a law suit to the University of Barcelona on the basis of the blatant illegality of our contracts –since our fixed-term contracts are systematically used to meet permanent teaching needs-, has not been attained yet, but the formal complaint has been a very useful tool for gathering the approximately 85 adjunct lecturers that have signed it in an assembly.

One could think that 85 out of 2.000 is not that much, and consider our fight as a complete failure. But we prefer to ask ourselves why is it so difficult to mobilize our fellow adjunct lecturers in support of what we conceive as basic demands: bread, future, education for all. And this question amounts to asking ourselves the more meaningful and disturbing question of why do we collectively consent to this situation. The answer that we have found so far listening to our colleagues –and ourselves- is many-sided, and has to do with the fear of losing the job, the need of this meagre income to survive, the lack of time for organizing due to the franctic rythm of having multiple jobs, the feudal dependence on some full-time professor for contract renewal, the blind faith that things will somehow change regardless of the evident privatization trends... and, last but not least, the assumption of and participation in elite values.

Regardless of the small dose of social criticism that can still be found within its walls, university is a key institution in the reproduction of social relations, and university professors are thus key organic intellectuals in the Gramscian sense. According to Antonio Gramsci, for an elite to maintain social control over subaltern classes, brute force alone is not enough. The symbolic struggle around the construction of cultural hegemony through the production and reproduction of an ideological consensus is crucial as well. This battle is subtly fought by a network of institutions, associations, educational systems, and intellectuals, which Gramsci calls “civil society”.

Of course things have changed a lot since the 1920s, and a world of difference lies between today's mass media and intellectual precariat and those days' Intellectuals in capital letters, such as right-wing historian and philosopher Benedetto Croce. But class domination still rests on discourses and practices which are also produced and reproduced in universities. Think of the economists that naturalize inequality with their theories and models, the urban planners that shape cities from above according to private interests, or the historians that write narratives of the past from the victor's point of view.

Thus, in many cases, we adjunct lecturers are paradoxically the –often unconscious- vehicles of reproduction of discourses used to consolidate the same social inequality that is responsible for our precarious lives. This has been a source of contradictions for some of us. The wish to transform university from an institution that tacitly teaches submission into a collective tool in the service of social justice –which is clearly not possible overnight- clashes with the urgent need to defend it as a public institution against the increasing appropriation of it by corporate interests. In a context in which capitalism is de-statalizing and privatizing many public institutions, some of us think that the first trench is to defend them and their workers so that they can be accessible for all.

But this should not prevent us from clearly pointing to the root of the problem and trying to spread the wish of a profound change, the wish for an other university. In fact, one of the successes of the Assemblea de Professorat Reclamant has been to start shifting the protest from a corporativist discourse towards a political one, calling things by their name, talking about exploitation, and understanding our fight as a part of a wider fight for social justice. The path is long, no doubt, and in universities longer and full of obstacles. But it always starts with the first steps, which some of us are trying to walk with a direction in our minds, ears and feet: below and to the left.

Beyond Europe

Η Συσπείρωση Ατάκτων συμμετέχει πλέον στο δίκτυο Beyond Europe το οποίο αποτελούν προς το παρόν οι Plan C (Ηνωμένο Βασίλειο) Αντιεξουσιαστική Κίνηση (Ελλάδα)

…ums Ganze! (Γερμανία και Αυστρία) και Συσπείρωση Ατάκτων (Κύπρος)

Φιλοξενούμε πιο κάτω το βασικό κείμενο του δικτύου καθώς και μια συνέντευξη γνωριμίας με το Plan C

Βασικό κείμενο του Beyond Europe - antiauthoritarian platform against Capitalism («Πέρα από την Ευρώπη/ Αντιεξουσιαστική πλατφόρμα ενάντια στον καπιταλισμό»)

Απλά η αρχή…

Το σύνθημα «Πέρα από την Ευρώπη» είναι ένα ξεκάθαρο «όχι» για τις παρούσες φαντασιώσεις της Ευρώπης. Είναι ξεκάθαρο πως το όνειρο μιας πολιτικά-οικονομικά ενοποιημένης, «πιο ίσης» και «δίκαιης» Ευρώπης για όλους όσους είναι στο ευρώ καταρρέει. Προς το παρόν, το «έθνος-Ευρώπη» αναδεικνύεται σε μια Ευρώπη λιτότητας και θανάσιμης δυσαρμονίας. Η νοσταλγική ευχή της επανενδυνάμωσης του κράτους για να ελέγξει την «χωρίς κανόνες» αγορά δεν αποτελεί την εναπομείνασα λύση που μπορεί να κάνει τις ζωές μας καλύτερες: στην καλύτερη περίπτωση , αποτελεί την άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Υπάρχει και άλλη εσφαλμένη εναλλακτική που προπαγανδίζεται από διάφορες ακροδεξιές και αντιδραστικές δυνάμεις σε όλη την ήπειρο. Ισχυρίζονται ότι η μόνη λύση είναι να οπισθοχωρήσουμε σε μια «Ευρώπη των εθνών» , όπου κάθε έθνος κράτος θα είναι μόνο του.

Θέλουμε να πάμε πέρα από αυτές τις «λύσεις». Μιλάμε για την εναλλακτική πέρα από το κράτος, το έθνος και το κεφάλαιο που έφερε στο προσκήνιο ο αντιεξουσιαστικός αγώνας και η αυτοοργάνωση. 6 χρόνια από την αρχή της οικονομικής κρίσης επιτέλους κάνουμε την αρχή στο απαραίτητο πρόταγμα μιας διεθνικής πλατφόρμας για ριζοσπαστική ανταλλαγή απόψεων, συζήτησης και δράσεων. Θεωρούμε το εγχείρημα Beyond Europe/ antiauthoritarian platformagainst Capitalism («Πέρα από την Ευρώπη/ Αντιεξουσιαστική πλατφόρμα ενάντια στον καπιταλισμό») σαν μια μικρή αρχή που έχει αργήσει προ πολλού. Απλά ένα ξεκίνημα για τη γνωριμία και αλληλοκατανόηση μεταξύ αντικαπιταλιστικών συλλογικοτήτων, πέρα από τα συνήθη σύνορα και όρια.

Η καταγωγή της ιδέας

Γίνεται ολοένα και πιο ξεκάθαρο ότι οι μερικοί αγώνες σε εθνικό επίπεδο , εντός και ενάντια στους χώρους της παραγωγής και αναπαραγωγής δεν είναι αρκετοί για να αντισταθούν στα μέτρα λιτότητας της «Τρόικα» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα , Διεθνές Νομισματικό Ταμείο). Όλο και περισσότερο όσοι εμπλέκονται σε κοινωνικούς αγώνες αντιμετωπίζουν τα όρια της εθνικής απομόνωσης και την επιτακτική ανάγκη αναφοράς σε κοινά σημεία ανάλυσης και αγώνα: την ανάγκη να δουλέψουν στην κατεύθυνση της οικοδόμησης διεθνικών κινημάτων που χτίζουν σχέσεις μεταξύ τους εντός κι εκτός συνόρων και που θα είναι ικανά να δημιουργούν νέες δυναμικές και να διαταράζουν, τουλάχιστον στο επίπεδο των ιδεών,

τις παραδοσιακές συλλήψεις που συγκροτούν το πολιτικό πεδίο.

Προς το παρόν οι διαδικασίες ανταλλαγής απόψεων μεταξύ ανθρώπων που αγωνίζονται στην Ευρώπη και πέρα είναι υπανάπτυκτες. Ως κινήματα, μας λείπουν ακόμα οι ικανότητες και η τεχνογνωσία που χρειάζεται για μακροπρόθεσμο συντονισμό και αντίσταση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και πέρα. Δεν βλέπουμε και πολλές ευκαιρίες ακόμα και για την ανταλλαγή εμπειριών από την ιστορία μας ή και από το παρόν. Αν θέλουμε να δομήσουμε αποτελεσματικά διεθνικά κινήματα πρέπει να αρχίσουμε να πειραματιζόμαστε στον πραγματικό και στον ψηφιακό χώρο όπου μπορούμε να έρθουμε κοντά και να αναπτύξουμε τέτοια σχέδια από κοινού. Ευτυχώς, πολλές συλλογικότητες και άτομα έχουν συνειδητοποιήσει ότι υπάρχει η ανάγκη να περάσουμε από την επίσκεψη και την κατανάλωση των «hotspot» κινηματικής διαμαρτυρίας και ριζοσπαστικής δημοσιογραφίας , σε ένα πιο αναβαθμισμένο επίπεδο δραστηριότητας και αλληλεγγύης και να δομήσουμε σταθερές επαφές με συντρόφους σε όλα τα μέρη. Πρόκειται για μια πειραματική διαδικασία δημιουργίας των εργαλείων και των απαραίτητων χώρων , αφενός για να υπερβούμε τα εμπόδια που συναντάμε τώρα και αφετέρου να δικτυωνόμαστε με μεγαλύτερη συνέπεια.

Είχαμε μια πρώτη εμπειρία στις διαδικασίες της διεθνικής οργάνωσης όταν συνδιοργανώσαμε το Μ31, την ευρωπαϊκή ημέρα αποκεντρωμένων δράσεων ενάντια στον καπιταλισμό η οποία έλαβε χώρα την 31 Μαρτίου του 2012. Πολλοί από τους ακτιβιστές στην Γερμανία αναγκάστηκαν να διαπιστώσουν ότι, ενώ οι μαζικές διαδηλώσεις είναι συνηθισμένες στην Ελλάδα, αυτό δε σημαίνει ότι οι άνθρωποι θα ανταποκριθούν σε ένα κάλεσμα αντικαπιταλιστικών δράσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Διαφορετικές περιστάσεις απαιτούν διαφορετικές προσεγγίσεις και αυτές μπορούν να αποφασιστούν μόνο από αυτούς που τις θέτουν σε πράξη. Μάθαμε επίσης ότι είναι άλλο πράγμα ο σχεδιασμός ενός τοπικού γεγονότος στο πλαίσιο μιας και μοναδικής ημέρας δράσης και εντελώς διαφορετικό η αρχή μιας προσηλωμένης και συνεχιζόμενης διαδικασίας συζήτησης και μακροπρόθεσμου συντονισμού μεταξύ ριζοσπαστικών συλλογικοτήτων. Φυσικά αναγκαστήκαμε να ανακαλύψουμε ότι πολλές συλλογικότητες δεν μπορούν ή δεν θέλουν να συμμετέχουν σε αυτές τις μακροπρόθεσμες διαδικασίες. Αυτό βασίζεται και στην οπτική της κάθε συλλογικότητας – πόσο σημαντική θεωρεί τη διεθνική δράση- αλλά είναι και ζήτημα εφοδίων και δυνατοτήτων, το οποίο εξαρτάται και από την κατάσταση που βρίσκεται η κάθε συλλογικότητα . Ελπίζουμε να δούμε πολλές από αυτές τις συλλογικότητες ξανά, είτε ως μέρος του BeyondEurope είτε να οργανώνεται στην ίδια γραμμή με εμάς.

Τα τελευταία χρόνια μας έχουν δείξει τα όρια της οργάνωσής μας επί του παρόντος. Τα όρια αυτά θέλουμε και πρέπει να τα υπερβούμε. Στην Ελλάδα τα κινήματα έχουν συνειδητοποιήσει ότι οι αγώνες που σταματούν σε εθνικό επίπεδο δεν πρόκειται να φέρουν πραγματική αλλαγή, γιατί μόνη η πτώση της ελληνικής κυβέρνησης δε θα φέρει μακροπρόθεσμη αλλαγή μέσα στην πολύπλοκη ευρωπαϊκή κατάσταση. Στη Γερμανία οι ακτιβιστές πέφτουν στην παγίδα της αντίληψης «δεν υπάρχουν αγώνες στο παρόν» και πολλοί έχουν σταματήσει και να τους ψάχνουν. Στην Αγγλία, αντιεξουσιαστικές και αντικαπιταλιστικές συλλογικότητες αντιμετωπίζουν προβλήματα στην ανάπτυξη έμπρακτων παρεμβάσεων και σύνδεσης με την ευρύτερη κοινωνία. Σε κάθε περίπτωση, μόνοι μας είμαστε αδύναμοι και μόνο με την δράση τοπικά και τη σκέψη στο παγκόσμιο μπορούμε να προχωρήσουμε: μόνο μέσω συντονισμένης διεθνούς δράσης μπορεί να επιτευχθεί μια κοινωνία πέρα από το κράτος , το έθνος και το κεφάλαιο.

Τι θέλουμε- Ανακάλυψη, Ανταλλαγή, Συζήτηση, Δράση

Πρέπει να (επανα)καταλάβουμε την αρχή της αλληλεγγύης και να της δώσουμε ένα αντιεξουσιαστικό , απελευθερωτικό και ριζοσπαστικό περιεχόμενο. Η έννοια της αλληλεγγύης πρέπει να απελευθερωθεί από την απομόνωση των αγώνων με μερικό περιεχόμενο: πρέπει να αναβιώσει, να αναβαθμιστεί και να καθαρθεί από την αντιδραστική και εθνικιστική καπηλεία . Πρέπει επίσης να την πάρουμε πίσω από την οικειοποίησή της από τον καπιταλισμό : αλληλεγγύη δε σημαίνει «φιλανθρωπία» ή «επένδυση».

Πρέπει να ανακαλύψουμε τα όρια των καπιταλιστικών διαδικασιών εντός και εκτός Ευρώπης. Πρέπει να αντλήσουμε πληροφορίες για τους κρατικούς οργανισμούς και τις επιχειρήσεις που δρουν διεθνώς : ποιες οι λειτουργίες τους και πώς σχετίζονται με την οργάνωση της ροής του κεφαλαίου και της εξουσίας που παράγει την παρούσα κρίση και λιτότητα; Περαιτέρω πρέπει να κατανοήσουμε την τοπική κατάσταση σε κάθε χώρα. Πώς επηρεάζουν και αλλάζουν οι πολιτικές λιτότητας την καθημερινή ζωή; Πώς οργανώνονται οι άνθρωποι ενάντια στις μειώσεις των μισθών και την αυξανόμενη ανεργία; Μετασχηματίζονται οι κλασικοί αμυντικοί αγώνες σε επιθετικούς ; Επίσης, πώς γίνεται αυτό; Οι κοινωνικές σχέσεις αλλάζουν εν μέσω αυτής της επίθεσης ενάντια στην κοινωνία. Όσο βαθύτερα εντάσσεται η αναπαραγωγή των ζωών μας στην κρίση, τόσο επιδεινώνονται οι πατριαρχικές δομές που είναι κεντρικές στον σύγχρονο καπιταλισμό. Ενάντια στο μοτίβο της ενδυνάμωσης των φασιστικών οργανώσεων, ειδικά στην Ελλάδα και στην Ουγγαρία, και στον εξαπλούμενο ρατσισμό και εθνικισμό στις αποκαλούμενες δυτικές χώρες, πρέπει να συντονιστούμε και στο ζήτημα των αντιδραστικών απαντήσεων στην κρίση. Για παράδειγμα : στην Αγγλία μια νέα ανάπτυξη αντιφασιστικών πρωτοβουλιών αναδύεται για να παρέμβει ενάντια στην δεξιά λαϊκιστική και φασιστική προπαγάνδα. Η εμπειρία αυτή σίγουρα είναι οικεία στους Έλληνες συντρόφους που είχαν να αντιμετωπίσουν νέες απειλές σε πρόσφυγες, ομοφυλόφιλους και τους ίδιους από την ξαφνική μεγέθυνση της Χρυσής Αυγής. Οι Γερμανοί ακτιβιστές είχαν παρόμοιες εμπειρίες κατά τη διάρκεια των ρατσιστικών πογκρόμ στη δεκαετία του '90. Θέλουμε να μοιραστούμε επιτυχίες, λάθη και αναλύσεις με συντρόφους από διαφορετικές χώρες ώστε να μπορούμε να δρούμε αποτελεσματικά όταν αντιμετωπίζουμε παρόμοια φαινόμενα.

Μαζί πρέπει να αναπτύξουμε το όπλο της κριτικής ενώ εισαγόμαστε ταυτόχρονα, αργά και προσεκτικά, σε μια συζήτηση για το πού πάμε. Μπορούν οι θεωρητικές και

πρακτικές μας εμπειρίες να ανταλλαχθούν με τέτοιο τρόπο ώστε οι σύντροφοι να μπορέσουν να τις αντιληφθούν και να τις χρησιμοποιήσουν; Για παράδειγμα, πώς πρέπει να ασκείται κριτική στο έθνος και την εθνική ενότητα; Και κυρίως πρέπει να συζητήσουμε συλλογικά τα θέματα που αφορούν όλους μας: για παράδειγμα τη φύση της σύγχρονης Ευρώπης. Πώς θέλουμε να την ξεπεράσουμε; Τι θέλουμε να κάνουμε ύστερα; Και φυσικά πρέπει να κάνουμε τα βήματα και να κινηθούμε σιγά σιγά προς τη συζήτηση με συντρόφους από άλλες ηπείρους.

Δεν θέλουμε να περιοριστούμε σε θεωρητικό κύκλο. Η διάδρασή πρέπει να βρει την έκφρασή της σε πρακτικά ζητήματα, από την στιγμή που καμία σημαντική αλλαγή δεν πραγματοποιήθηκε μόνο με τη συγγραφή κειμένων. Δεν μπορούμε να αναπτύξουμε τη συλλογική μας πολιτική δύναμη από τους καναπέδες. Φυσικά, μπορούμε να κρατήσουμε τη σταθερή συνταγή αλληλεγγύης: δηλαδή, όταν συμβαίνει κάτι σε ένα μέρος, μαζευόμαστε στα άλλα μέρη με πανό και καπνογόνα, τραβάμε μερικές φωτογραφίες και τις επικοινωνούμε από τα μέσα μας. Αυτό είναι προτιμότερο από το τίποτα και ακόμα ένας τρόπος κάνουμε από κοινού.

Ορίζοντες

Οι ορίζοντες αυτής της πλατφόρμας δεν είναι , και ελπίζουμε πως ποτέ δε θα είναι, εντελώς καθορισμένοι. Δε θέλουμε να οριοθετήσουμε τη φαντασία μας- οραματιζόμαστε το ταπεινό ξεκίνημα, την ανταλλαγή απόψεων και ελπίζουμε να μεταβούμε σε συντονισμένες δράσεις και ακόμα παραπέρα. Όλα είναι ανοιχτά. Το πώς θα αναπτυχθεί αυτό το εγχείρημα να το αποφασίσουμε εμείς – παράλληλα με τις δυναμικές των κινημάτων και των αγώνων που θα αναδυθούν τριγύρω μας ασφαλώς! Το εγχείρημα ξεκινάει μικρό- με τέσσερεις συλλογικότητες σε τέσσερις χώρες. Είναι ξεκάθαρα μη αντιπροσωπευτικό, ούτε καν περιέχει όλους τους μεγάλους αγώνες που βλέπουμε να λαμβάνουν χώρα και ελπίζουμε ότι και άλλες συλλογικότητες που μοιράζονται μια κοινή οπτική με εμάς θα συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία δικτύωσης. Αν θες να μάθεις περισσότερα για το πώς μπορείς να πάρεις μέρος, έλα σε επαφή μαζί μας.

Είναι ξεκάθαρο ότι ,αν δεν προσπαθήσουμε να οργανωθούμε με αυτό τον τρόπο , αν δεν εντείνουμε τις

αλληλοαναφοράς. Αλλά πρέπει να πάμε πιο πέρα.

Η ευρωπαϊκή γενική απεργία Ν14 ήταν άλλο ένα πείραμα στην κατεύθυνση της διεύρυνσης και συγκρότησης της ιδέας της αλληλεγγύης. Αν και υπάρχουν προβλήματα με τις μεγάλες μέρες διεθνών δράσεων, αν οργανωθούν σωστά μπορούν να έχουν θετικά και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα. Άλλες συνεχείς μέθοδοι μπορούν να είναι η προώθηση των αυτοοργανωμένων εγχειρημάτων και η στήριξη στην πράξη , συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης των αγαθών και προϊόντων τους σε ευρύτερο επίπεδο (για παράδειγμα η ΒΙΟΜΕ , το αυτοοργανωμένο εργοστάσιο στην Ελλάδα). Είναι σημαντικό επίσης να ανταλλάσουμε τη γνώση μας πάνω στα εγχειρήματα των κοινών (commons) και κοινωνικοποίησης κάθε μορφής και να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε πληθώρα δημοκρατικών διαδικασιών. Τελικά, υπάρχουν πολλοί τρόποι για την εξάπλωση της πρακτικής αλληλεγγύης που πρέπει να τους αναζητήσουμε. Έτσι, υπάρχουν πολλά ζητήματα σε διαφορετικά επίπεδα που θέλουμε και πρέπει να διαδικασίες ανταλλαγής εμπειριών και αν δεν αναπτύξουμε μια κοινή ανάλυση της διεθνούς λειτουργίας αυτού του συστήματος, δε θα μπορέσουμε να αναπτύξουμε τη δική μας ατζέντα. Συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε στη βάση του ότι το δόγμα «TINA» (ThereIsNoOtherAlternative-δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική) δεν είναι παρά το ιδεολόγημα όσων δε θέλουν να δουν πραγματικό μετασχηματισμό. Σε αυτούς τους καιρούς της λιτότητας και της κοινωνικής εξέγερσης, πρέπει να πάμε τις μορφές οργάνωσης και δράσης μας στο επόμενο επίπεδο. Πρέπει να κατανοήσουμε τη συγκυρία και να δράσουμε- να πάρουμε τη ριζοσπαστική κριτική του κράτους, του έθνους και του κεφαλαίου και την προώθηση της αυτοοργάνωσης και της αντιεξουσίας από το επίπεδό μας, και να την μεταλαμπαδεύσουμε σε κάθε γειτονιά: και ακόμα παραπέρα.

Beyond Europe, Νοέμβριος 2013

Μια πρώτη επαφή με την Κολλεκτίβα Plan C

1. *Το Σχέδιο Γ (Plan C) είναι ένα ασυνήθιστο όνομα για μια αριστερίστικη οργάνωση. Τί αντιπροσωπεύει;*

Το «C» είναι σκόπιμα ασαφές. Η υπόθεση τείνει να είναι ότι σημαίνει «Commons-Κοινά» ή «Communism-κομμουνισμός». Καθένα από αυτά είναι αποδεκτά, αλλά οι άνθρωποι πρέπει να αισθάνονται ελεύθεροι να το ερμηνεύουν διαφορετικά, εφόσον το επιθυμούν. Είναι ένα παιχνίδι για την αναταραχή του λόγου γύρω από το «Σχέδιο Α» και το «Σχέδιο Β», που εμφανίστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο τη στιγμή που η κρίση είχε ριζώσει βαθιά μετά το 2007.

Στο τέλος του 2009, σε μια πλέον κλασική δήλωση, ο εκπρόσωπος τύπου του πρωθυπουργού μάς είπε: «Είναι απολύτως φυσιολογικό για τους κυβερνητικούς αξιωματούχους να σκεφτόμαστε εναλλακτικά σενάρια [αλλά] οι υπουργοί δεν ζήτησαν την παροχή συμβουλών σχετικά με το “σχέδιο Β”, επειδή είναι πολύ σαφές ότι το σχέδιο που έχουμε είναι το σωστό σχέδιο». Αυτό το σχέδιο, το σχέδιο Α, είναι το σχέδιο που περιλαμβάνει μαζικές περικοπές στις δημόσιες δαπάνες, τριπλασιασμό των πανεπιστημιακών διδάκτρων, την «αναδιαμόρφωση» της εργασίας και της περιβαλλοντικής πολιτικής, καθώς και φορολογικές ελαφρύνσεις για τους πλούσιους. Εν ολίγοις, ένα νεο-φιλελεύθερο πρόγραμμα εστίασε στο να καταστήσει τη Βρετανία πιο «φιλική προς τις επιχειρήσεις».

Φυσικά, μόνο και μόνο επειδή οι υπουργοί δεν είχαν πάει να ψάξουν για ένα σχέδιο Β δε σημαίνει ότι κανείς άλλος δεν το έκανε. Υπάρχουν πολλά Plan B. Κάποια καλύτερα από άλλα, αλλά όλα να αιωρούνται στην περιοχή κάποιας μορφής Νεοκεϋνσιανισμού. Δεν θέλουμε να απορρίψουμε αυτά τα αλυσιτελή Σχέδια Β. Πιστεύουμε ότι είναι συναρπαστικό τόσοι πολλοί άνθρωποι να φαίνεται να αμφισβητούν την «παρούσα κατάσταση των πραγμάτων» και να σκεφτόνται εναλλακτικές λύσεις. Ωστόσο , είναι εξαιρετικά κρίσιμο να σημειώσουμε την απουσία των ίδιων κοινωνικών και υλικών συνθηκών που οδήγησε στη χρυσή εποχή της σοσιαλδημοκρατίας στο παρελθόν. Υπό το πρίσμα αυτό, τα Plan B, που ζητούν όλοι από πραγματιστές καπιταλιστές οικονομολόγους μέχρι αριστερά επαναστατικά κόμματα, φαίνονται λίγο πολύ ουτοπικά. Έτσι, προτείνουμε ένα νέο σχέδιο, το Σχέδιο Γ (ίσως με επίκεντρο τα κοινά). Δεν έχουμε καμία επιθυμία να παρουσιάσουμε αυτό το σχέδιο ως πρόγνωση· άλλωστε, ένα από τα προβλήματα με το σχέδιο Β είναι η αδυναμία του να ανταποκριθεί στο δυναμισμό και τη ροή της καθημερινής ζωής στο πλαίσιο του καπιταλισμού. Χρειαζόμαστε σχέδια που να μπορούν να αλλάξουν γρήγορα αν χρειαστεί. Εμείς, ωστόσο , βλέπουμε αυτό το σχέδιο να επικεντρώνεται στην οργάνωση της κοινωνική μας αναπαραγωγής. Η έμφαση στο ζήτημα της οργάνωσης που αυτό προκαλεί αναγκαστικά είναι μια άλλη πτυχή του ονόματος. Θέλουμε να πάμε πέρα από τα σχέδια Α και Β της πολιτικής οργάνωσης.

2. *Το Plan C φαίνεται να ψάχνει για νέες μορφές οργάνωσης. Θέλετε να πάτε πέρα από την οργάνωση που βασίζεται σε δίκτυο, χωρίς να καταφύγετε στο μοντέλο ενός κόμματος. Πώς οργανώνεστε; Ποιες είναι οι κοινές αρχές οργάνωσης στο σχέδιο C;*

Ο σκοπός στη χρήση «μαλακών» όρων όπως «πάτε πέρα» και «χωρίς να καταφύγετε» είναι ότι υπάρχουν, φυσικά, πολλές δυνάμεις σε αυτές τις μορφές οργάνωσης, πολλά στοιχεία που έχουν ακόμη να ανιχνευθούν. Στην πραγματικότητα, έχουμε αλλού αναφέρθεί στους εαυτούς μας ως μια οργάνωση, ένα δίκτυο, και μια προοπτική. Το Σχέδιο C είναι αφιερωμένο στην οργάνωση με τρόπο διαρκώς πειραματικό. Δεν ενδιαφερόμαστε να βρούμε το «σωστό» μοντέλο για την οργάνωση, ούτε

πιστεύουμε ότι ένα τέτοιο πράγμα υπάρχει ή και αν υπάρχει, θα μπορούσε να υπάρχει μόνο για μια στιγμή. Επειδή οι δυνατότητες για οργανωτικά πειράματα υπερβαίνουν κατά πολύ, τόσο τη φαντασία μας όσο και τις ικανότητές μας ως ένας οργανισμός (στην πραγματικότητα τείνουν στο άπειρο), βρίσκουμε τους εαυτούς μας να αντιτίθενται στην ιδέα της «μιας μεγάλης οργάνωσης της εργατικής τάξης», παρομοίως, ενώ δεν καταδικάζουμε τα διάφορα έργα «ενότητας» που ξεπηδούν από καιρό σε καιρό στα αριστερά, ενδιαφερόμαστε πολύ περισσότερο στο να αναπτύξουμε μέσα συντονισμού και θεωρούμε την ενότητα να μην είναι ούτε πιθανή ούτε κατ ' ανάγκη επιθυμητή.

Ένας από τους τρόπους με τους οποίους προσπαθούμε να το θέσουμε στην πράξη είναι με τη διοργάνωση από κοινού στη βάση της ενεργού συμμετοχής και όχι της συμφωνίας. Αυτό σημαίνει δύο πράγματα. Πρώτον, όταν θέλουμε να εργαστούμε από κοινού, ως αρχική λειτουργική ερώτηση δεν τίθεται το: «το σχέδιο αυτό ταιριάζει στην ιδεολογία μας;», αλλά το: «ποιο είναι το ελάχιστο στο οποίο πρέπει να συμφωνήσουμε προκειμένου να εργαστούμε συλλογικά εδώ;». Δεύτερον, λειτουργούμε αυτό που ονομάζουμε ως «κοινότητα αναφοράς» σύμφωνα με την οποία είμαστε δεσμευμένοι να στηρίξουμε κριτικά όλους τους αγώνες στους οποίους τα μέλη μας εμπλέκονται (εάν θέλουν να το κάνουμε). Αυτό σημαίνει ότι συζητούμε διεξοδικά σε συλλογικό επίπεδο, ψάχνωντας τα στοιχεία που μπορούν να υπερβούν τον εαυτό τους, τις ρωγμές και τις δυνατότητες για κοινά με άλλους αγώνες.

Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο προσπαθούμε να εξασφαλίσουμε ένα συνεχή πειραματισμό είναι επιτρέποντας σε κάθε μία από τις ομάδες που συμμετέχουν την αυτονομία τους με τον τρόπο που οργανώνονται. Συναντιόμαστε σε εθνικό επίπεδο τέσσερις φορές το χρόνο. Δύο μεγάλα συνέδρια και δύο συναντήσεις εκπροσώπων. Εκτός από αυτό, η αλληλεπίδραση μεταξύ των ομάδων είναι άτυπη και κάτω από συγκεκριμένο πλαίσιο. Έτσι, εκτός από τις τοπικές ομάδες και τις εθνικές συναντήσεις, έχουμε πειραματιστεί με συγκεκριμένες θεματικά προσανατολισμένες επιτροπές και ειδικές ομάδες εργασίας που λειτουργούν, τουλάχιστον κατ' όνομα, σε εθνικό επίπεδο. Μετά από ένα-δύο χρόνια, έχει αρχίσει να μας φαίνεται χρήσιμο να υιοθετήσουμε μια πιο επίσημη δομή συμμετοχής. Αυτό συνεπάγεται το να γίνεται κανείς μέλος του οργανισμού στο σύνολό του, παρά σε μια τοπική ομάδα, ενώ πέραν της συμφωνίας με ένα κείμενο βασικών αρχών - διακοσίων λέξεων για το τι είναι το σχέδιο Γ, κάποιας αμελητέας συνδρομής, και δέσμευσης με την ιδέα της «κοινότητας αναφοράς», δεν υπάρχουν κανόνες τους οποίους τα μέλη πρέπει να τηρούν αυστηρά.

3. *Μπορείτε να μας πείτε κάτι για την κατάσταση της ριζοσπαστικής αριστεράς στο Ηνωμένο Βασίλειο; Πώς είναι η κατάσταση στο πλαίσιο της κρίσης;*

Η ριζοσπαστική αριστερά στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι σε κατάσταση μερικού αποπροσανατολισμού και κατακερματισμού. Με πολλούς τρόπους αυτό είναι μόνο ένα παράδειγμα ενός γενικότερου 'μετά την κρίση' πολιτικού αποπροσανατολισμού, ο οποίος εκτείνεται πολύ πέρα από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η ειρωνεία είναι ότι το εύρος και το βάθος του αποπροσανατολισμού στην αριστερά είναι που παρέχει κάποια ελπίδα. Κανένα από τα διάφορα τμήματα και παραδόσεις της αριστεράς δεν πάει καλά και έτσι τουλάχιστον μέρος της κάθε παράδοσης αναγκάζεται να αξιολογήσει εκ νέου τον τρόπο με τον οποίο κάνει πολιτική. Υπήρξαν διάφορες διασπάσεις και σκάνδαλα στην τροτσκιστική αριστερά, ενώ αυτό που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε αμεσοδημοκρατική αριστερά, η οποία κέρδισε μεγάλη έλξη το 2010-11, εξέθεσε τους περιορισμούς της. Βγαίνοντας από αυτή τη γενική αναποτελεσματικότητα υπήρξαν αρκετές προσπάθειες ανασύνθεσης και ανασυγκρότησης. Το Σχέδιο Γ είναι μία από αυτές τις προσπάθειες και έχει κάποιες μέτριες φιλικές σχέσεις με πολλές άλλες προσπάθειες αναδιάταξης τόσο απο την ελευθεριακή όσο και από την πιο παραδοσιακή αριστερά.

Η Κατερίνα Γώγου και οι επικράτειες των «αποκειμένων»

γράφει η Έλενα Τορναρίτη

Η Κατερίνα Γώγου ανήκει, ποιητικά, στη γενιά του εβδομήντα – αν βέβαια πρέπει να μιλήσουμε επί της ουσίας, πουθενά δεν ανήκει, ούτε και βρίσκεται καταλογογραφημένη στα κιτάπια της φιλολογίας. Στις Ιστορίες Νεοελληνικής Λογοτεχνίας το όνομα Κατερίνα Γώγου απουσιάζει θριαμβευτικά. Μιλώντας περί γενιάς της αμφισβήτησης (γενιά του '70), η Γώγου λείπει, δεν χωράει ως αναφορά εντός ακαδημαϊκού πλαισίου, με τον τρόπο που χώρεσε τουλάχιστον η beat γενιά στην αμερικανική φιλολογία.

Η περίπτωση της Γώγου υποδεικνύει –ανάμεσα σε άλλα– και την προβληματική φύση της ιστορικής καταγραφής μιας λογοτεχνίας μέσα σε ακαδημαϊκό πλαίσιο, εφόσον αποτελεί βασικό δείγμα αμφισβητησιακού ποιητικού λόγου στη δεκαετία του εβδομήντα και του ογδόντα, ο οποίος παρόλ' αυτά, μέσα από τις στοχεύσεις του και την εκπροσώπηση του περιθωρίου, δεν εντάσσεται δυναμικά στις ιστορίες λογοτεχνίας και αναπόφευκτα, δεν αναφέρεται καθόλου στο κεφάλαιο των βασικών εκπροσώπων μιας ποιητικής γενιάς που αξίωσε ως βασικό της χαρακτηριστικό, την αμφισβήτηση. Η πρόσληψη της Γώγου εκθέτει τη βασική δομή της ακαδημαϊκής καταγραφής της λογοτεχνίας, η οποία σχετίζεται ακόμα με τα συγκρουσιακά πεδία του "κέντρου" και του "περιθωρίου", στο πλαίσιο ενός εκάστοτε καλλιτεχνικού κανόνα, ενός εδραιωμένου ιδεολογικού ορίζοντα, όπως το λέει και το ξαναλέει ο Eagleton.

Ο χώρος με τον οποίο ταυτίστηκε η Κατερίνα –το πολιτικοποιημένο περιθώριο– την απέσπασε δυναμικά από μια τέχνη "ανώδυνη", καθώς η ποίησή της έλαβε εξαρχής τη μορφή της στράτευσης, της προβολής του κοινωνικά μη εντάξιμου, ανακαλώντας στην προσπάθεια κριτικής αποτίμησης του έργου της, συχνά, τα λόγια του Ρίτσου: «κι αν δεν σας αρέσουν τα ποιήματά μου, συγχωρέστε με, πολλά απ' αυτά τα έγραψα στην εξορία». Ο τρόπος αυτός βέβαια έθεσε αντιμέτωπη την τάξη πραγμάτων με τον εαυτό της - την επανεξέταση της ίδιας της στόχευσης του λογοτεχνικού φαινομένου, και καθυστέρησε για αρκετό χρονικό διάστημα την ανάγνωση της ποίησης της Γώγου στη βάση των λογοτεχνικών της ιδιαιτεροτήτων, οι οποίες αφορούν σε μεγάλο βαθμό τη σχέση της λογοτεχνίας με την ιδεολογία και τις υπάρχουσες κοινωνικές δομές. Το επείγον του να γράφει κανείς γι' αυτά που το μάτι και το αυτί μας αποφεύγει:

Εκείνο *που φοβάμαι πιο πολύ*

είναι μη γίνω "ποιητής"
Μην κλειστώ στο δωμάτιο
ν' αγναντεύω τη θάλασσα
κι απολησμονήσω.
Μην κλείσουνε τα ράμματα στις φλέβες μου
κι από θολές αναμνήσεις και ειδήσεις της ΕΡΤ
μαυρίζω χαρτιά και πλασάρω απόψεις.
Μη με αποδεχτεί η ράτσα που μας έλειωσε
για να με χρησιμοποιήσει.
Μη γίνουνε τα ουρλιαχτά μου μουρμούρισμα
για να κοιμίζω τους δικούς μου.
Μη μάθω μέτρο και τεχνική
και κλειστώ μέσα σε αυτά
για να με τραγουδήσουν [...]

Όπως και να 'χει, παρόλη την εκτροπή της από την κοινή εμφάνιση και το κοινό αίτημα των ποιητικών εκπροσώπων του '70, η Γώγου θα έπρεπε να βρίσκει τη θέση της στην ιστορία, ειδικά όσον αφορά το αμφισβητησιακό αίτημα της γενιάς της. Η ανάγνωση του έργου της αναδεικνύει πολλά κοινά σημεία –θεματικής και δομής– με το ποιητικό αίτημα της γενιάς του '70, διατηρώντας το προσδιοριστικό χαρακτηριστικό του καταγγελτικού λόγου. Η φεμινιστική κριτική, η μαρξιστική κριτική και η κριτική προς τον μαρξισμό, ο γκετοποιημένος λόγος, η κινηματογραφική απόδοση της πραγματικότητας σε μορφή σεκάνς, προσηλωμένη στη μειονοτική επικράτεια των αποκειμένων είναι χαρακτηριστικά τα οποία μοιράζεται η ποίηση της Γώγου με την κατάσταση της λογοτεχνίας τις δεκαετίες '70, '80 και με την αμερικανική γενιά των μπητ. Άλλωστε, ο Jack Hirschman, μεταφραστής της συλλογής Τρία Κλικ Αριστερά (Three clicks Left) αποτελεί συνδετικό κρίκο της ποιήτριας με τους αμερικανούς beat. Η στράτευση στις κατασκευασμένες περιθωριακές επικράτειες και η αμφισβήτηση της στόχευσης της ποίησης ανακαλούν κείμενα όπως το Howl του Ginsberg, με τις φωνές να εκ-τρέπονται:

I saw the best minds of my generation destroyed by madness, starving hysterical naked, dragging themselves through the negro streets at dawn looking for an angry fix, angelheaded hipsters burning for the ancient heavenly connection to the starry dynamo in the machinery of night […].

Εμένα οι φίλοι μου είναι μαύρα πουλιά

Που κάνουν τραμπάλα στις ταράτσες
ετοιμόρροπων σπιτιών

Εξάρχεια Πατήσια Μεταξουργείο Μετς [...].

Ο χώρος της Γώγου ορίζεται, πάντα, σε σχέση με το κοινωνικό μόρφωμα και την ένδειξη της διπολικής βάσης των κοινωνιών μας, – κοινωνίες που βασίζονται σε εναλλασσόμενες ομάδες αποβλήτων και επικράτειες υποκειμενοποίησης, όπως το έθεσε λυπημένα και ακαριαία, η Μπάτλερ. Ο λόγος της λαμβάνει τις διαστάσεις μιας καταγγελίας από την αρχή μέχρι το τέλος, αρνούμενος τη διαχείριση παλαιωμένων ποιητικών υλικών ή λεξιλογίου που βρίσκεται εκτός των περιοχών που επιλέγει να αναπαραστήσει και να τροφοδοτήσει, και δυστυχώς, αυτός ο λόγος, δεν παύει ούτε σήμερα να παραμένει επίκαιρος και εξαντλητικός.

[…] Τώρα, στο σπίτι που μ'έχει κρύψει η φίλη μου, σβήνω πάντα το φως και τριγυρνάω συνέχεια μ'ένα μικρό καφέ κερί, να περάσω μέσα από τη λίμνη χωρίς να σβήσει η φλόγα του, σ' έναν παλιό νοσταλγίας καθρέφτη.

Γάτα με γάτα / Cunt on cunt

από την Τηγανητή Πατάτα

«Του μέλλοντος οι μέρες στέκονται μπροστά μας, σαν μια σειρά κεράκια αναμμένα, χρυσά, ζεστά και ζωηρά κεράκια. Οι περασμένες μέρες πίσω μένουν Μια θλιβερή γραμμή κεριών σβησμένων (…) Δεν θέλω να τα βλέπω με λυπεί η μορφή των (…) εμπρός κοιτάζω τα' αναμμένα μου κεριά» Κεριά, Κ Καβάφη

Μια μέρα που εκστατική στις ψαλμωδίες της λειτουργίας άρχισα να χορεύω η μαμά μου θορυβημένη με πήρε κοντά της και μου είπε να σταματήσω και με τράβηξε προς μια ακινησία που ήτανε να με στοιχειώσει για χρόνια μετά. Δεν κατάλαβα γιατί ήταν εντάξει να χορεύω αλλού και όχι εκεί. Ήθελα μόνο να τους δώσω αυτό που ήθελαν μα όταν δίνεις στους άλλους αυτό που θέλουν σε υπερβολικό βαθμό αυτό αλλάζει, παίρνει μορφές αλλιώτικες και γίνεται ένα χωρίς έλεγχο ξεχείλισμα επιθυμίας. Και τώρα δα που κάθομαι δίπλα σου και ζωγραφίζουμε διακοσμητικά αυτές τις λαμπάδες για το Πάσχα αναρωτιέμαι τι θα γινόταν αν ακολουθούσα την εντολή «αγάπα τον πλησίον σου» στα άκρα. Πώς να περνάς άραγε μέσα σε τούτο το μοναστήρι με τις περιστασιακές βυζαντινές συναυλίες, το θειάφι να περιτριγυρίζει το χώρο σαν αναθυμίαση ψιλής, το περιστασιακό μεθύσι με τη θεία κοινωνία και το όπιο του λαού;

Τούτες τις ανοιξιάτικες μέρες οι γάτες κυκλοφορούν ζαλισμένες από την σεξουαλική έξαρση της εποχής και έτσι τυφλωμένες περπατάνε μέσα στους δρόμους αδιαφορώντας με νεανική θρασύτητα για τα αυτοκίνητα ώστε πεθαίνουν με ρυθμούς γενοκτονίας πάνω στον αφιλόξενο άσφαλτο. Έβλεπα τα φευγαλέα αποσυντιθέμενα σώματά τους ερχόμουνα και κάπνιζα ένα τσιγάρο με τον ημιδιάφανο καπνό του να διαλύεται γρήγορα στο σελάγισμα του ήλιου. Κάπως έτσι βάζω φωτιά στα πνευμόνια μου από καπρίτσιο όπως λέει και το τραγούδι των Daughter. Η άνοιξη έχει γλυκόπικρη γεύση.

True Story: Ήταν λέει ένα ζευγάρι άντρας και γυναίκα μέσα σε μια βάρκα. Η γυναίκα βούτηξε να κολυμπήσει. Αμέσως πίσω της εμφανίστηκε ένας καρχαρίας. Ο άντρας τον είδε και έπεσε και εκείνος στο νερό ανάμεσα στον καρχαρία και τη γυναίκα. Ο καρχαρίας τον έφαγε από τη μέση και κάτω. Η γυναίκα επιβίωσε. Και κάπως έτσι η πατριαρχία σε σώζει.

Στους χορούς έχει πάντα σημασία η παρτενέρ. Θέλω να χορέψω μαζί σου και στο ζενίθ του χορού να σε σκοτώσω αργά. Να χαθούμε μαζί από τον κόσμο. Να χαθούμε για να βρεθούμε. Ακροβατώ σε ένα λεπτό σχοινί, το ξέρω, μα μέσα σε τούτη την επικίνδυνη συνήθεια, στην εκπνοή της συνάντησής μας, ζητώ να σωθώ.

Είμαι ένα λεωφορείο που άσκοπα από ώρα τώρα πλανιέται μέσα σε μια πόλη με ανθρώπους μαυροντυμένους. Σε τούτη την πορεία την ανήλιαγη σαν σε ρωτάω για τα όνειρα με τα ιδρωμένα χείλη σε παρακαλώ απάντα μου. Απάντα μου γιατί από την απάντησή σου θα κριθεί εκείνο το μικρό πλάσμα που τρυπώνει κάποτε στις καρδιές μας και λέγεται ευτυχία. Απάντα μου γιατί από την απάντησή σου είτε θα κρατηθώ σαν ναυαγός και άθυρμα στη μέση της φουσκοθαλασσιάς που με πηγαινοφέρνει είτε θα πνιγώ φτωχή και ζητιάνα μιας αγάπης που δεν ήτανε για να ριζώσει, μουσικός του δρόμου που αφήνει τις άστατες νότες της πάνω στους περαστικούς, στο πλακόστρωτο, στα τζάμια των καταστημάτων μα που κανείς δεν ακούει μες στην κακοφωνία την παράταιρη του πλήθους: ένα απόστημα, μια άγνωστη, μια λούμπεν ανάταση.

Όλα αλλάζουν τόσο γρήγορα και κάποτε θα πρέπει να εξαφανιστείς και σαν ηχώ που σιωπά στο τέλος του δρόμου της να αφήσεις όλα τούτα που νόμιζες πως είχαν μια κάποια αξία και αυτό που τόσο καιρό τώρα ξεχνάς να θυμηθείς. Θα το δεις πριν το τέλος, και τότε θα ξέρεις. Η ψυχή είναι ένα παράξενο πουλί που ακούει στο σκοτάδι ένα σκοπό και γέρνοντας μπροστά για να ακούσει καλύτερα τρυπιέται και σκοτώνεται από τον αγκαθωτό θάμνο που χε για αντιστύλι όπως η νεράιδα Λευκή σε εκείνο το βιβλίο των παιδικάτων μου «Οι νεράιδες του δάσους». Τούτο το σύμπαν δεν νοιάζεται για εμάς και κάπως έτσι φεύγουμε κάποτε χωρίς να πούμε αντίο, κάποτε απότομα στη μέση της παράστασης, κάποτε πριν προλάβουμε να αναρωτηθούμε αν τούτο δα το τέλος που έρχεται θα είναι μια τελεία, ένα ερωτηματικό, ένα θαυμαστικό, το κλείσιμο μιας παρένθεσης η μια πρόταση που έμεινε ξεκρέμαστη και μισή.

Κάποιες μέρες είμαι μια γλώσσα ξένη στον εαυτό μου. Μεταμφιέζομαι όπως ο Αχιλλέας που ντύθηκε γυναίκα και κρύφτηκε στην αυλή του Λυκομήδη για να μην πάει στον πόλεμο της Τροίας. Το καρναβάλι θα τελειώσει με τον Οδυσσέα να με ξεσκεπάζει, με μια πληγή στην πτέρνα, με πόλεμο και αίμα-το ξέρω. Μα προς το παρόν περιμένω. Σε τούτο τον ερεθιστικό γυναικείο κόσμο του μοναστηριού και της μυστικιστικής απόσυρσης περιμένω. Την απάντησή σου.

Δε θα σου πω ψέματα. Δεν ήρθα εδώ από σεβασμό στο χριστιανικό star system. Δεν ήρθα καν για να πάρω προαγωγή και να πάω στον Παράδεισο. Δεν έχω τέτοιες βλέψεις. Η αγιοσύνη είναι για τους φιλόδοξους.

Τούτη η Άνοιξη είναι έγκυος με λάγνο φως. Θέλω με μια λαμπάδα να σε βυθομετρήσω μαυλιστικά, θέλω να ιχνηλατήσω το δέρμα σου διψασμένα, θέλω να χαθώ σε τούτη τη ζάλη θειαφιού μαζί σου ρυθμικά λέγοντας σου ερωτόλογα όπως το ποτάμι στην ανθισμένη κοιλάδα φέρνοντας σε τούτο το μικρόκοσμο νέα από μακριά, απομεινάρια ενός άλλου κόσμου. Και μέσα στο στρόβιλο του πόνου και της απόλαυσης ίσως νοιώσω επιτέλους πως με έχει αγγίξει μια περιπέτεια μεγάλη.

Βλέπω τα χέρια σου που επιδέξια ζωγραφίζουν την πασχαλινή λαμπάδα για το μαγαζί του μοναστηριού και σκέφτομαι πως ακόμα και αν είναι μέσα σε κλουβί τα πουλιά τραγουδούν αγκιστρωμένα λες σε τούτη τη εύθραυστη έκφραση για παρηγοριά και για αντίσταση. Τα χέρια σου τραγουδούν. Γλιστρούν στις ερωτογενείς περιοχές της κέρινης επιφάνειας. Με κοιτάζεις. Τα μάτια σου ορθάνοικτα. Πάνω από την κέρινη τελετουργία οι καρδιές ανοίγουν: είμαστε δυο συνωμότες σε σκηνή εγκλήματος. Δεν λες τίποτα και όμως λες πολλά. Μόνες σε τούτο το δωμάτιο, ξεραστήκαμε στην ακτή τούτου του μεσημεριού και το ξέρω πως με τούτη την εξομολόγηση σου ζητώ να θυσιάσεις κάτι που για σένα είναι πολύτιμο αλλά άκου με, άκου με όταν σε ρωτώ για όνειρα με ιδρωμένα χείλη και απάντα μου. Να δεις που σε λίγο θα κάνω κάτι απρόσμενο. Να δεις που σε λίγο θα προσευχηθώ: να ναι καλοχρονιά τούτη που έρχεται, να χαθούν τα εμπόδια τούτων των μεσημβρινών ονειρώξεων, να μπορέσει να υπάρξει μια σχέση σαν και αυτή και να χυθεί μες τη ζωή μας-ένα καινούργιο και απρόβλεπτο μαγνητικό πεδίο- αλλάζοντάς τη για πάντα. Σε ακούω να υποφέρεις. Νοιώθω το δέρμα σου να πάλλεται κάτω από το μαύρο ρούχο. Θέλεις να παίξουμε;

Γιατί ο Μπόρχες μισούσε το ποδόσφαιρο;

Από την Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό

Με την πρώτη ματιά, η εχθρότητα του Αργεντίνου συγγραφέα απέναντι στην "στρογγυλή θεά" φαίνεται να προσομοιάζει στην στάση του σημερινού τυπικού ατόμου που μισεί το ποδόσφαιρο, και του οποίου βαριεστημένες ειρωνείες επαναλαμβάνονται σαν ρεφρέν: "το ποδόσφαιρο είναι βαρετό", "υπάρχουν τόσες ισοπαλίες", δεν αντέχω τους ψεύτικους τραυματισμούς". Μετάφραση: Δανάη Μ.

Και είναι αλήθεια: ο Μπόρχες αποκαλούσε το ποδόσφαιρο "αισθητικά άσχημο" ή ότι "είναι ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα της Αγγλίας". Μάλιστα, προγραμμάτισε μια από τις διαλέξεις του την ίδια ώρα με τον πρώτο αγώνα της Αργεντινής στο παγκόσμιο κύπελλο του 1978. Αλλά η απέχθεια του για το σπορ προερχόταν από κάτι πολύ πιο ενοχλητικό από την αισθητική. Το πρόβλημα του ήταν η οπαδική κουλτούρα, την οποία συνέδεε με εκείνο το είδος τυφλής μαζικής υποστήριξης που στερέωσε στην εξουσία τους ηγέτες των πιο τρομακτικών πολιτικών του 20ου αιώνα. Κατά τη διάρκεια της ζωής του, είδε να αναδύονται στην πολιτική σφαίρα της Αργεντινής στοιχεία φασισμού, Περονισμού ακόμα και αντισημιτισμού, οπότε γίνεται κατανοητή η έντονη καχυποψία του για τη σχέση μαζικών πολιτικών κινημάτων και μαζικής κουλτούρας -το απόγειο της οποίας είναι στην Αργεντινή το ποδόσφαιρο.

"Στο ποδόσφαιρο υπάρχει η ιδέα της υπεροχής, της ισχύς, που μου φαίνεται αποκρουστική", γράφει. Ο Μπόρχες εναντιώθηκε στον δογματισμό κάθε μορφής, οπότε ήταν καχύποπτος με την ανεπιφύλακτη αφοσίωση των συμπατριωτών του σε οποιοδήποτε δόγμα ή θρησκεία -ακόμα και στην αγαπημένη τους εθνική ομάδα.

Το ποδόσφαιρο είναι αναπόφευκτα συνδεδεμένο με τον εθνικισμό, ένας άλλος λόγος για τον οποίο εναντιώνεται οΜπόρχες. "Ο εθνικισμός επιτρέπει μόνο την επιβεβαίωση και όποια θεωρία αποκλείει την αμφισβήτηση, την άρνηση, είναι μια μορφή φανατισμού και βλακείας" , λέει. "Οι εθνικές ομάδες γεννούν το εθνικιστικό αίσθημα, δημιουργώντας την δυνατότητα σε μια ανήθικη κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει έναν αστέρα του ποδοσφαίρου ως χαλινάρι για να νομιμοποιηθεί η ίδια."

Στην πραγματικότητα, αυτό ακριβώς συνέβη με έναν από τους πιο μεγάλους παίχτες των εποχών, τον Πελέ. "Αν και η κυβέρνηση [της Βραζιλίας] συγκέντρωνε πολλούς εναντίον της, προωθούσε με επιτυχία μεγάλες γιαγαντοαφίσες με τον Πελέ να σκοράρει και το σύνθημα "αυτή τη χώρα δεν μπορεί να την σταματήσει κανείς", γράφει ο Dave Zirin στο καινούριο του βιβλίο Brazil's Dance with the

Devil. Οι κυβερνήσεις όπως η Βραζιλιάνικη στρατιωτική δικτατορία κατά τη διάρκεια της οποίας ο Πελέ ήταν ενεργός παίχτης, εκμεταλλεύονται το δεσμό των οπαδών με τις εθνικές ομάδες για να πάρουν την κοινωνική αποδοχή και αυτό είναι που ο Borges που φοβόταν για το ποδόσφαιρο.

Η μικρή ιστορία του “Esse Est Percipi” εξηγεί το μίσος του για το ποδόσφαιρο. Στα μισά της ιστορίας, αποκαλύπτεται ότι το ποδόσφαιρο στην Αργεντινή έχει σταματήσει να είναι άθλημα αλλά έχει μπει στο χώρο του θεάματος. Στο φανταστικό του σύμπαν, η προσομοίωση είναι το παν: η παρουσίαση του αθλήματος έχει αντικαταστήσει το πραγματικό άθλημα.

“Αυτά [τα αθλήματα] δεν υπάρχουν έξω από την στούντιο μαγνητοσκόπησης τους και τα γραφεία τύπου”, δηλώνει ο πρόεδρος μιας ομάδας. Το ποδόσφαιρο εμπνέει έναν τόσο μεγάλο φανατισμό που οι οπαδοί παρακολουθούν μη πραγματικά παιχνίδια στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο χωρίς να αναρωτιούνται για το οτιδήποτε.

Αυτή η ιστορία προέρχεται από την μη ανοχή του Borges στα μαζικά κινήματα: στο “Esse Est Percipi” κατηγορεί έντονα τα ΜΜΕ για συνεργία στην δημιουργία μιας μαζικής κουλτούρας που δοξάζει το ποδόσφαιρο και σαν αποτέλεσμα αφήνεται στην δημαγωγία και την εκμετάλλευση. Σύμφωνα με τον Borges, οι άνθρωποι νιώθουν την ανάγκη να ανήκουν σε ένα μεγάλο οικουμενικό σχέδιο, κάτι μεγαλύτερο από τον εαυτό τους. Οι χαρακτήρες στα κείμενα του συχνά παλεύουν με αυτήν την επιθυμία και στρέφονται σε ιδεολογίες ή κινήματα με καταστροφικά αποτελέσματα: ο αφηγητής της ιστορίας “Deutsches Requiem” γίνεται Ναζί, ενώ στο “The Lottery in Babylon” και το “The Congress” μικρές, φαινομενικά αβλαβείς οργανώσεις μετατρέπονται σε τεράστιους, αυταρχικούς γραφειοκρατικούς μηχανισμούς που καίνε βιβλία ή επιβάλουν σωματικά βασανιστήρια.

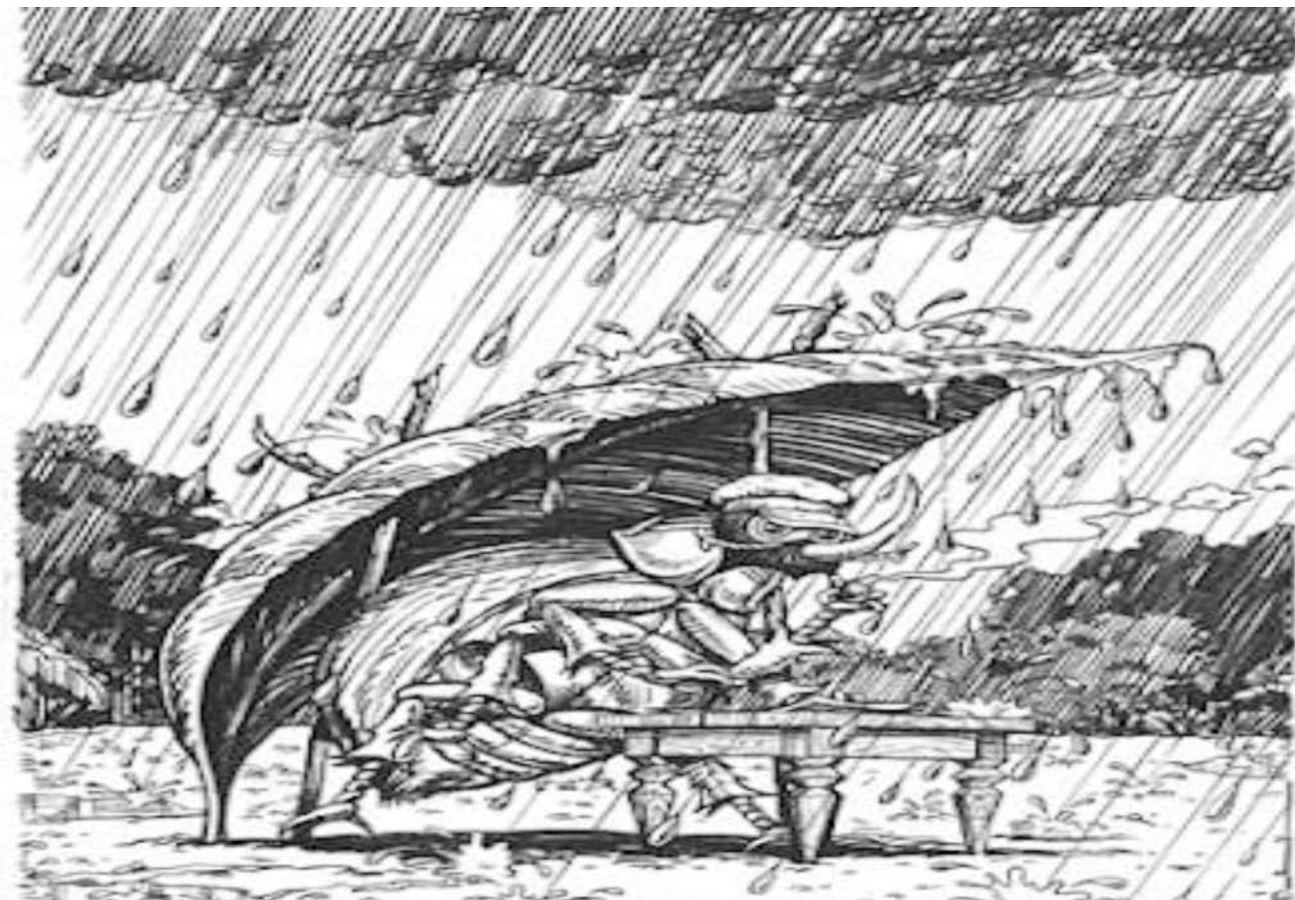
Θέλουμε να είμαστε κομμάτι σε ένα μεγαλύτερο σύνολο, τόσο πολύ που εθελοτυφλούμε απέναντι στα λάθη που αναπτύσσονται σε αυτά τα μεγαλεπίβολα σχέδια -ή στα λάθη που είναι εγγεγραμμένα σε αυτά εξαρχής. Τέλος, όπως μας θυμίζει και ο αφηγητής του “The Congress” , η γοητεία αυτών των μεγάλων πλάνων παραείναι φανερή:“αυτό που έχει σημασία είναι να νιώθει κανείς ότι το σχέδιο μας, για το οποίο αστειευόμαστε συχνά, υπάρχει κάπου μυστικά και συγκροτεί τον κόσμο και τον εαυτό μας”.

Αυτή η τελευταία φράση θα μπορούσε να περιγράψει με ακρίβεια πως νιώθουν εκατομμύρια άνθρωποι στον πλανήτη για το ποδόσφαιρο.

πηγή: www.newrepublic.com

Εξεγερμένος Υποδιοικητής Μάρκος. Τα πουλιά και τα αγάλματα της εξουσίας

Η ιστορία για τ' αγάλματα και τα πουλιά, είναι ακόμη μια από τις ιστορίες για τους ανθρώπους του καλαμποκιού, με πρωταγωνιστή ένα σκαθάρι, τον περιπλανώμενο ιππότη της ζούγκλας Λακαντόνα, Δον Ντουρίτο:

Ο Ντουρίτο λέει πως η Εξουσία δε δημιουργεί αγάλματα για να γράψει ή να αναπαράγει την ιστορία της, αλλά για να τάξει στον εαυτό της την αιωνιότητα και την παντοδυναμία. «Για να διηγηθούμε την ιστορία της Εξουσίας», λέει ο Ντουρίτο, «αρκεί να περιγράψουμε τα αγάλματα που υπάρχουν ανά τον κόσμο, στη γεωγραφία του χρόνου και του χώρου».

«Διότι», λέει ο Ντουρίτο, «εκεί που λείπει η λογική, αφθονούν τα αγάλματα. Όταν η Εξουσία δεν υφίσταται ακόμα ως Εξουσία αλλά αγωνίζεται να γίνει, τα δόγματά της γίνονται διακηρύξεις αρχών, προγράμματα, σχέδια δράσης, με λίγα λόγια, είναι εικονικά αγάλματα. Όταν η Εξουσία μετατρέπεται σε καρέκλα της Εξουσίας, τα δόγματά της γίνονται νόμοι, συντάγματα, διατάξεις, με λίγα λόγια, είναι αγάλματα χάρτινα που γίνονται πέτρινα στη συνέχεια. Την Εξουσία δεν την ενδιαφέρει η συναίνεση, η συμφωνία, ο λόγος που γεννιέται στον καθένα. Την ενδιαφέρει η κυριαρχία. Η συμφωνία νομιμοποιεί, η Εξουσία επικυρώνει. Στην Εξουσία, η έλλειψη της νομιμοποίησης λύνεται με δόγματα, δηλαδή με αγάλματα».

Λέει ο Ντουρίτο πως ένα άγαλμα είναι μια ΑΛΗΘΕΙΑ (έτσι, με κεφαλαία) που κρύβει κάτω από την πέτρα την ανικανότητά της να αποδείξει οτιδήποτε και την αυθαιρεσία της ύπαρξής της. Διότι, σύμφωνα με τον Ντουρίτο, όπως η “αλήθεια” είναι η αυτοεπιβεβαίωσή μας και η περιθωριοποίηση του άλλου, του ακατανόητου, ένα άγαλμα είναι η αυτοεπιβεβαίωση του κυρίαρχου και η περιθωριοποίηση του κυριαρχούμενου.

«Αλλά, όπως προκύπτει, η ιστορία προχωράει, μετ' εμποδίων μεν, αλλά προχωράει», λέει ο Ντουρίτο, «και, στο αύριο που είμαστε εμείς, ούτε που θα θυμόμαστε τον σημερινό νικητή του αγάλματος, όσο κι αν οι επιγραφές μας λένε, μάταια, ότι “αυτό είναι το άγαλμα του Μαρκησίου της Αιώνιας Αλήθειας, και τα λοιπά”. Ο “έξυπνος” κόσμος της Εξουσίας προσποιείται πως είναι περίπλοκος, αλλά είναι αρκετά απλός, αποτελείται από δόγματα και αγάλματα. Και η γενεαλογία της Εξουσίας βασίζεται μόνο στη διανοητική διαμάχη για το ποιο υπήρξε πρώτα, το δόγμα ή το άγαλμα.

«Υπάρχουν αυτοί που κάνουν άγαλμα (ή δόγμα, το ίδιο είναι) τα λόγια μας. Άλλοι κάνουν πέτρα τη σκέψη μας, για να την ανατρέψουν αργότερα μπροστά σε πολλά κάτοπτρα, σε στρογγυλά τραπέζια, σε στήλες εφημερίδων, σε συζητήσεις καφενείου. Άλλοι μετατρέπουν σε δόγμα τις ιδέες μας, τις εγκωμιάζουν και αργότερα τις αλλάζουν με κάποιο άλλο δόγμα, που είναι περισσότερο στη μόδα, πιο κατάλληλο, πιο ad hoc».

Λέει ο Ντουρίτο πως και οι μεν και οι δε αγνοούν ότι ο ζαπατισμός δεν είναι ούτε δόγμα ούτε άγαλμα, ο ζαπατισμός, όπως και η εξέγερση, είναι μόλις ένα από τα χιλιάδες πουλιά που πετούν.

«Ο ζαπατισμός, όπως κάθε πουλί, γεννιέται, μεγαλώνει, τραγουδάει, αναπαράγεται με το άλλο και μέσα στο άλλο, πεθαίνει και, όπως πρέπει να κάνουν τα πουλιά, χέζει τα αγάλματα», λέει ο Ντουρίτο καθώς πετάει και προσπαθεί να υιοθετήσει, μάταια, «ένα ύφος μεταξύ τρυφερού και σκληρού, σαν ένα σπουργίτι».

Εξεγερμένος Υποδιοικητής Μάρκος,
Από τα βουνά του νοτιοανατολικού Μεξικού
Ένα ξημέρωμα του Μάη, 2003.

Έργο της Δανάης

QUEER
IMAGINATION
IS SEIZING
POWER!
SMASH
SEXISM